Ao. 1899, No. 136. DONDERDAG, 15 JUNI XLVIIIste Jaargang.

— REDACTIE —
Mr. P. BROOSHOOFT
Verantwoordelijk Hoofdredacteur.

—)o(—

ABONNEMENTS-PRIJS PER 6 MAANDEN.
Voor NEDERLANDSCH-INDIË . . . f 20.—
Buiten-INDIË . . . . . f 25.—
Abonnementsgelden moeten vooruit betaald worden.

—)o(—

HOOFDAGENT VOOR NEDERLAND.
De firma J. H. DE BUSSY te AMSTERDAM.

DE LOCOMOTIEF.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Verschijnt dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

Red. Teleph. no. bureau 88. huis 185. EERSTE BLAD Administratie Telephoon 269.

UITGEVER en DRUKKER
Naamlooze Vennootschap
Dagblad „De Locomotief."

TARIEF VOOR ADVERTENTIËN.

Voor elke 10 woorden, over breedte een kolom geplaatst, minstens twee maal, per plaatsing 0.50

—o—

Plaatsing over dubb. kolom wordt dubbel berekend, enz. Groote letters naar plaatsruimte.
CONTANTE Betaling. Aanbieding voor 1 uur.
Desgewenscht berekening per regeltarief.

—o—

Bij abonnement ruim rabat.

Dit nummer bestaat uit drie bladen o. a. inhoudend:

Het eerste Blad.

Professor R. Fruin en de Koloniale Quaestie;
Indrukken van een Verlofganger;
Elck wat Wils;
Uit Semarang;
Uit de Indische bladen, enz.
Per telegraaf en telephoon;
Advertentiën.

Het tweede Blad

Een Executie;
Opwekkertjes;
De Intimus der Dames;
Trouw-, Geboorte- en Doodberichten uit Nederland;
Feuilleton;
Advertentiën.

Het derde Blad.

De Toestand in Transvaal;
Fanny;
Koersnoteering van Indische Fondsen;
Advertentiën.

Professor R. Fruin en de Koloniale Quaestie.

Tot de vele uitnemende geschriften, door den onlangs overleden leidschen oud-hoogleeraar in de Vaderlandsche Geschiedenis achtergelaten, behoort ook een artikel over *Nederlands Rechten en Verplichtingen ten opzichte van Indië.* Ofschoon al van vrij ouden datum — het verscheen in *de Gids* van April 1865 — bevat dit artikel zooveel nog heden ten dage behartenswaardige wijsheid en is het, in het algemeen, zoo opmerkelijk als een zeldzame uiting van gezond verstand in een door tal van dwaalbegrippen beheerschten tijd, dat ik onzen grooten en nobelen geschiedschrijver bij het indisch publiek niet beter weet te huldigen, dan door een en ander van zijn niet algemeen bekende beschouwingen over de koloniale quaestie mede te deelen. Dat Fruin, door die quaestie in behandeling te nemen, buiten zijn eigenlijk gebied, de historie, trad, doet aan de waarde van zijn oordeel niets af. Zijn doel was toch niet, zich te begeven in den strijd over bijzondere hervormingen, die, toen ten tijde, voor Indië werden beraamd en die niet zonder langdurige studie, ja nauwelijks zonder ervaring op de plaats zelve opgedaan, te beoordeelen waren, maar om de grondbeginselen aan te wijzen, waarop Nederland's bestuur over Indië behoorde te berusten. Niemand, die een gezond verstand en een gevoel voor recht en billijkheid heeft, behoeft over dit onderwerp het stilzwijgen te bewaren, meende Fruin. Volkomen juist, maar het is voor de omstanders toch niet onverschillig wien het hart tot spreken dringt. En hier was nu iemand aan het woord, die, behalve over gezond verstand en rechtsgevoel, te beschikken had over een omvangrijke historische kennis, die hem voor een juiste waardeering van maatschappelijke verschijnselen uitnemende diensten zou kunnen bewijzen.

I.

Zie hier, in het kort, wat prof. R. Fruin, in den jare 1865, verkondigde:

Onze staatslieden en publicisten, voor zoover zij zich met Indië bezig houden, handelen te uitsluitend over de wederzijdsche *belangen* van moederland en kolonie. Die belangen zijn in veel opzichten zoo met elkander in strijd, dat een politiek, die beiden gelijk dienen wil, onmogelijk tot een goed resultaat komen kan. Maar voor den zedelijken mensch, en dus ook voor den staatsman, die naar zedelijke beginselen begeert te handelen, is het belang, allerminst in de enge beteekenis van eigen belang, toch ook niet het voornaamste. Boven belang staan recht en plicht. Als eens voor goed was uitgemaakt, dat belangen wijken moeten voor recht en plicht, dan zou men het gemakkelijker eens worden over de vraag, wat Indië aan Nederland, wat Nederland aan Indië verschuldigd is.

Nederlands recht over Indië, al berust het voor een groot deel op verovering en geweld, is het recht der souvereiniteit. De omvang van dat recht mag niet, zooals velen willen, worden bepaald naar de opvatting der oostersche despoten, in wier plaats wij zijn gekomen, maar worden vastgesteld naar den maatstaf onzer eigen zedelijke overtuiging. Wat ons geweten van ons eischt moeten wij doen, niet wat het geweten van een ander wellicht veroorloven zou. Mohammad kan ons niet vrijstellen van hetgeen de christelijke zedeleer gebiedt. Tegenover een volk van minder ontwikkeling betaamt het ons, in ons gedrag onze eigen moraliteit ten stiptste na te leven, maar, in het gedrag der minder ontwikkelden jegens ons, te verschoonen, wat naar hun zedeleer vergefelijk is. Zóó behooren wij in Indië ook te handelen bij de uitoefening van ons souvereiniteit recht. Waar de rechtsbegrippen der Inlanders ten voordeele der onderdanen strekken, moeten wij ons zoo veel mogelijk naar dié begrippen gedragen; waar zij den souverein toelaten te handelen, zooals naar ons westersch recht geen souverein handelen mag, behooren wij ons te houden aan ons eigen stelsel.

Staat dit beginsel eenmaal vast, dan is het niet moeilijk daaruit af te leiden, welke onze plicht is tegenover Indië en welke Indië's plicht is tegenover ons. Het nederlandsch gezag moet zijn indischen onderdanen vrijheid en veiligheid van persoon en goed waarborgen; moet hen in staat stellen om al wat plichtmatig en betamelijk is onbekommerd te genieten; moet hen helpen om al het goede tot stand te brengen, dat noch door ieder afzonderlijk, noch door vrijwillige samenwerking van enkelen volbracht worden zou. Daarentegen zijn de onderdanen verplicht tot gehoorzaamheid in het algemeen, en in het bijzonder door het verschaffen der middelen, zonder welke de souverein zijn plicht niet naar behooren vervullen kan. Daarmede is dan tevens de grens van ons recht tot belastingheffing aangegeven. Als westersch souverein, mogen wij van Indië niet vorderen al wat ons goed dunkt; wij moeten vorderen zoo veel wij behoeven om onzen plicht van souverein te vervullen: daar boven mogen wij niets vragen, niets nemen.

Gewichtige gevolgtrekking: het batig slot van Indië, dat Nederland jaarlijks opsteekt, komt ons niet toe! Wat, na betaling van hetgeen de uitoefening der souvereiniteit kost, van de indische middelen overblijft, behoort aan Indië niet aan ons. Niet meer aanspraak dan óónze souverein op het batig slot onzer rekening heeft, kan Nederland maken op het batig slot der rekening van Indië. Door anders te handelen, toont Nederland, dat het zich niet als souverein, maar als heer en meester van Indië beschouwt; dat het Indië niet als onderdaan, maar als slaaf behandelen wil. Wenscht men daarmede voort te gaan, dan brenge men zijn woorden met zijn daden, zijn leer met zijn handelwijs overeen; men schame zich niet te belijden wat men zonder schaamte doet; men noeme Indië slaaf en Nederland meester, en men verdedige, zoo goed als de slavenhouder van Virginië, de aartsvaderlijke instelling en het historisch verkregen recht. Verwerpt men echter — en wie, die de waarheid onder de oogen durft zien, zou anders willen handelen? — verwerpt men deze met de beginselen, waarop ons eigen volksbesaan berust, zoo zeer strijdige beschouwing, dan doe men ook voor goed afstand van het batig slot en eische van Indië niet meer dan voor de vervulling zijner behoeften en tot vergoeding der uitgaven, die voor Nederland uit het bezit van Indië voortvloeien, noodig is.

Zou de toepassing van het hier verdedigde beginsel de opheffing van het cultuurstelsel medebrengen? Niet noodwendig en in geen geval dadelijk. In zoover als dit stelsel berust op dwang kan het misschien onrechtvaardig heeten, maar grooter onrechtvaardigheid is het in elk geval dat het gebezigd wordt als middel om den Javaan meer te laten betalen dan waarop wij recht hebben. Werd dit anders, hield het cultuurstelsel op een exploitatie van Java te zijn en werd het eenvoudig een stelsel van belasting, het zou geheel anders beoordeeld dienen te worden. Als middel van belasting kan het cultuurstelsel even billijk zijn als elk ander en indien blijken mocht dat de arbeid, waartoe de Javaan uit eigen beweging gezind is, niet zoo productief is, dat er boven zijn nooddruft nog genoeg overschiet om de regeeringskosten te dekken, dan zij wij zelfs *verplicht*, zijn arbeid zoo te organiseeren, dat deze althans het onmisbare oplevert. Het kan niet ontkend worden, dat ieder volk te eeniger tijd in zulk een toestand verkeerd heeft. Zonder organisatie van den arbeid, zonder leenstelsel en gildenwezen, zou ook de maatschappij van West-Europa niet de welvaart en de draagkracht, die zij thans geniet, bereikt hebben. Wat ten onzent in de middeneeuwen geschied is, geschiedt overal, hier vroeger daar later. In Indië is men er, vóór 1830, nooit in kunnen slagen, den staat inkomsten te verzekeren, evenredig aan zijn behoeften. Eerst het cultuurstelsel — een organisatie van den arbeid, overeenkomende met die van Europa gedurende de middeneeuwen — heeft de ruime geldmiddelen, die tot het wèl inrichten van den staat en van het huishouden van Indië vereischt worden, in de schatkist doen vloeien. Een stelsel, dat zulke vruchten oplevert, moet niet lichtvaardig worden afgeschaft. Eer men daartoe besluit, moet men volkomen zeker zijn, dat de arbeid, zoo men hem vrij laat, voortdurend het noodigen opleveren, wat tot het bestrijden der regeering en tot het bestrijden der snel toenemende regeeringskosten van noode is. Want de druk der gedwongen cultuur beteekent niets, vergeleken bij den last der regeeringloosheid: geen gewenschter loon van den arbeid, geen geschikter middel om den arbeid vruchtbaar te maken, dan een zorgvuldige en veel vermogende regeering.

Het cultuurstelsel, mits als middel van belasting, is dus noch verwerpelijk, noch in strijd met de eischen der historische ontwikkeling van Indië. Velen denken daar anders over, doch een billijke beoordeeling van het stelsel wordt eerst mogelijk, als wij de begeerlijkheid den mond hebben gestopt, m. a. w. als wij alleen letten op hetgeen recht en plicht ons gebieden. Staat daarentegen bij den strijd tusschen gedwongen cultuur en vrijen-arbeid; bij de beoordeeling van iedere hervorming in Indië, in stede van recht en plicht, het financieel belang van het moederland op den voorgrond; moet het batig saldo onschendbaar blijven; dan ziet het er voor Indië treurig uit. Dat batig saldo toch belet iedere wezenlijke hervorming, en mismaakt het stelsel dat bestaat. Daarom, met het batig saldo het gelag aangevangen! Heeft Nederland er recht op, het blijve; en dan blijve tevens ieder misbruik in Indië, dat er onafscheidelijk mee samenhangt. Maar mag Nederland niet meer van Indië vorderen, dan de restitutie zijner bestuursuitgaven, het stelle zich daarmeê tevreden, en belette door zijn begeerlijkheid de vrije ontwikkeling niet aan een volk, voor welks toekomst het verantwoordelijk is. Wij hebben zelf ondervonden wat het zegt, door vreemden overheerscht te worden. Wij danken God voor onze verlossing. Maar hoe zal dit offer worden aangenomen, indien wij hen, die wij overheerschen harder behandelen dan wij ooit zelf behandeld zijn?

Zoo schreef, in den jare 1865, *niet* een heetgebakerd indisch journalist, voorlooper der »stomme oproerlingen" van 1879, maar een bezadigd en bedachtzaam leidsch professor in het deftige Nederlandsche tijdschrift *de Gids.*

C. TH. v. D.

(*Slot volgt.*)

Nieuwe abonnés

op „De Locomotief" ontvangen GRATIS:

1e. een overdruk van het volledig overzicht der Dreyfuszaak tot Juni 1899 door Mr. P. B.

2e. overdrukken van de tot heden verschenen „Brieven uit Mars" van meester HOLLEBUUK.

Voor f 10.—

ontvangen nieuwe abonné's *de Locomotief* van af 15 Juni tot ultimo September 1899.

DE ADMINISTRATIE.

Indrukken van een Verlofganger.

(Geschreven voor *De Locomotief*).

II.

Ik weet niet wat onaangenamer aan boord van een mailboot is, een tropische warmte, die afmat en lusteloos maakt, of de gure voorjaarskoude van Europa. Toen wij in den Indischen Oceaan de zon in top hadden, was de warmte vooral gedurende de middaguren dikwijls onverdragelijk, doch nauwelijks waren wij het kanaal van Suez door, of het weêr werd zoo guur, dat de meeste passagiers een groot gedeelte van den dag bibberden van de koû en alleen in een beschut hoekje op het dek een oogenblikje durfden zitten in hun luierstoelen.

Toch geeft het een behaaglijk gevoel wanneer men zoo voor het eerst onder een dikke wollen deken kan slapen zonder het met de warmte te kwaad te krijgen en toen ik weêr een weinig aan den guren wind gewoon was en met een flinken demie-saison op het dek op en neêr liep, begon ook daar de koude mij aangenaam aan te doen. Toch zeg ik niet te veel, wanneer ik beweer, dat de meeste passagiers zelfs in dezen tijd veel van de koû te lijden hadden, ja, het was zelfs zoo sterk, dat eerst bij de kinderen en later ook bij de grooten de lippen begonnen te barsten net alsof het midden in den winter was.

Ik raad ook een ieder, die de reis van Indië naar Europa in het vooruitzicht heeft, in zijn eigen belang aanraden zich van de noodige warme kleêren te voorzien of deze te Port-Said, waar alles tegen billijke prijzen te krijgen is, aan te schaffen, want ik ken geen grootere armoede dan koû te lijden. Te Port-Said vindt men tegenwoordig confectie-magazijnen, die voor de grootste Indische toko's niet onderdoen, trouwens de geheele stad is in de tien jaar, dat ik haar niet gezien heb, enorm vooruitgegaan. Het is er in de achterbuurten nog wel een vuile, onooglijke boel, en nog altijd zijn er millioenen en nog eens millioenen vliegen den geheelen dag bezig om al wat haar lijkt weg te dragen en allerlei huid- en oogziekten te verspreiden, maar er zijn tegenwoordig ook nette straten met keurige winkels, waarin men met een beetje afdingen goed terecht kan. Van onze medepassagiers waren er maar enkelen verstandig genoeg geweest om zich van de noodige warme kleêren te voorzien en hoe meer wij dan ook in het eigenlijke Europeesche klimaat kwamen, hoe armoediger het gezicht werd, wanneer men daar dames in katoenen fladderpeignoirs soms met een oud pelsmantelje uit den oertijd er overheen zag heen en weêr rennen om toch maar niet van de koude te verstijven.

Ja, waarlijk, zelfs in de maand April verliest het hooggeroemde Middellandsch zee klimaat veel van zijn aantrekkelijkheid voor mailreizigers van Indië, vooral wanneer zij geen zoogenaamde ouderwetsche lente treffen, zooals zij helaas, alleen nog bij overlevering bekend zijn. Of wij het nu buitengewoon slecht getroffen hebben met het voorjaar weet ik niet, doch dit is zeker, dat ons in de onmiddellijke nabijheid van Genua een koude, ijzige wind in het aangezicht blies en toen wij het tegen den middag eens waagden een oogenblikje op het dek heen en weêr te loopen, konden wij heel in de verte dan ook zeer duidelijk de blanke sneeuw op de bergen zien liggen; een prachtig gezicht, voorwaar, maar onaangenaam koud.

Het is te begrijpen, dat wij allen hoogst dankbaar waren, toen we eindelijk tegen den avond dicht bij Genua kwamen.

Een onvergetelijk schoon gezicht levert de reede van Genua des avonds. De stad ligt gedeeltelijk tegen de bergen aan en daardoor is zij des avonds reeds heel uit de verte te zien. Het geleek voor ons passagiers een reusachtige tuin, schitterend geïllamineerd. Vooral het prachtige electrische licht op den Righi, een druk bezochten heuvel met heerlijke vergezichten, maakt het effect schitterend.

Tegen tien uur in den avond liet de *Wilhelmina* het anker vallen en tegelijk kwamen er ook enkele bootjes aanroeien met familie-leden van passagiers. Groot was echter de teleurstelling, toen men vernam, dat niemand aan of van boord mocht, voordat onze dokter aan den wal een verklaring had afgelegd, dat er geen besmettelijke ziekten waren. Dat duurde ruim een uur en al dien tijd moesten die arme ongeduldige familie-leden langs de *Wilhelmina* heen en weêr varen zonder dat het hun zelfs mogelijk was de lang verwachten te zien. Alleen de post werd clandestien overgereikt en weldra waren alle passagiers verdiept in hun brieven uit het vaderland. Een eigenaardig gevoel, wanneer men na een afwezigheid van een tiental jaren weêr zoo dicht bij het vaderland is, dat men brieven ontvangt van hoogstens drie dagen oud!

Ofschoon het reeds over elf uur was eer de korte quarantaine kon opgeheven worden, kwam de ijverige en buitengewoon behulpzame agent, de Heer Tiedeman, toch nog aan boord om de Gouvernements-passagiers het bepaalde bedrag voor de landreis uit te betalen, terwijl een ieder ook zijn Indisch bankpapier in goud kon wisselen.

Vroeg in den morgen van den volgenden dag verlieten bijna alle passagiers de boot, enkelen om per eersten sneltrein naar patria te stoomen, doch de meesten om een of meer dagen door de nauwe straten van Genua met zijn vele bezienswaardigheden en prachtige omstreken rond te doolen. Als sneeuw voor den wind stuiven zij dan eensklaps uit elkaâr, de passagiers, die een dag te voren nog zoo zusterlijk en broederlijk bij elkaâr waren op de mailboot.

Wij hebben te Genua heel wat gezien, doch bepaald genoten hebben we niet. De overgang van het stille, kalme Indië, naar het woelige Europa met zijn dichtbevolkte steden is te snel. Wij voelden ons te Genua onder het eigenaardige volk, dat men Italianen noemt en dat bijna geen andere taal kent dan het Italiaansch, niet al te best op ons gemak. Daarbij had de kennismaking met de Italianen onder zulke ongunstige omstandigheden plaats, dat de eerste indruk geheel en al bedorven werd. Ik had het namelijk bij het aan wal stappen al direct te kwaad met de douanen en het avontuur, dat ik daar beleefd heb, is interessant en daarbij leerzaam genoeg om het even te vertellen.

Men had mij verteld, en ik had het ook in een reisgids gelezen, dat men in Italië slechts 10 sigaren vrij mag binnenvoeren en dat verder voor elke K.G. 35 franc invoerrechten wordt geheven. Nu had ik nog ongeveer 25 stuks sigaren, toen wij te Genua kwamen en daar ik alle onaangenaamheden wilde voorkomen, stak ik er een zestal in mijn koker, deed er 10 in het reistaschje van mijn vrouw en gaf de rest aan den kwartiermeester van de boot. Nu meende ik was alle gevaar voorkomen, omdat ook de andere passagiers 10 sigaren per hoofd zouden invoeren. In het douanekantoor werd ik gebracht bij een kranigen Italiaan met keurige uniform, die er zeer streng uitzag, maar toch zoo kwaad niet was, als hij leek. Hij vroeg mij in het Italiaansch, wat er in onze valiesjes zat en of ik ook sigaren bij mij had. Ik liet hem de tien sigaren, die mijn vrouw bij zich had, zien en vertelde hem in het Fransch, dat ik van een zestal druk aan het rooken was. Of de man mij begreep, weet ik niet, maar wel herinner ik mij, dat hij met een vriendelijk knikje een hem aangeboden sigaar aannam en daarop een soort van plakzegel op mijn valiesjes hechtte ten teeken dat alles in orde was. Wij gingen dus recht voldaan in de omnibus van het hôtel »des Etrangers" zitten om stadwaarts te rijden, doch zie, bij een soort van poort kwam een tweede beambte in uniform om nog eens een kleine inspectie te houden. Hij vroeg weêr naar sigaren en opnieuw begon ik uit te pakken. Nog zie ik den kerel met zijn ernstig gezicht den kleinen voorraad tellen, zoo nauwkeurig en langzaam, als waren het gouden tientjes. Hij bracht het tot 15, maar toen was ook alles uitgeput, mijn koker en de tasch van mijn vrouw. Toen dat strenge gelaat, waarmede het heerschap mij aanzag en beduidde, dat ik hem maar te volgen had. Bij hoeveel autoriteiten en autoriteitjes allen in uniform ik toen wel gebracht werd, weet ik niet. En het merkwaardigste was, dat geen enkel hunner een woord Fransch verstond. Elk oogenblik stond ik weêr in een ander vertrek en overal volgden mij de beambten, die ik reeds met een bezoek vereerd had. Het was net of ik het grootste kwaad van de wereld had gedaan.

Meer dan een uur was ik zoo al van Pontius naar Pilatus gebracht, toen er eindelijk een soort van to'k werd opgeduikeld, die een paar worden Fransch verstond. Ik vertelde hem zoo goed en zoo kwaad ik kon de geheele geschiedenis en gaf te kennen, dat ik gaarne het verschuldigde wilde betalen en de sigaren achterlaten, als men mij maar vrij liet. Doch zoo gemakkelijk scheen dat niet te gaan.

Ik moest mijn naam opgeven en mocht eindelijk vertrekken, nadat ik 5 franc had achtergelaten benevens de heerlijke sigaren, waarop onophoudelijk een dozijn Argusoogen gevestigd bleef.

Den volgenden morgen mocht ik dan komen informeeren, welke straf men mij zou opleggen. Zoo had ik voor 15 sigaren ongeveer 2 uur te kijk gestaan en wist nog niet, wat men met mij voor had. Ik reed echter nog denzelfden morgen even naar den agent, tevens consul, die mij allervriendelijkst ontving. Hem vertelde ik de geheele zaak. Glimlachend hoorde hij mij aan en toen ik geëindigd had, gaf hij mij te verstaan, dat al die Italiaansche douane-beambten voor een groot deel moeten leven van het boetenstelsel en dat ik het verstandigst zou doen den volgenden morgen kalm verder te reizen. Ik liet dus mijn 5 franc en de lekkere Hollandsche sigaren in den steek, bracht den dag zoo aangenaam mogelijk te Genua door en bevond mij reeds den volgenden dag omstreeks den tijd, dat ik mij bij de douanen moest aanmelden op Zwitsersch grondgebied.

Dat het geval er toe geleid heeft om alle Italianen met een soort van wantrouwen aan te zien en de douane-beambten minder gunstig te beoordeelen, zal den lezer zeker wel niet verwonderen.

Ik moet alle verlofgangers dan ook aanraden om zich voor de Italiaansche douanen in acht te nemen (*). Bij mij bestond niet de minste aanleiding om aan smokkelen te denken en toch kreeg ik zooveel »soesah", dat eigenlijk mijn heele dag bedorven was.

Ik eindig dus met een: »Wacht u voor de Italiaansche douanen."

J. H.

(*) Krachtens herhaalde ondervinding ben ik het ten volle met schrijver eens.

P. B.

Elck wat Wils.

Brandende rotsen. — Dat rotsen door de zee in brand kunnen gestoken worden, zou men ternauwernood voor mogelijk houden, en toch is dit werkelijk voorgevallen bij Ballybunion, aan de Westkunst van Ierland. Deze rotsen, sinds eeuwen door de branding van den Atlantischen Oceaan gebeukt en waarin de zee diepe holen heeft uitgespoeld, verborgen in haar binnenste groote massa's aluin en dubbel-zwavelzuur-ijzer.

Toen het zeewater ten laatste tot deze lagen doordrong, ontstond een onstuimig werkende oxydatie, waarbij zich voldoende hitte ontwikkelde om de geheele klip in vlam te zetten.

Weken lang brandde de rots als een werkende vulkaan en machtige rook- en dampwolken stegen hoog in de lucht. Toen het vuur eindelijk uitging, vond men de hellingen der rots overal bedekt met geweldige masa's lava en hard gebrande klei.

* * *

Een roman van een handelshuis. — Aan de Engelsche firma Day en Martin, waarvan onlangs een vennootschap is gemaakt, is een aardige geschiedenis verbonden.

In 1741, toen Martin pruikenmaker en barbier te Doncaster was, schoor hij een soldaat, die hem een verhaal deed, dat zijn medelijden wekte, en wien hij geld genoeg leende om zijn diligencevracht naar York te betalen. Tot vergelding van deze eldelmoedigheid zond de soldaat hem bij de teruggave van het geleende geld een recept om laarzen te poetsen, dat, zooals hij zei, door de officieren van zijn regiment zeer bewonderd werd.

Martin vond dit schoensmeer alles wat hij kon wenschen en deelde het geheim mede aan een vriend, zekeren Day, die zaken deed in Pavistockstreet, te Londen, met het gevolg dat dit het begin was van de hoogte, waarop de firma Day en Martin het tegenwoordig heeft gebracht.

* * *

De hoftrompetter. — Toen Koning Friedrich Wilhelm aan de Regeering kwam, schafte hij de schitterende hofhouding, die zijn vader er op na had gehouden, af; de geheele hofhouding, ondergang een verandering. Menigeen kreeg wel een hoogeren titel, maar een geringer bezoldiging; velen echter, zooals de Heidukken, de hardloopers, de dwergachtige kamerhuzaren enz., werden bezorgd door tot kleine dienstpostjes aangesteld te worden.

Toen kwam ook de hoftrompetter Krusemann, die zich als zoodanig voor een der gewichtigste en meest onmisbare personen had gehouden, met het verzoek, dat het Zijne Majesteit mocht behagen hem, den hoftrompetter, tot geheimen kabinetstrompetter te benoemen.

»Wat?" riep de Koning lachend uit, »Kerel, ben je gek geworden? Ik kan mijn kabinetsgeheimen niet geheim genoeg houden, en jij wilt ze nu zelfs uittrompetten? Dat gaat niet. Maar omdat je zoo'n rooden dronkenmansneus hebt, wil ik je tot adjunct-bottelier aanstellen, dat zal je beter passen."

Daar was Krusemann dan ook zeer tevreden mede.

* * *

Waterverbruik van boomen. — De Duitsche natuuronderzoeker Hohnel heeft zich door gezet onderzoek op de hoogte gesteld van het betrekkelijk waterverbruik van boomen van verschillende soorten. De uitkomsten, welke hij verkreeg, waren onder anderen: op 100 gram bladeren bedraagt de hoeveelheid uit een dampkring opgezogen water 85 gram bij esschebomen, 75 gram bij beukeboome, 60 gram bij andere of mastboomen, terwijl zij slechts 14 gram bedraagt bij den pijnboom en 10 gram bij den sparreboom. Overigens slorpen de boomen des te meer vocht op, naar mate de daarvan tot hunne beschikking gestelde hoeveelheid grooter is, want het is gebleken, dat boomen in regenachtige jaren meer vocht opnemen dan in droge jaren.

De wijze, waarop de bosschen op den vochtingheidstoestand van den dampkring een regelenden invloed uitoefenen, kan aldus in cijfers worden uitgedrukt: een hectare grond, beplant met honderdjarige beuken, slorpt iederen dag ongeveer 25 à 30 duizend kilo water op, wat gelijk staat met een regenval van $2^1/_2$ tot 3 millimeters per dag of een tiental centimeters per maand.

* * *

De kunst om lang te leven heeft in Sir James Sawyer een nieuwen meester gevonden. Hij verdedigde daarontrent tegenover zijn toehoorders te Birmingham 17 punten, die aldus luiden: 1. Slaap acht uren. 2. Het venster der slaapkamer moet den heelen nacht open staan. 3. Leg stroomatten vóór de deur van uw slaapkamer. 4 Het bed mag nooit den muur raken. 5. Ga nimmer in een koud bad; het bad moet de temperatuur van uw lichaam hebben. 6. Neem lichaamsbeweging vóór het ontbijt. 7. Eet weinig vleesch en dat weinige moet ook nog goed gekookt zijn. 8. Drink geen melk. 9. Eet veel vet, teneinde die cellen te voeden, die ziektekiemen uitstooten. 10. Mijd bewelmende dranken, die deze cellen verwoesten. 11. Verricht dagelijks lichaamsoefeningen in de vrije lucht. 12. Duld geen dieren in uw woning, die nog meer ziektekiemen kunnen aanbrengen. 13. Woon, als het mogelijk is, buiten op het land. 14. Zorg voor afwisseling in uw werk. 15. Neem vele en kortstondige vacantiën. 16. Houd uw eerzucht in toom. 17. Beheersch uw temperament.

Wanneer men al deze 17 punten in acht neemt, kan men naar het gevoelen van Sir Sawyer 100 jaren oud worden.

* * *

Bijnamen. — De politie te Amsterdam zocht een los werkman aan een der Veemen daar, met name X. Zij informeerde bij de verschillende kantoren of daar ook een los werkman genaamd X. werkzaam was.

Van een der kantoren ontving zij ten antwoord dat als de politie den bijnaam van den man niet kende, zij moeilijk zoeken zou hebben, daar men de losse werklieden niet anders kende dan bij hun bijnaam en men voegde er het volgende lijstje van de bijnamen van losse werklieden bij, dat wij hier om de curiositeit laten volgen.

Rooie Jozeph, Scharesliep, Snoetje, Biggetje, Mottige, Koperen tuitje, Wafelbakker, Kanniet-harder, Kiendop, Zwarte smeres, Marie Stokvis, Kleine Gerrit, Petekind, Glazenwagen Willem uit-en-thuis, de Slappe, A. B. C, Van Der Linden, Luie Neeltje, Piet de koetsier, Jan Mikmak, Dooie Hein, Jan de Wacht, Hokje met duiven Marinier, Kees de matroos, Piet de duiker, De slager, De stoelenmatter, Blauwbroekje, Willem de vloeker, Het mestvarken, De kakkerlak, Spreeuw, Het hobbelpaard, Jan Dril, De snorder.

Hiermeê was de opgave nog lang niet compleet, want de werkbaas die het register opgesteld had, schreef er onder: »enz enz., te veel om op te noemen."

Wij moeten er bijvoegen dat er bijnamen onder voorkomen, te »mooi" om af te drukken.

Intusschen het lijstje is karakteristiek en voor Justus van Maurik om van te watertanden.

* * *

Men drinkt niet genoeg champagne! — Wie zou dat voor mogelijk hebben gehouden bij de massa drama's en romans, waarin men de champagne »bij stroomen" laat vloeien? Toch is het feit niet te ontkennen, bevestigd als het wordt door gecijferde opgaven uit het wijnland Champagne zelf. Voor het eerst sinds een lange reeks van jaren heeft

men bij de verzendingen van den schuimenden wijn in het seizoen 1897/98 een vermindering moeten constateeren.

In plaats van 28,359,913 flesschen, gelijk in het vorig jaar, werden ditmaal slechts 27,487,987 flesschen van de hand gezet; in deze getallen zijn de 11,039,367 flesschen, weke de groothandelaren in champagne onder elkander verkochten, niet inbegrepen.

Gelijk een ernstig waarschuwende wenk aan de stamgasten der nachtrestaurants en der »cabinets particuliers" klinkt de mededeeling, dat de voorraden champagne in de geweldige kelders van Reims, Epernay, Ay enz. in steeds bedenkelijker maatstaf aangroeien. In dit jaar worden zij op niet minder dan 111,181,681 flesschen geschat, vertegenwoordigende een opslagwaarde van ongeveer 250 millioen frank.

Het verbruik houdt hier niet genoegzaam gelijken tred met de productie; zelfs de edele champagne lijdt onder dezen algemeenen oeconomischen misstand.

Dit alles betreft, wat vanzelf spreekt, alleen de Fransche, echte champagne, want ook in andere landen, met name in Duitschland, wordt met goeden uitslag schuimenden wijn bereid en wordt deze bereiding tot steeds hooger volkomenheid gebracht, zoodat zij merken levert, die voor sommige Fransche niets onderdoen. De Fransche fabrikanten kijken natuurlijk niets vriendelijk over deze mededinging en stellen hun Regeering den eisch, langs diplomatieken weg nieuwe débouché's te verschaffen.

Dit zal echter weinig baten, zoolang de prijzen in Frankrijk zoo hoog blijven.

NEDERLANDSCH-INDIE.

Afgeloopen Etmaal.

Regenval.

15 Juni, te Semarang, 0 m. M.
te Tjandi, 0 m. M.

Thermometerstand.

Maximum 89 gr. Fahr.
Minimum 73 gr. Fahr.

Sluitdagen der Mail

gedurende de maand Juni

Hollandsche 4—11—18—25.
Fransche 3—17.
Engelsche 10—24.

SEMARANG, 15 JUNI.

Raad van Justitie.

De Raad van Justitie alhier beëindigde heden de behandeling der strafzaak van den beklaagde A. De Graaff c. s.

De eisch van het O. M. was schuldig verklaring aan diefstal en deswege veroordeeling, de beklaagde De Graaff tot één jaar gevangenisstraf en de inlandsche beklaagden elk tot een jaar dwangarbeid buiten den ketting en in de kosten van het geding.

De Heer Mr. Filet, die als verdediger voor den beklaagde De Graaff optrad, concludeerde tot verzachting van straf. De Raad zal a. s. Donderdag uitspraak doen.

Gerechtelijk Onderzoek.

De officier van Justitie te Semarang bevond zich heden in het stadsverband alhier tot het afnemen van een verhoor aan het inlandsche meisje Wagijem, op wie door den Heer B. geweld zou zijn gepleegd.

Niet ontvankelijk verklaard.

De cassatie, ingesteld tegen het vonnis van den Raad van Justitie te Semarang in appèl gewezen, waarbij met vernietiging van het vonnis van den landraad alhier en het betrekkelijk testament door gemelden Raad was beslist dat uit de nalatenschap van wijlen Teng Iet Nio, weduwe van Tan Toa Ting, begroot op f 300.000, aan haar dochter Tan Kee Tjie Nio een derde aandeel moet worden uitgekeerd, is door het Hof niet ontvankelijk verklaard.

Bij testament was aan Tan Kee Tjie Nio slechts een legaat vermaakt van f 200.

Scheepvaart.

Het stoomschip *Speelman* zal den 19en dezer des namiddags te 2 uur van Semarang direct naar Batavia vertrekken, dit is een extra-vaarbeurt.

Brand.

In den afgeloopen nacht omstreeks te half twee ontstond brand in de kampong Ledoei, in het ressort van den loerah van de kampong Karang Kebon, alhier.

De brand bepaalde zich slechts tot een duiventil, toebehoorende aan een Chinees.

Bij die gelegenheid gaven verschillende wachthuizen te dezer plaatse het gebruikelijk brandsignaal *niet*; want enkele sloegen onafgebroken op de bende, terwijl anderen na tusschenpoozen drie of vier slagen deden, zoodat de schutters, die brandpiket hadden de ingezetenen en het brandpersoneel niet wisten of er brand, amok of bandjir was.

Omtrent de hollandsche tram-wegens

op de hellende lijn Wates-Kediri, beschreven in *De Loc.* van 12 j. l., bevatte ook het *Soer. Handelsblad* een correspondentie, waarin o. a. het volgende voorkwam:

»De rem van het personenrijtuig werkte goed, zooals onmiddellijk na binnenkomst van voornoemd rijtuig bleek, toen het werd nagezien door personeel van den stationsdienst der S. S. te Kediri. Daarom veronderstelt men ook dat de eenige Europeaan die in den trein was en meende dat de rem niet werkte, in zijn zeer begrijpelijke verbouwereerdheid de rem den verkeerden kant heeft uitgedraaid, immers die moest anders per se gewerkt hebben. De vaart, die de waggons hadden, was gelukkig niet bijzonder snel, want voor het terugloopen van beide wagens over een afstand van 14 kilometers zijn 45 minuten noodig geweest, alzoo een gemiddelde snelh. van 20 k.m. per uur."

Onze Kediri'sche correspondent verzoekt ons, naar aanleiding hiervan, nog het volgende te plaatsen:

Ik wensch iets optemerken op twee punten in dat bericht, t. w.:

1e. »dat de eenige Europeaan die in den trein was en meende dat de rem niet werkte, in zijn zeer begrijpelijke verbouwereerdheid de rem den verkeerden kant heeft uitgedraaid, immers die moest anders per se gewerkt hebben."

Die Europeaan was de ondergeteekende en weet toevallig heel goed of een rem op- of neêrgaat, terwijl hij direct bij aankomst op Kediri den stationschef der S/S opmerkzaam maakte dat de rem van dien waggon niet werkte en er door den stationschef en den Heer B. moest worden geconstateerd dat de rem niet verder kon worden aangezet dan als bij aankomst bleek gedaan te zijn. Een schooljongen trouwens weet wel, hoe een schroef gedraaid moet worden om die vast te zetten. De Heer B. zei dan ook onder getuigen: Mijnheer Krol, er kan om zoo te zeggen geen blad papier tusschen. Hoe kan dan die zelfde Hr. B. beweren dat ik de rem den verkeerden kant heb uitgedraaid.

2e. »De vaart, die de waggons hadden, was gelukkig niet bijzonder snel, want voor het terugloopen van beide wagens over een afstand van 14 kilometers zijn 45 minuten noodig geweest, alzoo een gemiddelde snelheid van 20 K. M. per uur."

Ik vraag in gemoede: Wie zal precies constateeren in hoeveel tijd het traject Wonoredjo-Kediri is afgelegd? Zal er iemand op Wonoredjo, toen de waggons loslieten, op een horloge gezien hebben. Ik niet, want ik had er geen. Heeft de stationschef der S/S. of iemand anders direct bij het binnenkomen te Kediri in die consternatie op de klok gekeken?

Hoe kan dan de Heer B. zoo positief zeggen: de afstand van 14 kilometer is afgelegd in 45 minuten?

Ik blijf bij de verklaring van den treincontroleur v. d. G: de waggon, die terug is geloopen naar Kediri, heeft een remtoestel dat niet werkt.

Vereeniging „Oost en West".

Onder de mailberichten is door ons reeds mededeeling gedaan van de oprichting der vereeniging »Oost en West" te 's Gravenhage. Thans ontvingen wij een exemplaar harer statuten, waaraan wij het volgende ontleenen.

Het doel der vereeniging is de bevordering der belangen van allerlei aard van hen, die naar Nederlandsch Oost- of West-Indië vertrekken, daar verblijf houden of, na er te hebben gewoond, zich tijdelijk, dan wel voor goed, in Europa vestigen.

De vereeniging tracht dit doel te bereiken door: Het geven van raad, wat betreft hôtels, pension, huisvesting, inrichting, onderwijs, werkkring, medische hulp, inkoopen enz. op verlangen van Indische families, die zich in het vaderland komen vestigen. Raadgeving en toezicht wat betreft de plaatsing van kinderen, die men voor opvoeding en onderwijs uit Indië naar Europa wil zenden. Het desverlangd geven van advies omtrent reis, uitzet, inrichting en verblijf aan naar Indië vertrekkenden. Behulpzaam te zijn in het verkrijgen van werk in Nederland of elders aan Oud-Indiërs of aan hun kinderen. Het verspreiden van populaire kennis op allerlei gebied omtrent onze Indische bezittingen, zoowel in woord als in geschrift. Het zich in betrekking stellen met ook in Indië bestaande vereenigingen, die min of meer hetzelfde doel beöogen. Het zooveel mogelijk bevorderen der ontwikkeling van Indische nijverheid en kunstnijverheid. Het bevorderen van de belangen der vereeniging bij de bevoegde macht, zoo noodig ook door verzoekschriften.

De vereeniging bestaat uit: eereleden, donateurs en leden. Donateurs zijn zij, die f 5 of meer jaarlijksche contributie betalen of een schenking doen van minstens f 100 in eens. De leden betalen een jaarlijksche contributie van minstens f 1. Eereleden, donateurs en leden hebben in de vereeniging dezelfde rechten.

De bestrijding van de Pest.

Uit de *Penang Gazette* vertalen wij:

»Wij deelden reeds eenige berichten mede omtrent den lichten aanval van pest dien Penang heeft doorstaan. Overdreven geruchten zijn van die ziekte in omloop gebracht; wij vertrouwen echter dat onze lezers geen poging onbeproefd zullen laten om die praatjes tegen te spreken, door zooveel mogelijk onze opgaven van het aantal zieken bekend te maken.

Als een der resultaten van de werkzaamheden van ons geneeskundig departement, kunnen wij opgeven dat te Singapore meer apothekers worden gevraagd.

Batoe Gantang, een van de plaatsen waar de Chineezen hun pokkenlijders afzonderden, werd overgenomen en ingericht voor de verpleging van door de pest aangetasten.

Het gemeente-bestuur heeft meer nadruk gelegd in zijn voorschriften tegen de pest en heeft een dertigtal onder-inspecteurs van politie voor buitengewone diensten aangesteld.

De gezondheids-commissie heeft in eenige straten geheele rijen huizen gekeurd, om daarin de personen op te nemen die op de een of andere wijze met besmette individuën in aanraking zijn geweest De patiënt zelf wordt naar Batoe Gantang vervoerd, terwijl het door hem bewoond huis deugdelijk gedesinfecteerd wordt.

De bovengenoemde onder-inspecteurs staan onder de bevelen der geneesheeren die nog bijgestaan worden door zes Moslimsche inspecteurs.

In elk huis van iedere straat wordt onderzoek gedaan naar de reinheid; in de meeste gevallen houden de bewoners zelf hun huizen en erven schoon, waar dit niet plaats heeft, zorgt de gemeente er voor.

Bevelen zijn gegeven om alle huizen met versche witkalk te bestrijken, een zeer goede maatregel waarop wij vroeger, vóór het bezoek van de pest, reeds hebben aangedrongen.

De Chineesche raad werkt met energie mede en verleent overal, waar het mogelijk is, hulp; het is ons aangenaam te kunnen mededeelen dat de Chineezen op prijzenswaardige wijze elk voorkomend geval van ziekte, van welken aard zij ook is, aan de autoriteiten rapporteeren.

Het bovenstaande zal, naar wij hopen, enkele zenuwachtigen onder de ingezetenen tot meer kalmte stemmen, nu zij weten dat zoowel bestuurders als bevolking een waren kruistocht tegen de pest hebben ondernomen."

De Pest te Canton en Hongkong.

Meldt de *Penang Gazette* dat de stad Canton nu zoo goed als bevrijd is van de pest, de *Straits Times* bericht dat in de provincie Canton die ziekte op onrustbarende wijze is uitgebroken, o. a. in het dorp Lungkong van het district Shun Tak. Een groot aantal dorpelingen is aan die ziekte bezweken en de handelaren in doodkisten hebben nieuwen voorraad moeten opdoen, omdat alles uitverkocht was. Verscheidene lijken in doodkisten werden voorloopig op de heuvels opgehoopt alvorens begraven te worden, daar de doodgravers, wegens gevaar van besmetting, hooger begrafenisloon eischen.

Tot den 31sten Mei jl. zijn te Honkong in het geheel 551 personen door de pest aangetast waarvan 491 overleden.

Uit Suriname

ontving men in Holland bericht, dat in verband met de te Calcutta epidemisch heerschende pestziekte de agent-generaal van het immigratie-departement de aanvragers van Britsch-Indische immigranten voor 1899—1900 heeft medegedeeld, dat de 1000 immigranten voor November e.k. voor Suriname besteld niet op tijd zouden komen. Daarom werd den aanvragers verzocht zoodra mogelijk den agent-generaal in kennis te stellen of zij in plaats van koeli's Javanen-arbeiders willen bekomen.

Uit Meester-Cornelis

meldt men aan de *Ind. C.* het volgende.

In den nacht van 7 op 8 dezer werd de inlandsche vrouw Salimah, wonende op het land Tjipinang van den Heer Hoecke, wakker door het huilen van haar kindje. Het bevreemdde haar eenisgzins, dat de palita die tot 's morgens pleegt te branden, was uitgegaan, hoewel er voldoende olie in was. Lucifers zoekende om de lamp weder aan te steken stootte zij met de hand tegen een onbekend persoon, die naast haar kind op een balei-balei lag, de onbekende trok onmiddellijk zijn kris, waarmede hij de vrouw niet minder dan 8 wonden toebracht. Eerst toen de moordenaar verdwenen was, kon zij om hulp roepen, dokter Djawa verbond dadelijk de 7 wonden, welke hij echter van zulk een ernstigen aard achtte, dat hij haar verpleging in het stadsverband noodig oordeelde.

Groot-ambtenaars examen.

Uit Den Haag wordt aan de *Java-bode* geschreven dat de voorstellen van de commissie tot herziening van het programma voor het groot-ambtenaars-examen zijn ingediend en hierop meêrkomen; voor het toelaten tot dat examen zal naar het oordeel dier commissie moeten worden gevorderd het candidaats- of doctoraal examen in een der faculteiten eener Nederlandsche universiteit; het diploma van ingenieur; afgelegd officiers-examen te Breda of Willemsoord. Door het stellen dier eischen wordt dan opleiding in Nederland noodzakelijk en in Indië onmogelijk gemaakt, waarop de Gouverneur-Generaal Van Der Wijck zoozeer aandrong. Het examen zelf zal bij aanneming der voorstellen niet meer uit twee gedeelten bestaan, doch één staatsexamen zijn; wáár dat zal moeten worden afgenomen, liet de commissie in het midden en blijft ter beslissing van den Minister, doch twijfelachtig is het niet of dat zal in Nederland alleen worden afgenomen; tot de voorbereiding voor dat examen zal dan de Staat de gelegenheid moeten openen, waartoe vermoedelijk Leiden zal worden aangewezen. Het examenprogram zal wel in hoofdzaak hetzelfde blijven, doch de eischen verminderd, alsook enkele vakken wegvallen; bij de begrooting zullen de bijzonderheden nader bekend worden, maar reeds nu wint het denkbeeld, in de jongste *Gids*-aflevering aangegeven, veld om de zaak bij een afzonderlijke wet te regelen, om te voorkomen, wat pas met de voorgestelde bestuursorganisatie gebeurd is en om aan de Eerste Kamer volledige vrijheid van beslissing te laten, indien de Tweede Kamer, wat waarschijnlijk is, bij het gemis van deskundigen, met de voorstellen meêgaat.

Is — vraagt de briefschrijver ten slotte — de Indische maatschappij zoo ingedommeld dat zij, om wier belangen het gaat, zich maar leuk houdt in plaats van door een algemeen petitionnement dat hier, nu het nog tijd is, zeker indruk zou maken, trachten den slag te voorkomen? Of zal men wachten tot het te laat is en dan pas beginnen zich te roeren, als met de militaire school te Meester-Cornelis?

Tot zoover onze Haagsche berichtgever, zegt de *Java-bode*; onze lezers weten reeds uit het telegram van den 8sten dezer dat in de Tweede Kamer een motie is ingediend om te verklaren dat aan speciale regeling bij de wet behoefte bestaat, maar de Kamer zal daar wel niet aan willen en de zaak wel bij de begrooting afdoen.

Omtrent den diefstal

van 4000 ponden sterling aan boord van de *Koningin-Regentes* verneemt de *Java-bode* nog de volgende bijzonderheden. De sleutel van de schatkamer hing in de hut van den 2den officier onder ieders bereik; er was nog nooit iets meê gebeurd en zoo was men langzamerhand wat zorgeloos geworden. De in het Suezkanaal over boord gesprongen matroos, die aan de Justitie werd uitgeleverd, heeft aan den commandant bekend den diefstal te hebben gepleegd. Men vermoedt dat hij in de haven van Genua door een luik onder in het schip het kistje met de 4000 sovereigns, wegende ongeveer 40 kilogram, heeft weten over te brengen in een boot van een medeplichtige. Aangezien het zou kunnen zijn dat het goudgeld nog hier of daar aan boord verstopt was, werd te Batavia door de politie nog een onderzoek ingesteld, zooals men weet zonder resultaat.

Officieren in Atjeh.

De Legercommandant heeft bij dispositie van 17 Mei 1899 bepaald, dat het verblijf van de gehuwde officieren te Atjeh, die hun gezinnen bij zich hebben onbepaald zal zijn, doch dat zij, die geen vergunning hebben kunnen erlangen om zich door hun familie te doen volgen, slechts veertien maanden zullen hebben te blijven.

Evacuatie wordt voortaan vervangen door overplaatsing en wel altijd naar Padang, met die uitzondering, dat wanneer de gezinnen op Java zijn, een zieke naar Java wordt gezonden.

Bij een verblijf korter dan een jaar moet na herstel, minstens zes maanden naar Atjeh worden teruggekeerd, langer dan een jaar, wordt de tijd geacht volbracht te zijn, zoo meldt het *B. N.*

Beri-beri in 's Lands Gvangenis te Batavia.

In *De Locomotief* van 23 Maart jongstleden gaven wij een overzicht van een opstel onder bovenstaanden titel in de *Javabode* van den oud-directeur van 's Lands gevangenis en het dwangarbeiderskwartier te Batavia, den gepensionneerden kapitein der Infanterie D. J. A. Arntzenius. In dit artikel toonde schrijver aan dat beri-beri, waaraan zooveel dwangarbeiders aldaar heeten te lijden, meestal gesimuleerd was.

De Heer Terburgh, officier van gezondheid der tweede klasse, belast met het toezicht op de geneeskundige behandeling van dwangarbeiders te Sawah Loento, repliceerde bovenbedoeld artikel eveneens in de *Java-bode* en *De Loc.* van 15 Mei j. l. gaf er een overzicht van. Dokter Terburgh deelde daarin mede dat van de te Sawah-Loento aankomende dwangarbeiders zooveel ziek waren.

Thans rest ons nog melding te maken van het antwoord des Heeren Arntzenius in de *Java-bode* op Dr. Terburghs repliek.

»In mijn artikel" (zie *De Loc.* van 23 Maart j. l.), zegt de Heer Arntzenius, »heb ik toch duidelijk onderscheid gemaakt tusschen de veroordeelden, die te Batavia niet werden *her*keurd en degenen, die aldaar steeds werden *ge*keurd. Tot de e. g. behooren allen, aan wie vooraf Sumatra's Westkust als strafplaats wordt aangewezen, deze worden naar Padang opgezonden om in de vele afdeelingen van dat territoir, vooral in Atjeh en ter Oostkust, te werk te worden gesteld; dezen zijn reeds op de plaats van afzending *ge*keurd en van een geneeskundig certificaat voorzien.

»Met de anderen worden bedoeld de voor de Ombilin-kolenvelden bestemde dwangarbeiders, die steeds te Batavia *ge*keurd worden en vergezeld van een geneeskundig certificaat hun bestemming bereiken, terwijl het alleen dezen zijn, die bij eventueele ziekte onder het toezicht vallen van Dr. Terburgh.

»Het was dan ook alleen omtrent de eerstbedoelde categorie dat ik inlichtingen inwon en het kannst ruhig sein uitsprak.

»Dat nu, zooals Dr. T. meldt, het procentisch ziekte- en evacuatiecijfer te Sawah-Loento gedurende de jaren 1896, '97 en '98 hoog is, ja zelfs eenige dwangarbeiders na aankomst aldaar overleden of wel in de ziekeninrichting moesten worden opgenomen, is mijn zaak niet, doch wel — en toch ook maar gedeeltelijk, zooals nader zal worden aangetoond — van den geneesheer, belast met de keuring vóór de opzending,

»Ook heb ik, door het ziektecijfer in de jaren 1893, '94 en '95 wèl te vermelden, aangetoond hoe door de, door mij getroffen maatregelen dat getal in de volgende jaren sterk verminderd is, terwijl Dr. T. geen gewag maakt van die cijfers in eerstgenoemde tijdperken. Hierdoor ontbreekt bij hem de basis, waarvan hij had moeten uitgaan, zoodat de getallen in de wel genoemde jaren niets bewijzen, al neemt hij het jaar 1896 als grondslag voor de volgende jaren.

»Staat in mijn stuk daar waar ik als leek over de keuringen spreek, niet cursief gedrukt, dat wegens tijdgebrek meestal uitsluitend op de verhoogde hartwerking wordt gekeurd? Daaraan vooral is het toeteschrijven dat de, voor de Ombilin-kolenvelden bestemde dwangarbeiders met zooveel andere ziekten dan beri-beri behept, doch voornamelijk met scabies op de plaats hunner bestemming aankomen; daarvan is voorzeker voor een groot deel het hooge ziekte- en evacuatiecijfer te Sawa Loento het gevolg."

Bovendien wijst de Heer Arntzenius op het feit dat bij vervoer van een groot aantal dwangarbeiders met de booten der Pakketvaart naar Emma-haven de gezondheidstoestand van die lieden lijden moet, ve'e van die menschen zijn toch behept met de zoo aanstekelijke schurft.

Ofschoon aan de resultaten twijfelende geeft de Heer Arntzenius den Heer Terburgh in overweging om in verband met de klacht dat de dwangarbeiders te Sawah-Loento in zoo'n slechten toestand aankomen, gebruik te maken van zijn recht, omschreven in de toelichting op artikel zeven van het reglement van orde en tucht onder de gevangenen, luidende.

»Wanneer na aankomst op de aangewezen strafplaats, bij het volgens artikel 7 gehouden onderzoek, veroordeelden mochten blijken aan ziekten of voor den dwangarbeid ongeschikt makende kwalen te lijden, welke zij niet onder weg gekregen hebben, moet daarvan onmiddellijk, onder overlegging van geneeskundige certificaten, aan den Directeur van Justitie mededeeling worden gedaan, ten einde die autoriteit in staat te stellen, toezicht te houden op de naleving der bepalingen, omtrent de geneeskundige visitatie der veroordeelden."

De opera en garnalen.

Een gedeelte van Balzofiores artisten, zoo lezen wij in de *Java-bode*, deed zich gisteren te goed aan garnalen. Wij zouden dit feit niet vermelden, als niet het gevolg daarvan geweest was, dat zich vrij ernstige vergiftigingsverschijnselen bij de dames en heeren voordeden. Een poosje scheen het alsof de voorstelling van *Ruy Blas* heden avond niet zou kunnen doorgaan, maar gelukkig is het gevaar afgewend.

Spoorwegen.

Blijkens bericht van den chef der exploitatie der S. S. O. L. is met ingang van heden, 15 Juni, de zoogenaamd »derde rail" tusschen Jogja en Solo, voorloopig voor goederenwagens in gebruik gesteld. Het overladen is nu overbodig geworden.

Voor Kinaplanters.

Onderstaande circulaire is volgens de *Preanger-bode* aan verschillende kinaplanters enz. gezonden:

»Hierbij noodigen wij u dringend uit om Donderdag den 15den dezer, des avonds om 9 uur, in een der localen van de sociëteit te Bandoeng, een door ons te beleggen vergadering met uw tegenwoordigheid te willen vereeren, waarin wij ons voorstellen met heeren planters en belanghebbenden bij de kinacultuur, eventueel bestaande bezwaren tegen levering van basten aan de Bandoengsche kininefabriek te bespreken en uit den weg te ruimen."

Hadji's.

Gisteren, 12 dezer, laat in den namiddag, schrijft de *Soer. Ct.*, kwam te Soerabaja van Singapore via Bawean het stoomschip *Van Swoll*. Aan boord bevonden zich honderd pas gebakken hadji's van Mekka. De wachthebbende schout deelde hun mede dat zij wel alleen aan wal mochten, maar dat eerst heden, 12 dezer, hun bagage kon worden afgehaald. Heden ochtend heerschte dientengevolge een groote drukte aan den kleinen boom; de wachthebbende schout en twee andere om te assisteeren. Er was strenge order om na te zien dat lompen, bultzakken, enz. enz. en vooral niet te vergeten het water in blikken afkomstig van de bekende Sem-Sembron niet werden ingevoerd. Dit alles moest in brand gestoken of vernietigd worden. De bagage konden de reizigers ontvangen nadat die tevoren was gedisinfecteerd door begieting met een lichte oplossing van sublimaat. Aan belangstelling ontbrak het natuurlijk niet.

Zoo zijn dan van af hedenmiddag een 100 tal menschen pas uit Mekka en Djeddah, waar pest voorkomt, hier over de kampongs en buurten verspreid.

Aangezien zij te Singapore op de Paketvaartboot plaats namen en Singapore niet een besmette haven is, werden geen quarantaine-maatregelen toegepast, hoewel waarschijnlijk geneeskundigen onmiddellijk zullen toegeven dat geen afdoenden waarborg wordt verkregen tegen de overbrenging van gevaarlijke ziekten.

Handel.

In de gehouden algemeene vergadering van aandeelhouders in de Handelsdrukkerij naaml. venootschap ter voortzetting van den boek- en papierhandel E. Fuhri en Co. te Soerabaja, is de Heer Fuits Van Boeckholtz definitief benoemd tot directeur in de plaats van den Heer O. Schieke, die zijn betrekking heeft neêrgelegd en het voornemen te kennen gegeven om in Europa te blijven, deelt de *Soer. Ct.* mede.

Als commissaris trad af Mr. Paets Tot Gansoyen, die met het oog zijn gezondheid binnin kort naar Europa zal vertrekken, terwijl Mr. Herman Van Lennep in zijn plaats werd gekozen.

Klachten.

Heden-middag, schrijft de *Soer. Ct.* van 13 dezer, kwamen acht contractanten afkomstig van de onderneming Laboean Amas (Bandjarmassin) zich bij het hoofd van plaatselijk bestuur te Soerabaja beklagen dat zij niet volgens overeengekomen voorwaarden waren betaald en gevoed.

Zij zouden f 10 per maand krijgen plus voeding. Van de zes maanden hebben zij maar drie maanden betaling ontvangen en reclameeren nu de rest salaris. Zij zagen er volstrekt niet slecht uit.

Over het ongeluk,

den 1en luitenant Leclercq van het garnizoen te Singkel overkomen, lezen wij in een nader bericht, zegt het *Bat. Nblad*, dat de luitenant, tegen het vallen der duisternis in zee badende, terwijl er een zware branding stond, in tegenwoordigheid van zijn vrouw, die aan het strand stond, in de golven is verdwenen.

Daar hij, hoewel een uitstekend zwemmer, niet meer te voorschijn is gekomen en de kust daar ter hoogte berucht is wegens de groote menigte haaien, die er steeds te vinden zijn, veronderstelt men, dat de ongelukkige een prooi dezer ondieren is geworden.

Zijn lijk is niet teruggevonden.

De Amerikanen en de Filippino's.

Uit de *New-York Post* vertalen wij. »Ons werd een brief ter inzage gezonden van een soldaat uit Nebraska, aan zijn familie, door deze ontvangen, nadat de telegraaf reeds zijn dood aan bekomen wonden in het gevecht had overgebracht, waarin hij schrijft: »Ik ben niet bang en steeds bereid mijn plicht »te doen, maar ik zou wel willen weten waarvoor wij eigenlijk vechten."

Een ander soldaat, mede uit Nebraska afkomstig, uit name Fetterly, heeft een brief geschreven, in de *Omaha World Herald* gepubliceerd, die niet minder de gevoelens bloot legt van de troepen in de Filippijnen. Na het vermelden van eenige ondervonden avonturen beschrijft hij dezen toestand als volgt:

»Eenige zijn van meening dat de opstandelingen ontmoedigd zijn, maar ik denk dat »zij wanhopig door zullen vechten voor hun »vermeende rechten. Ik kan de wijze van »optreden van ons Gouvernement, tegen die »lieden, niet goedkeuren. Indien alle menschen gelijk geschapen zijn dan hebben zij »ook rechten die wij eerbiedigen moeten."

Hij gaat voort met zijn eigen opinie te geven over de ontwikkeling van het volk; zegt dat hij slechts weinigen heeft aangetroffen die niet in hun eigen, zoowel als de Spaansche taal, konden lezen en schrijven; heeft de boeken der naar school gaande kinderen ingezien en het was niets ongemeens dat jongens van veertien en vijftien jaar en soms jonger, in het bezit waren van werken over algebra, geömetrie, algemeene geschiedenis en zelfs over natuurwetenschappen; zegt verder dat terwijl het onderwijs in de stad Manilla zooals van zelf spreekt veel beter is dan daar buiten, de Catholieke priesters in de provinciën scholen hebben opgericht en eindigt zijn betoog met deze opmerking: »over het algemeen kan ik het volk niet »verlicht noemen in den zin waarin zij dat »woordt gebruiken, doch als ik de geögrafische »ligging en het tropische klimaat van hun »land naga en de weinige gelegenheid die ze »gehad hebben om zich geestelijk te ontwikkelen, dan moet men verbaasd staan over »hun beschaving."

Hij komt daarom tot de gevolgtrekking dat de Filippino's zeer goed zich zelf zouden kunnen regeeren, en dat aan het hoofd van den opstand menschen staan, met evenveel kunde als er op Cuba, Mexico of de Zuid-Amerikaansche republieken gevonden worden.

Een soldaat die zulke denkbeelden is toegedaan kan natuurlijk geen vrede hebben met een oorlog die aangegaan werd omdat beweerd wordt, dat het volk geen zelfregeering kan hebben.

Hierover schrijft hij: »In een woord, ik »geloof dat wij hen ten leste alle rechten zullen »moeten toestaan, die wij voor ons zelf zouden »eischen. Ik loop in de gelederen meê, om dat »volk vrij en niet om van hen onderdanen te »maken. Ik neem onze zending op als een »menschlievende zaak voor de vrijheid — maar »onze offers op het altaar der vrijheid zijn »geschonden."

Zulke brieven, die veelvuldig door geheel Amerika gelezen worden, brengen een omwenteling in het openbaar gevoel teweeg, die het imperialisme niet zal kunnen onderdrukken."

Uit Batavia.

(Part. correspondentie van *De Locomotief*.)

De uitslag van de eindexamens van leerlingen van het gymnasium Willem III, waarbij van de 38 candidaten slechts 22 of ongeveer 58% slaagden, is niet bijzonder bemoedigend. Het rouwen over den tijd dien men niet besteedde heeft komt te laat. Men mag altijd hopen dat de ongunstige uitslag een spiegel zal zijn voor de jongelieden die het hun leeraren door hun wangedrag lastig maakten onder het vroegere beheer en zich maar niet kunnen schikken in de strengheid van het tegenwoordige.

»Advendo" en »Varia" zijn de namen van twee onderofficiersvereenigingen die om bij 't publiek onbekende redenen bij garnizoensorder ontbonden zijn. Het is wel jammer dat Kolonel Bijlevelt tot dezen maatregel is moeten overgaan, want de vereenigingen die eenige keeren per jaar voorstellingen gaven en steeds een vrij druk bezoek trokken, waren een zeer gewenschte afwisseling in het eentonig leven der onderofficieren, die zich waarlijk geen indigestie berokkenen aan 't hun geboden genot. Zaterdagavond is de doodklok geluid Na afloop van het bal werd een doodkist door de schouwburgzaal der militaire cantine rondgedragen en op deze zinnebeeldige wijze onder veel lawaai de uitvaart gevierd.

Uit Batavia.

(Van een anderen correspondent.)

De Heer P. A. M. Vermeulen, laatstelijk hoofdinspecteur der in- en uitvoerrechten en accijnzen, die den 6en j.l. met de Fransche Mail wegens ziekte met 2 jaar verlof naar Europa vertrok, moet het voornemen hebben in Holland zijnde, te trachten een petroleum-concessie kwijt te raken. De Heer Vermeulen heeft zich in de laatste maanden veel afgegeven met petroleum-zaken en heeft door zijn werkkring van zelf veel kennis hierdoor opgedaan; hij heeft tijdens hij op inspectie was te Soerabaja met de meeste nauwkeurigheid geïnformeerd naar de werkzaamheden, de bereiding enz. enz. van de Dordtsche Petroleum-Mij., wier concessie gelegen is te Goenoengsari, Soerabaja. Hij heeft ook kort vóór zijn vertrek van Batavia een bezoek gebracht aan Palembang, dat naar men weet een veelbelovende olie-industrie heeft. De concessie, waarvoor de Heer Vermeulen gaat werken ligt in de Molukken, en zoo hij het geld hiervoor vindt, wordt deze concessie in een naamlooze vennootschap geconverteerd.

Uit Soerabaja.

(Part. corr. van *De Locomotief*.)

Tot dusverre gaan de Batavia-boot, die van hier naar de Molukken vertrekt en de Bandjarmasin-boot steeds op een Zondag; hierdoor heeft het personeel van de Koninklijke Paketvaart nooit vrijaf. Dit heeft dan de aandacht getrokken van den Heer E. G. Taylor, hoofdagent in Nederlandsch-Indië en van den Heer L. J. Lambach, chef van den algemeenen dienst, bij hun jongste bezoek aan Soerabaja. Er wordt nu ernstig overwogen om, te beginnen met Juli a. s., deze booten op een Maandag te doen vertrekken, zoodat alleen in spoedeischende gevallen Zondag een boot zou gaan. Het personeel is hiermede natuurlijk zeer ingenomen.

De Keizer van China.

Een telegram van Peking aan een der Shanghaische bladen, schrijft de *Straits Times*, behelst het bericht dat de Keizer van China steeds in beterschap toeneemt. Een bulletin, dit bericht aan de Keizerin-Weduwe mededeelende, werd ook aan het Tsung-li-Yamen gezonden.

Uit Buitenzorg.

Berichten aan »De Locomotief."

Afgewezen is het verzoek van S. Verweij, adjunct chef der 2e afdeeling bij de exploitatie der Staatsspoorwegen op Java, om nadere regeling zijner plaatsing in de ranglijst.

Gedurende het jaar 1899 voor het geven van Christelijk onderwijs aan de jeugd der Roomsch. Katholieke gemeente te Keboemen (Bagelen) is beschikbaar gesteld een som van f 30. 's maands.

Aan de inlandsche hulpzendelingen H. Mozes, J. Sipahélut, W. Titahéna en N. Samusamu is verleend de bijzondere toelating bedoeld bij artikel 123 van het Regeerings Reglement tot uitoefening van hun dienstwerk onder de bevolking van Noord Halmaheira (Ternate en onderhoorigheden)

Op het verzoek van het Bestuur der Sociëteit Concordia te Bandong strekkende ter erlanging van vergunning tot het houden eener geldloterij groot f 10.000 ten behoeve van die Sociëteit is te kennen gegeven dat van hun verzoek aanteekening is gehouden en daarop te zijner tijd zal worden gelet, in verband met de aanvragen van anderen.

Aan J. A. Beemer, gewezen klerk op op het residentie kantoor te Besoeki is gerekend van 1 Mei 1899 voor den tijd van zes maanden of tot zijn vroegere wederplaatsing toegekend een onderstaand van f 33 's maands.

Volgens bericht van den Resident van Rembang is de besmettelijke op miltvuur gelijkende veeziekte (seplichaenue) geweken.

Aan de te Kota-Radja gevestigde firma Reichler en Co. is op haar verzoek om afstand in eigendom van een stuk grond gelegen ter hoofdplaats Kota-Radja groot 5130 vierkante meters, te kennen gegeven dat bedoeld stuk grond in het openbaar aan den meestbiedende zal worden verkocht.

Verspreide Indische Berichten.

Vermeldden wij in ons verslag van de jongste vergadering der Preanger Wedloop-sociëteit, zegt de *Pr. Bode*, dat de Londensche thee-beker dit jaar niet door thee-makelaars en fabrikanten geschonken was, thans kunnen wij mededeelen dat het bericht van die periodieke gift is aangekomen nà die vergadering, dus ook nà de vaststelling van het progamma.— Wijl de beker te laat voor opname in het programma der P. W. S. gekomen is, zal zij geschonken worden aan de Buitenzorgsche Wedloop-sociëteit ter gelegenheid der najaarsraces te Buitenzorg.— Men verzoekt het *Soer. Hdbl.* te wijzen op de wenschelijkheid om van bestuurswege de verschijnselen, welke zich bij pest voordoen, bekend te maken. De Europeesch ambtenaren zijn daarvan eenigszins op de hoogte gebracht door de dagbladen, maar de inlandsche niet. Maakt men hen er mede bekend, dan kunnen zij aan de dorpshoofden opdragen de kennis der verschijnselen onder de desalieden te verspreiden.— De toestand van den kalimond te Soerabaja begint meer en meer zorg te baren, zegt de *Soer. Ct.* Het trambootje dat op Kamal vaart en slechts 4 voet diep gaat, heeft bij laag water de grootst mogelijke moeitte om binnen te komen. Zondag j. l. heeft die boot ongeveer 5 uur droog gestaan.— De tegenwoordige chef van het kantoor Enschedé-Gerieke, Mr. Kropveld, wordt met 1 Juli te Soerabaja terugverwacht. — De Heer L. P. L. Van Der Tas, landmeter der 2e klasse bij het kadaster te Macassser, aan wien bij Gouvernements besl. ddo. 16 Mei 1899 no. 16 wegens langdurigen dienst één jaar verlof naar Europa is verleend, aanvaardt met de *Koningin-Regentes* van de Stoomvaartmij. »Nederland" de reis daarheen.— De straf van een maand en twee weken militaire detentie, waartoe de korporaal J. R uiling bij vonnis van den krijgsraad te Padang werd veroordeeld, ter zake van insubordinatie door woorden, onder verzachtende omstandigheden gepleegd, is bij ar

no. 13 (*Staatsblad* no. 179) is bepaald dat personen, die in het bezit zijn van een of meer diploma's als stuurman bij de gouvernements Marine, voortaan vrijgesteld zullen zijn van het afleggen van het klein-ambtenaars-examen, om benoembaar te zijn tot de betrekkingen, bedoeld bij artikel 6 van *Staatsblad* 1864 no. 194. — De chef van de opname van den spoorweg Padalarang — Krawang heeft verzocht om voor het geölogisch onderzoek van terreinen, waar diepe ingravingen zullen moeten worden uitgevoerd, nog gebruik te mogen maken van de diensten van den mijningenieur E. Middelberg. — De onlangs tot luitenant-kolonel gepromoveerde majoor der Infanterie Jhr. G. J. W. C. H. Graafland te Fort de Kock gaat eerlang tot herstel van gezondheid naar Europa. — Volgens een correspondentie in het *Advert. Blad v. Sum. Westk.* heeft het heel wat moeite gekost om een geschikt intendant te vinden voor de expeditie naar de Noord- en Westkust van Atjeh. De door den hoofdintendant aanbevolen kapitein O. F. Reimmann kwam niet in aanmerking omdat hij eerstdaags met pensioen denkt te gaan; hetzelfde voornemen werd toegeschreven aan den kapitein-kwartiermeester J. Kuyk en diens collega T. Gerdes Oosterbeek was ziek. Zoo nam de Gouverneur zijn toevlucht tot den 1en luitenant W. J. C. Van Benekom, die om zijn uitnemende diensten al een koninklijke onderscheiding verwierf. De controleur der 1e klasse A. Breevoordt is geplaatst in de contrôle-afdeeling Tjiawi, afdeeling Tasikmalaja.— Gedurende de ontstentenis van den titularis is met de waarneming der betrekking van assistent-resident van Buitenzorg belast, de controleur der 1e klasse D. Tollenaar,— Aan den onderpakhuismeester te Batavia F. W. Teisseire is wegens ziekte twee maanden verlof verleend naar Garoet.— Te Batavia is geëvacueerd van Atjeh aangekomen de kapitein der Infanterie J. Koch.—Verleend een maand verlof wegens ziekte naar Malang aan den hoofdcommies bij den post- en telegraafdienst E. Veer.— De adjudant-onderofficier-kwartiermeester te Tjimahi Fliers is overgeplaatst naar het garnizoen Batoe Djadjar. De adjudant-onderofficier-kwartiermeester Lauwers is van Batoe Djadjar naar Tjimahi overgeplaatst ter beschikking van den commandant van de strafgevangenis aldaar.— De adjudant-onderofficier-kwartiermeester Reinand is van Benkoelen overgeplaatst naar Atjeh ter beschikking van den gewestelijken intendant aldaar.— Overgeplaatst van Batavia naar Benkoelen de adjudant-onderofficier-kwartiermeester De Keyzer.— Zondag heeft een Amboineesch korporaal te Tjimahi zich met een revolver bij ongeluk in het bovenlid van het oog geschoten. Hij werd in het hospitaal opgenomen, alwaar men er in is geslaagd den kogel te verwijderen.— Het tijdelijk telegraafkantoor te Tjipanas wordt den 12en dezer geöpend, met het oog op het aanstaand verblijf aldaar van Z. E. den Gouverneur-Generaal. Men zal eens zien hoe wakker nu de post-ambtenaren in die buurt worden, zegt de *Pr. Bode.*— Naar de *N. Vorst.* verneemt heeft het bestuur van het Koninklijk Instituut, voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Ned.-Indië den Rijksbestuurder van Soerakarta tot lid van deze instelling benoemd.— De luitenant ter zee 1e klasse G. T. G Gobius zal Woensdag a. s. per stoomschip *Prins Hendrik*, wegens langdurig verblijf in deze gewesten, repatriëeren.— De ingenieur bij het mijnwezen C. J. M. Wertheim is toegevoegd aan den chef van het grondpeilwezen.

Persoverzicht.

Kinabast.

De Heer G. Mundt deelt in het *Batavia'sch Nieuwsblad* mede hoe in den laatsten tijd weder te veel kinabast naar Europa verzonden is, waardoor de unitprijs verminderde.

De verschepingen van Java bedroegen in Maart 977.000 pd., in April 1.300.000 pd. en in Mei 1.150.000 pd.

Dit is veel te veel, ofschoon de vraag naar kinine zeer groot is, en alle fabrieken meer werk hebben dan zij afkunnen,—uitgezonderd helaas, de Bandoengsche kininefabriek.

Die verschepingen zijn niet te groot, omdat zij buiten verhouding zouden staan tot de vraag naar kinine, maar omdat ze de Duitsche fabrieken in staat stellen, uit hun eigen voorraad te nemen, voor het geval de importeurs bij lage biedingen in de bast-veiling niet geneigd zouden zijn tot verkoopen.

Want wat is het geval? Het syndicaat der Duitsche fabrieken heeft een voorraad bast; hoe groot weet men niet, maar hij wordt geschat voor ongeveer drie à vier maanden toereikend te zijn.

Wanneer nu het Duitsche syndicaat den unitprijs omlaag wil drukken, heeft het niets anders te doen dan bij de veiling laag te bieden, en ingeval de importeurs dan niet bereid zijn tot die lage biedingen genoegzaam af te geven, vult het syndicaat het tekort uit eigen voorraad aan.

Dat durft het syndicaat te doen bij groote verschepingen van Java, zooals in de laatste twee maanden; dat durven de fabrikanten, omdat ze weten dat dan de voorraad bast aan onze markt zoodanig aangroeit, dat de importeurs na twee of hoogstens drie maanden toch tot lagen prijs loslaten en dan hun voorraad weêr kunnen aanvullen.

Wanneer echter de verschepingen van Java klein zijn, durven zij hun voorraad niet aanraken, en terecht, want zonder voorraad zou het syndicaat totaal verlamd zijn.

Zij zullen daarom alleen hun voorraad durven aanspreken, wanneer ze zeker weten dien later weêr te kunnen aanvullen—en dit weten ze niet, wanneer de verschepingen van Java klein zijn.

De maanden Januari en Februari zijn het bewijs ervan: toen verscheepte Java weinig, minder zelfs dan de vraag naar kinine bedroeg, met het gevolg, dat de Duitsche fabrieken zooveel mogelijk alles opkochten, daar ze hun voorraad niet dorsten aan te spreken.

De unit rees dan ook tot boven 11 cents.

De kina-veiling te Londen op 25 April liep zeer flauw; aangeboden werden 4628 colli, verkocht slechts 1183 colli, tot prijzen 23 pct. lager dan de vorige veiling.

De veiling van den 4en Mei heeft den verwachten verlaagden unitprijs gebracht; zooals men reeds uit de berichten gelezen heeft, is de doorsneé unit 8½ ct. geweest.

De Duitsche fabrieken wenschten nu eenmaal niet hooger dan tot dien prijs te gaan, en men was, dank zij de groote April- en Maart-verschepingen van Java, weêr aan hun bon plaisir overgeleverd.

De fabrieken hebben den prijs voor kinine niet verlaagd, zij blijven voor de gewone kinine f 32 per Kg. maken, hetgeen een unitprijs van ruim 11½ ct. wettigt, waarbij hun dan nog een mooie winst zou overblijven.

Het gevolg van dezen verlaagden unitprijs is, dat de kininemarkt te Londen, die vóór de veiling zeer geanimeerd was, met veel speculatie-koopen, zijn kooplust nu geheel verliest,—want met een zoo groote marge tusschen kinine- en bastprijs, is er niemand meer, die in kinine iets méér durft te koopen, dan datgene wat hij voor dadelijke behoefte noodig heeft.

Dit echter is de Duitsche fabrieken niet alleen onverschillig, maar uit hun drukken van den bastprijs, en hun tegenzin om aan speculatie te verkoopen, blijkt, dat zij de speculatie op de Londensche markt den kop willen indrukken; die zit hun op het oogenblik in den weg; ze hebben die nu niet noodig, want de wezenlijke vraag voor den consumptie-handel is in den laatsten tijd zoodanig toegenomen, dat de productie van bast tegenwoordig niets te groot is voor het verbruik, zelfs niet al zouden de verschepingen van Java ca 900.000 pd. maandelijks blijven bedragen.

Spreekt nu de speculatie in kinine een woordje meê, (zooals in de laatste maanden het geval was) dan zou de Duitsche conventie van fabrikanten niet meer geheel en al meester van het terrein blijven.

Van de bastmarkt is de conventie geheel meester, dank zij het gemis aan samenwerking bij planters en importeurs; ze willen óók meester blijven van de kinine-markt.

De Londensche speculatie in kinine te ontmoedigen, schijnt voor het oogenblik hun voornaamste doel en daartoe hebben zij de marge tusschen kinine en bastprijs zeer groot gemaakt.

***

Zou er nu niet nog eens een poging moeten worden aangewend, om de planters tot eenige samenwerking te krijgen, vraagt de Heer Mundt. Werd in het jaarverslag der Soekaboemi'sche Landbouwvereeniging opgemerkt, dat het steunen der fabrieken te Pandan Aroemi en Bandoeng ongetwijfeld tot veel voordeel zou leiden, thans moet, helaas! geconstateerd worden, dat niemand er zijn aandacht aan geschonken schijnt te hebben. Gelijk boven reeds aangehaald is, zijn de oogsten en verschepingen van bast buitengewoon groot geweest in de laatste maanden, terwijl daarvan een hoogst geringe quantiteit aan de fabrieken op Java ter verwerking werd gegeven, waardoor deze gevaar loopen spoedig geen bast ter verwerking te hebben. En dán zullen de Duitsche fabrikanten wederom juichen over de kortzichtigheid der planters op Java, want dezen hebben de macht in handen, maar laten zich die telkens door kortzichtigheid weder ontnemen.

Het is toch zeker den kinaplanters bekend, dat het oprichten der fabrieken op Java den fabrikanten in Europa de schrik om het hart heeft doen slaan, en aanleiding is geweest tot den hooger uniten, in plaats van de fabrieken een gedeelte van den bast ter verwerking te geven, is men na de stijging van den unit tot ruim 11 cent à tort et à travers gaan oogsten en naar Europa verschepen.

Is dit nu niet, zooals boven reeds gezegd, een middel, om den prijs der kina-basten wederom tot 2 ct. per unit te doen dalen?

Is thans nu de unitsprijs zoo hoog is geworden, de dure les, die de kinaplanters tal van jaren gehad hebben, zoo geheel en al vergeten, dat men vermeent al het geöogste naar Europa te kunnen verschepen en toch goede winsten te maken?

Het antwoord hierop, zegt schrijver, zal zeker de afloop der deze maand plaats hebbende veiling geven.

Necrologie J. W. Young.

(16 October 1855—7 September 1898)

De bekende sinoloog, Professor Schlegel te Leiden heeft in *T'oung pao*, een tijdschrift voor beöefenaars van Oost-Aziatische talen, in het Fransch eenige woorden gewijd aan de nagedachtenis van wijlen den Heer Young. Daar wij overtuigd zijn dat Semarangs ingezetenen den achtenswaardigen en braven man nog niet vergeten zijn en met belangstelling naar de woorden van Professor Schlegel zullen luisteren, nemen wij die hier vertaald over.

∴

»Op 43-jarigen leeftijd overleed aan een beroerte onze medewerker J. W. Young, in leven ambtenaar voor Chineesche zaken te Semarang.

Young werd op den 16en October 1855 te Batavia geboren; hier ontving hij zijn eerste opvoeding in de Gouvernements scholen en op het Gymnasium Willem III. In November 1872 legde hij met goed gevolg zijn examen voor leerling-tolk van de Chineesche taal af en studeerde verder onder de leiding van den Heer Von Faber, Chineesche tolk te Batavia, gedurende Januari 1873 tot December 1875. Daarna vertrok hij naar China, waar hij twee jaren bleef om zijn studies te voltooien en werd in Maart 1877 tot Chineeschen tolk benoemd voor Pontianak (Wester-afdeeling van Borneo.)

Daar verwierf hij de gunst van Resident Kater omdat hij zich ook buiten de onder zijn werkkring behoorende zaken nuttig wist te maken; deze verleende hem, gedurende een jaar, een verhooging van tractement van f 25 's maands, om hem in de gelegenheid te stellen het Hakka-dialect aan te leeren.

In October 1879 werd Young naar Padang, (Sumatra's Westkust) overgeplaatst en benoemd tot buitengewoon lid van de Wees- en Boedelkamer aldaar. In Augustus volgde een overplaatsing naar Batavia, waar hij eveneens een aanstelling kreeg tot buitengewoon lid van de Boedel-kamer.

Daar ontving hij weder een toelage van f 25 's maands om zich met het Canton dialect vertrouwd te maken.

In 1885 werd hem een geheime zending naar Atjeh opgedragen, ten einde onderzoek te doen in eenige zaken betreffende Chineezen; er waren nl. Chineezen gekomen met een lading geweren en munitie, bestemd voor de opstandelingen.

Wederom voor belangrijke zaken naar Pontianak gezonden (Maart 1887), vertrok hij van daar, na een verblijf van slechts 15 dagen, met een geheime zending naar Singapore. Op verzoek van Resident Gijsbers bleef hij nog twee jaren te Pontianak, maar zag zich toen door een ernstige hartkwaal genoodzaakt een tweejarig buitenlandsch verlof naar Europa aan te vragen.

In Maart 1891 in Indië teruggekeerd, werd hij tot tolk voor Semarang benoemd en in October 1896 tot ambtenaar voor Chineesche zaken.

Behalve zijn officiëele werkkring, was hij lid, president of ondervoorzitter van verscheidene openbare liefdadige instellingen; ook bekleedde hij het voorzitterschap der vrijmetselaarsloge en van het kapittel.

Te Batavia huwde hij, vóór zijn vertrek naar Pontianak, op 14 April 1877 met Mejuffrouw Johanna Adriana Brouwer.

Uit de Indische dagbladen bleek dat Young te Semarang geëerd en bemind was en dat zijn dood een groot verlies is geweest voor die plaats, waarvan, om zoo te zeggen, de helft der inwoners hem grafwaarts hebben gebracht, in een letterlijk onder bloemen en kransen, zoowel van vrienden als maçonieke en liefdadige vereenigingen, bedolven lijkwagen.

Young was zeer arbeidzaam en heeft menig belangrijk werk over China en de Chineezen uitgegeven. Het is te bejammeren dat ze allen op één na, opgenomen in de *T'oung pao*, handelende over de Grot van Sampo, dat in het Fransch geschreven was, in het Hollandsch verschenen.

Hieronder volgt de lijst zijner sinologische werken.

1. Sang Djie Tjoa. De optocht der Chineezen voor het beschreven papier, Padang, 1880.

2 Bijdrage tot de kennis der Chineesche geheime genootschappen. 1881.

3 Het huwelijk bij de Chineezen te Padang. Matriarchaat in botsing met pariarchaat en daaruit voortvloeiende neiging om van het in China geëerbiedigde versterfrecht af te wijken. Batavia 1884.

4 Versterfrecht, adoptie en pleegkinderen bij de Chineezen. Behandeling der betrekkelijke artikelen van het Wetboek Tai-Tshing Loet-Lé. Batavia 1885.

5 Bijdrage tot de kennis der Chineesche hazard- en kaartspelen. Batavia 1885. Opgenomen in het *Tijdschrift voor Ind. Taal-, Land- en Volkenkunde*. Batavia'sch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, deel XXXI (is afgezonderlijk uitgegeven).

6. De feestdagen der Chineezen door Tshoa Tsoe Koan. Naar den Maleischen tekst bewerkt door J. W. Young. Batavia 1886.

7. Het Hoa-Hôee-spel. (Hok-kiën dialect) of Fa-foei-spel. (Kheh of Hakkadialect). Een hazardspel bij de Chineezen. 1890. Waarschijnlijk gedurende zijn verlof geschreven en opgenomen in het *Tijdschr. van het Bin. nenl. Bestuur.* dl. 4. aflev. 3.

8. De Wetgeving ten aanzien van geheime genootschappen of broederschappen onder de Chineezen in de Straits Settlements en in Nederl.-Indië, eveneens in verloftijd te Den Haag geschreven en geplaatst in het *Tijdschr. voor Ned.-Indie* van Maart en April 1893 (is afzonderlijk uitgegeven).

9. Handelsgebruiken in China. Semarang 1892, opgenomen in het *Tijdschr. van Ned.-Indie* van October 1892 (is afzonderlijk uitgegeven).

10. Het huwelijk en de wetgeving hierop in China, te Semarang, waarschijnlijk geschreven in 1893. Komt voor in het *Tijdschr. van Indische Taal-, Land- en Volkenkunde* vol. XXXVIII, 1894. Dit werk werd door Albrecht en Co. te Batavia in het Maleisch vertaald.

11. A.-Liang-Ko. Opiumsluiken en weldoen. Semarang 1893. Uittreksel uit het *Tijdschr. van Ned.-Indië* van Januari 1894.

12. Bijdrage tot de geschiedenis van Borneo's Westerafdeeling. Semarang, waarschijnlijk in 1894 geschreven. Uittreksel uit het *Tijdschr. van Ind. Taal-, Land- en Volkenkunde*, dl. XXXVIII, 1895.

13. Uit de Indo-Chineesche samenleving. Semarang 1895.

14. De begraafplaatsen der Chineezen, zoo in Ned.-Indië als in China. Semarang, waarschijnlijk geschreven in 1895.

15. Aanteekeningen naar aanleiding van de verhandelingen van Mr. P. H. Fromberg ten aanzien van de vraag: Mag een Chinees bij uitersten wil over zijn vermogen onbeperkt beschikken? Geschreven te Semarang in 1896, als ambtenaar voor Chineesche zaken.

16. Sam-Po Tong. La Grotte de Sam-Po. (De Grot van Sam-po) Semarang 1897. *T'oung-pao* no. 2, Mei 1898.

Na zijn dood heeft zijn weduwe onder de manuscripten van haar echtgenoot nog de volgende werkjes gevonden:

»*Li Biun Nio*, een slachtoffer der Chineesche ijdelheid", en

»*Tan Giok Nio*, de Chineesche bij-vrouw", waarvan het eerste hoofdstuk tot titel had: »Papa Li Tjoen Koen en zijn gezin" en het tweede: »Li Sang Koen gaat trouwen". Waarschijnlijk was dit een Chineesche roman in het genre van no. 11.

Behalve zijn wetenschappelijke werken, heeft hij nog over verschillende onderwerpen van actueël of plaatselijk belang in Indische dagbladen en tijdschriften geschreven.

Young was de beste tolk onder zijn collega's. Volgens getuigenis van Professor De Groot sprak hij het Emoui-Canton- en Hiakka-dialect met zulk een gemak en zuiveren tongval als maar zelden een Europeaan het aanleeren kan.

Ik heb den overledene nooit gekend, doch zijn vader telde ik te Batavia onder mijn vrienden. De dood van een correspondent medewerker, waarvan nog zooveel belangrijks te verwachten was omtrent alles wat betreft de Chineezen in Nederlandsch-Indië, betreur ik ten zeerste.

Young heeft drie kinderen nagelaten, een zoon van 21, een dochter van 17 en nog een zoon van 11 jaren, die zeker onnoemlijk veel verloren hebben met den vroegtijdigen dood van hun vader."

Scheepsberichten.

Aangekomen.

SEMARANG, 14 Juni. Eng. ss. *Hin Sang*, gez. M. Crockett, van Soerabaja.

15 Juni. Eng. ss. *Argus*, gez. J. Curry, van Cheribon; Ned. ss. *Oengaran*, gez. J. Sharp, van Soerabaja en Oostelijke havens.

Vertrokken.

SEMARANG, 15 Juni. Eng. ss. *Pinang*, gez. W. J. Rawlingson, naar Singapore; Eng. ss. *Hin Sang*, gez Crockett, naar Pekalongan.

Doortrekkende Passagiers te Semarang.

Per Ned. ss. *Oengaran*, naar Nederland: de Heeren P Wyn met echtg. en twee kinderen, G. P. Bik, P. Lagaay, J. C. Hooijkaas en W. Wilkschiet met echtg. en 2 kinderen benevens H. M. troepen.

Aangekomen.

SOERABAJA, 12 Juni. Ned. Ind. ss. *Celebes*, gez. J. Veen, van Pasoeroean; Ned. Ind. ss. *Van Swoll*, gez. J. Koper, van Singapore.

13 Juni. Eng. ss. *Chun Sang*, gez. E. J. Baller, van Chiribon; Eng. ss. *Wilhelm*, gez. Richter, van Singapore; Ned. Ind. ss. *Sri Borneo*, gez. J. Tuckey, van Bandjermasin.

Vertrokken.

SOERABAJA, 13 Juni. Ned. ss. *Oengaran*, gez. J. Sharp, naar Batavia via kustplaatsen; Eng. ss. *Hin Sang*, gez. M. Crockett, naar Semarang; Ned. Ind. ss *Van Swoll*, gez. J. Koper, naar Macassar via Boeleleng en Ampenan.

Aangeslagen Vendutiën.

VRIJDAG, 16 Juni. Bij Generaal W. A. Schneider, ten Generaalshuize, door de N. V. Soesman's Em.-, Vendu- en Com.-kantoor.

ZATERDAG, 17 Juni. Mr. H. Matthes, van twee perceelen. Mr. Th. B. Pleyte, van een landbouwonderneming Bij den Heer J. T. Steinfort, op Karangtoerie, door de N. V. Soesman's Em.-, Vendu- en Com.-kantoor.

Correspondentie.

Ongeteekende stukken worden zonder meer ter dor zugelegd.

Ook kan de redactie zich niet belasten met het terugzenden van stukken die wel geteekend, maar niet voo plaatsing geschikt zijn.

Uit 's Gravenhage van gisteren, 14 Juni.

Particulier Telegram van *De Locomotief*.

Monseigneur E. S. Luypen, titulair Bisschop van Orope, Apostolisch Vicaris en Pastoor van Batavia, zal in de maand Augustus a. s. uit Nederland naar Indië terugkeeren.

De kapiteins der Mariniers Reeringh en Romeny zijn gepensionneerd.

Bevorderd zijn tot kapitein der Mariniers, de eerste luitenants van het corps Termaat en De Jonge Ondraat.

Uit Singapore van heden, 15 Juni.

Particulier telegram van *De Locomotief*.

Bij gelegenheid der wedrennen te Longchamps hebben woelingen plaats gehad, die uitliepen op een socialistische demonstratie ten gunste van President Loubet.

De Senaat in Frankrijk, Koningin Victoria en de Paus hebben aan President Loubet hun sympathie betuigd.

Den 13en dezer is te Penang geen enkel geval van pest voorgekomen.

Batavia-nieuws van heden, 15 Juni.

PER TELEGRAAF.

Benoemingen enz.

Hersteld, in activiteit, boven de formatie, de majoor-intendant Van Schaik.

Ontheven, eervol, Mr. Juynboll van zijn betrekking als tijdelijk substituut-griffier bij den landraad te Malang.

Benoemd, tot kantoorchef der eerste klasse bij den post- en telegraafdienst, de kantoorchef der tweede klasse Darricarrère;

tot kantoorchef der derde klasse, Hösel;

tot commies der eerste klasse, de commies der tweede klasse Krijgsman

tot commies der tweede klasse, de commies der derde klasse Van Der Sluys;

tot commies der derde klasse, de adjunct-commies Schrieder.

Benoemd, tot predikant te Soerabaja, Ds. Mulder, thans op non-activiteit.

Bij Gouvernements besluit is bepaald dat het ontslag uit zijn betrekking, aan den ambtenaar Wildschout gegeven door den chef der werken in de Solo-vallei, zal beschouwd worden als te zijn verleend door den Gouverneur-Generaal.

Bij Gouvernements besluit is bepaald dat de aanstelling van tijdelijke ambtenaren bij het kadaster geschiedt naar gelang der behoefte; geen benoeming zal geschieden dan nadat bij onderzoek door een geneeskundige commissie gebleken is, dat de candidaat vrij is van alle, voor het kadaster hinderlijke, gebreken.

Benoemd, tot assistent-resident van Buitenzorg, de assistent-resident op non-activiteit Koopmans Stadtnitsky.

Verleend, een tweejarig verlof naar Europa, wegens ziekte aan;

den assistent-resident van Loemadjang, Lok;

den verificateur Buchenbacher.

Verleend, een éénjarig verlof naar Europa, wegens langdurigen dienst, aan den onderwijzer De Rooy.

Ontslagen, eervol, op verzoek, uit 's Lands dienst, de klerk bij den stationsdienst der Staatsspoorwegen Von Franquemont.

Ontslagen, eervol, op verzoek, uit 's Lands dienst, wegens volbrachten diensttijd en met behoud van recht op pensioen, de kapitein-kwartiermeester Abels.

De besmet verklaring en de negendaagsche quarantaine voor de Siameesche Staten, gelegen aan de Westkust van het schiereiland Malakka, zijn opgeheven.

PER TELEPHOON

Stoomvaart

Het stoomschip *Smeroe* der maatschappij »Rotterdamsche Lloyd" is den 14en dezer te Suez gepasseerd.

Het stoomschip *Koningin Wilhelmina* is den 13en Juni van Suez naar Padang in Batavia vertrokken.

Het stoomschip *Koning Willem I* den 13en dezer is te Genua aangekomen.

Dividenden.

De cultuurmaatschappij Watoetoelis Poppo keert een dividend uit van 9 procent; de Ned. Indische Exploratie Maatschappij een van 6 procent; de Pakoeda Tabak Mij een van f 77.— op de préférente en van f 7.—op de gewone aandeelen.

Bij den Opiumdienst.

Ontslagen, eervol, op verzoek, de eerste machinist Halebos.

Benoemd, tot eersten machinist, de tweede machinist Glaser.

Middelbaar Onderwijs.

Ten dienste der Hoogere Burgerschool te Semarang is de uitzending gevraagd van een leeraar met volledige bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de geschiedenis,

Kadaster.

De adjunct-landmeter der tweede klasse Bake is geplaatst te Semarang.

Onderwijs.

Overgeplaatst, van Djoeana naar Djokja, de onderwijzer der tweede klasse Poetsma;

van Djokja naar Djoeana, de onderwijzer der tweede klasse Sprengers.

Waterstaat.

Overgeplaatst, van Tegal naar Bodjonegoro, de aspirant-ingenieurs van den Waterstaat Varkevisser en Jhr. De Muralt, beiden toegevoegd aan den chef der werken in de Solo-vallei.

Uit Soerabaja.

Heden-middag omstreeks één uur kwam bij den Chineeschen wagenverhuurder Tan A Koen (?) alhier de Heer W., werkzaam bij de Handelsvereeniging »Onderling Belang" vergezeld van Mevrouw O. geboren Van C.

Zij huurden daar samen een wagen en deden daarmede enkele boodschappen in de stad.

Daarna gaven zij den koetsier last den Grisseeschen weg op te rijden.

Ongeveer halfweg van Grissee beval de Heer W. den koetsier, om te keeren en weder naar Soerabaja terug te gaan.

Onderweg hoorde de koetsier in den wagen vier schoten lossen, doch daar het voertuig geheel gesloten was, merkte hij verder niets en meende dat de Heer W. de schoten uit brooddronkenheid had gelost.

Toen de koetsier aan de burgersociëteit in de Heerenstraat gekomen was, hield hij daar stil, riep de bedienden en vertelde hun hoe hij meende dat de Heer W. dronken in zijn voertuig zat; de bedienden zagen evenwel al spoedig dat de wagen geheel en al bebloed was.

De Heer Fraey van de firma Houpt, aan den overkant, schoot op het gerucht toe, deed den wagen open en zag daar de beide personen, bedienden in hun bloed

Onmiddellijk riep de Heer Fraey de hulp in van den officier van gezondheid De Oude, die constateerde dat de Heer W. en Mevrouw O. nog leefden.

Naar het hospitaal vervoerd zijnde, bleek bij aankomst dat de Heer W. onderweg reeds overleden en Mevrouw O. waarschijnlijk stervende was, beiden werden regelrecht naar de lijkkamer gebracht.

De echtgenoot van Mevrouw O. is werkzaam bij de firma Brandon.

Bij het door den officier van Justitie ingesteld onderzoek bleek dat de zelfmoordenaar een revolver met zes schoten bij zich had gehad; dit wapen is door den officier in beslag genomen.

De Heer W. was kort geleden verloofd met een jonge dame te Lawang; vóór zijn dood heeft hij haar nog een brief geschreven. Hij had sedert den 1en dezer de ouderlijke woning verlaten en had zijn intrek genomen in een commensalenhuis.

Uit het Buitenland.

Een telegram van Reuter meldt:

Duitschland heeft geweigerd zijn goedkeuring te verleenen aan de instelling van een permanent scheidsgerecht, zonder dat behoorlijke waarborgen worden gegeven voor onpartijdigheid.

De Engelsche Minister Chamberlain heeft verklaard dat hij nadere inlichtingen van Sir Alfred Millner wil afwachten, alvorens dezen nieuwe instructies te zenden omtrent Engelands wijze van optreden tegen die Transvaal.

Het dagblad *The Times* zegt, goede redenen te hebben om te gelooven da Duitschland en Holland er bij de Transvaal op hebben aangedrongen, toe te geven aan Engelands eischen; het blad hoopt, dat de Transvaal aan dezen goeden raad gehoor zal geven, wijl Engeland zijn eischen niet kan verminderen.

Havas-telegrammen, dd. 5 Juni melden uit Parijs het volgende:

Onder het honderdtal adellijke personen, ten gevolge der onlusten bij de wedrennen te Auteuil geärresteerd, bevinden zich ook drie officieren.

Een instructie is geöpend tegen Esterhazy, de beschuldiging luidt dat hij een document uit het geheime dossier heeft verduisterd.

Op verzoek van Generaal Pellieux wordt een onderzoek ingesteld naar zijn gedragingen tijdens het proces Esterhazy.

De Minister van Justitie Lebret heeft een extract van het vonnis van het Hof van Cassatie, waarin de revisie in zake Dreyfus wordt bevolen, gezonden, aan de Kamer van Afgevaardigden. In dit extract wordt gezegd, hoe een sterke verdenking blijft rusten op generaal Mercier dat hij, bij gelegenheid der terechtstelling van Dreyfus, aan den krijgsraad inzage heeft gegeven van geheime documenten, met welken bestaan de beklaagde en zijn verdediger niet in kennis zijn gesteld.

De Kamer heeft toen besloten Generaal Mercier te vervolgen, nadat in de revisie zaak uitspraak zal zijn gegaan.

Dit besluit werd genomen met 299 tegen 258 stemmen.

De *Times* behelst een door Esterhazy onderteekende verklaring, waarin hij bekent het borderel te hebben geschreven op last van kolonel Sandherr, en tevens mededeelt dat hij in het bezit is van documenten, die de eer kunnen bezoedelen van verscheidene Generaals van het Fransche leger.

Advertentiën.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze geliefde vader en behuwd vader A. H. HISGEN, in leven gepensioneerd dirigeerend apotheker 2e klasse in den ouderdom van 54 jaren

O. HISGEN
J. VAN DER SANDE—HISGEN.
H. VAN DER SANDE
F. HISGEN.

Magelang, 12 Juni 1899 2326

Heden voormiddag overleed na langdurig lijden mijne geliefde Echtgenoote, Zuster en Behuwdzuster ELISABETH JOHANNA LOGEMAN geb. VAN BOSSTRAETEN in den ouderdom van ruim 45 jaren.

Semarang, 13 Juni 1899

Namens de familie:
J. B. H. M. LOGEMAN.
P. C. H. VAN BOSSTRAETEN.
G. VAN BOSSTRAETEN,
geb. OSSENBRUGGEN.
ANNA SALOMON.
C. SCHUKKING.

Het stoffelijk overschot zal den 15en Juni des morgens ten zeven ure van uit het sterfhuis naar het Station worden vervoerd ter overbrenging naar Batavia. 2316

Voor de vele blijken van belangstelling, ondervonden bij het overlijden mijner geliefde echtgenoote, betuig ik mijn hartelijken dank.

G. J. WERTHEIM SALOMONSON.

Soerabaja, 13 Juni 1899.

Eenige en algemeene kennisgeving. 2277

Voor de vele bewijzen van belangstelling gedurende de ziekte en het overlijden van onzen dierbaren echtgenoot en vader ondervonden, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Namens de familie.
K. H. VELSINK.

Blitar, 10/6 1899. 2313

Mijn hartelijken dank voor de belangstelling en deelneming in het door ons geleden verlies.

J. H. G. KLERKS
en familie

2331

De Heer en Mevrouw HOEK — SOESMAN, betuigen, ook namens hunne familie, hun welgemeenden dank voor de vele blijken van belangstelling bij de geboorte hunner dochter ontvangen. 2332

De familie HOGENRAAD is verhinderd Vrijdag den 16en dezer te ontvangen. 2338

Dr. J. A. WILKENS, arts.,
eervol ontslagen officier van gezondheid der 2e. kl,
zal zich binnen kort wederom te Semarang vestigen. 2311

De ondergeteekende heeft heden zijn praktijk hervat.

Spreekuren voorloopig Hôtel Paviljoen, 's morgens van 7—8 en 's middags ½5—½6.

P. J. HIJMANS VAN ANROOIJ,
1904 Arts.

Advies.

H.H. Abonnés die hun contributie over 1898 nog niet voldeden, wordt hierbij zeer beleefd verzocht die alsnog te voldoen.

1349 DE ADMINISTRATIE.

WAT BERIJDERS VAN

COLUMBIA-, HARTFORD-EN VEDETTE-RIJWIELEN ZEGGEN.

Klatten, 12 April 1899.

Den Heeren A. RESINK & Co.,
Djocja.

WelEdele Heeren,

Het is mij een genoegen U te kunnen mededeelen, dat de twee mij door U geleverde *Columbia's* in alle opzichten aan mijne eischen en verwachtingen hebben voldaan.

De *Columbia* is eene uitmuntende machine, niet alleen omdat ze aangenaam en licht rijdt, maar bovenal om hare constructies, waaronder vele, die inderdaad ingenieus zijn. Na eenige dagen de machine bereden te hebben, kon ik dan ook de lust niet weerstaan nader met de constructie in onderdeelen kennis te maken. Ik heb haar geheel uit elkaâr genomen. Daarbij is mij ten volle gebleken, dat de *Pope Manf. Cy.* hooge eischen stelt aan een ware 1ste klasse machine en haar met ernst bouwt. Niet alleen de uitmuntende bewerking van elk onderdeel, maar vooral de zuivere afwerking van ieder, tot zelfs van het kleinste stukje, bewijst dit.

Ook over de enkelvoudige *Hartford*-banden ben ik zeer voldaan. Ik heb niet gedraald deze te nemen, daar in Amerika, waar de temperatuurs- en weêrsveranderingen veel grooter, de wegen dikwijls slechter dan hier zijn, deze banden zeer goed voldoen en door velen boven de dubbele worden verkozen. Mij is thans gebleken, dat ook voor ons klimaat deze enkelbuizige banden zeer goed zijn en te verkiezen boven dubbele, waarbij de dunne binnenband door klimaatsinvloeden na verloop van tijd in deugdelijkheid achteruitgaat. De elasticiteit vermindert nl., waardoor onherstelbare kleine lekjes ontstaan, die een dikwijls herhaald oppompen noodig maken.

Iedereen die een uitmuntende fiets wenscht, kan ik ten volle de *Columbia* aanbevelen.

Hoogachtend
Uw. dw. dr.
S. G. HEIJMERING,
Werktuigkundig Ingenieur b/d. Staatsspoor.

Jogjakarta, 8 April 1899.

De firma A. RESINK & Co.,
Djocja.

WelEdelGeb. Heeren,

Ik kan niet nalaten U te verklaren, dat het door U in October 1898 geleverde *Columbia*-rijwiel mij uitnemend voldoet. Niet alleen, dat ik nog absoluut geen moeilijkheid met mijn banden ondervonden heb (ik gebruik mijn fiets elken dag en behoef hem slechts om de 14 dagen op te pompen), maar ook het overige werk schijnt zoo correct, dat mijn *Columbia* even zacht loopt, als toen ik hem in October 1898 bij U kocht. Trouwens mijn kennissen, die het zelfde merk hebben, zijn vol lof over hun fiets. Onderdaad, de abominabel slechte wegen in aanmerking genomen, heeft de *Columbia* mijne verwachting verre overtroffen.

Hoogachtend heb ik de eer te zijn
Uw. dw. dr.
M. J. VROLIJK,
Onderwijzer.

Koedoes, 11 April 1899.

Den Heeren A. RESINK & Co.,
Djocja.

WelEdele Heeren,

In voldoening aan Uw verzoek vervat in Uw schrijven van 8 dezer, is het mij zeer aangenaam U mede te deelen, dat ik zeer tevreden ben over de mij door U in December van het vorige jaar geleverde kettinglooze *Columbia*. Ik heb de fiets zeer veel gebruikt over de slechte wegen van Koedoes en Japara, zonder dat eenige reparatie noodig bleek aanhet rijwiel zelf, evenmin als aan de banden. Deze *Hartford*-banden kan ik een ieder ten zeerste aanbevelen. Ik heb er dikwijls meê over scherpe dingen gereden, zonder dat zij zijn gaan lekken. Zij houden tot nu toe nog goed lucht, zoodat ik ze slechts om de 20 à 25 dagen heb bij te pompen. Ik heb op dit oogenblik drie andere rijwielen staan met dubbel buizige banden en wel van de beste merken, maar ik acht de *Columbia* ver boven deze fietsen. Nogmaals zeg ik U, dat ik zeer tevreden ben over de kettinglooze *Columbia* en acht dit rijwiel boven alle andere rijwielen.

Hoogachtend
Uw. dw. dr.
C. L. ROECH,
1ste klerk landraden
Koedoes en Japara.

Djocja, 13 April 1899.

Aan de Heeren A. RESINK & Co.,
Djocja.

WelEdelG. Heeren,

Gaarne deel ik U mede, dat het in December jl. bij U gekochte *Columbia*-rijwiel mij uitstekend voldoet en ik daaraan tot heden niet de minste reparatie heb gehad.

Hoogachtend
Uw. dw. dr
G. T. KROESE,
Opzichter-machinist b/d. N. I. Sp. Mij.

Poerworedjo, 18 April 1899.

Den WelEd. A. RESINK & Co
Djocja,

WelEdele Heeren,

Naar aanleiding van Uw verzoek dd. 11 April jl. om te mogen vernemen, hoe het door U geleverde *Columbia*-rijwiel (*Chainless*) mij voldoet, heb ik het genoegen u mede te deelen, dat de machine mij in alle opzichten bevalt.

Hoogachtend
Uw. dw. dr.
A. DE VLETTER,
Gouvts. Veearts.

Koetoardjo, 19 April 1899.

Aan de firma A. RESINK & Co.

WelEdele Heeren,

Het is mij aangenaam u te kunnen mededeelen dat het *Columbia*-rijwiel, mij door u geleverd, in alle opzichten aan de eischen van een goede fiets voldoet. Zoowel aan de machine als aan de banden heb ik tot op heden niet de minste last gehad.

Met de meeste achting,

Uw. dw. dr.
L. YOUNG.
Machinist S.S.

Tasik-Malaja, 19 April 1899.

Aan de firma A RESINK & Co,
te *Djokjakarta.*

WelEdelGeb. Heeren,

In antwoord op Uw schrijven van den 8sten April heb ik het genoegen U mede te deelen, dat het door Uwe firma geleverde *Columbia*-rijwiel zich tot heden uitstekend heeft gehouden, hoewel reeds groote afstanden en over moeielijke wegen door mij met dit rijwiel werden afgelegd.

Hopende, dat U met bovenstaande tevreden zult zijn, teeken ik mij

Hoogachtend
Uw. Dw. dienaar
F. FLAMENT,
Stationschef.

Djocja, 30 November 1898.

Den Heeren A. RESINK & Co.
alhier.

WelEdele Heeren,

Naar aanleiding van Uw verzoek te vernemen, hoe het mij door U in September van het vorige jaar geleverde Hartford-rijwiel van de Pope Manufacturing Company mij bevalt, is het mij aangenaam U mede te deelen, dat ik daarover zeer tevreden ben. Ik heb de machine veel en zonder haar te ontzien over de zeer slechte wegen van Djocja gebruikt, zonder dat eenige reparatie noodig bleek aan het rijwiel zelf, evenmin als aan de banden. Deze banden (Hartford enkelbuizige) kan ik een ieder ten zeerste aanbevelen, naar het mij voorkomt vooral in de tropen. Ik heb er vaak bij, ongeluk mede over scherpe voorwerpen gereden o. a. eens over een met de scherpe kanten naar boven staand stuk flesch, zonder dat de banden zijn gaan lekken; zij houden thans na veertien maanden gebruik nog zoo goed lucht, dat ik slechts om de vertien dagen behoef bij te pompen. Ik geloof, dat de Hartford-banden, vooral in warme streken, te prefereeren zijn boven de gewone dubbelbuizige banden, omdat bij deze laatsten de dunne binnenband en het even kwetsbare ventielbuisje steeds last zullen veroorzaken. Dit dunne india-rubber verliest in een heet en vochtig klimaat als het onze spoedig zijn elasticiteit, wordt week en verliest zijn weêrstandsvermogen.

Hoogachtend
UEd. dw. dr.
VAN MEDENBACH DE ROOY,
Consul A. N. W. B.

Djocja, le 6 April 1899.

Qui dit *Hartford*-cycle, dit:
stabilité, solidité, élégance, légèreté.
Ce sont en effet les qualités premières de cette superbe machine, que je recommande personnellement à tout cycliste consciencieux.

A. G. ROULET.

Magelang, 14 April 1899.

Den Heeren A. RESINK & Co.,
Djocja.

WelEdele Heeren,

In antwoord op Uw schrijven dd. 12 jl. deel ik U mede, dat het door U geleverde *Hartford*-rijwiel zich uitstekend houdt, hoewel ik het dagelijks berijd en over pas begrinte wegen in het kampement.

Acht nd
VAN STADEN TEN BRINK,
2de Luit. der genie.

Prambonan, 14 April 1899.

Den WelEd. Heeren A. RESINK & Co.,
Djocja.

WelEdele Heeren,

Het is mij aangenaam U te kunnen mededeelen, dat de *Hartford*-fiets door mij in December a. p. bij U gekocht in alle opzichten voldoet. Niettegenstaande de slechte wegen met de vele hellingen, die hier op de onderneming voorkomen, is het trappen zeer licht en houden de banden zich zeer goed.

Achtend
Uw. dw. dr.
D. W. ODENTHAL,
Machinist der Suikerfabriek Prambonan.

Djocjakarta, 19 April 1899.

Aan de firma A. RESINK & Co.,
Djocja.

WelEdele Heeren

Met genoegen kan ik verklaren, dat de vele bij U gekochte *Hartfords* en *Vedettes* steeds de volle tevredenheid mijner clientèle hebben weggedragen. De *Hartford*-bicycle, welke ik zelf ruim 15 maanden bijna elken dag berijd, is nog even goed als nieuw en bevalt mij zoo goed, dat ik geen andere begeer.

Hoogachtend
Uw. dw. dr.
J. P. KOCKEN

Aangezien de kostbaarheid ons weerhoudt deze advertentie nog grooter te maken en wij daardoor niet alle certificaten in hun geheel kunnen opnemen, zoo bepalen wij ons er toe te vermelden, dat wij verder diverse brieven ontvingen, die het hunne bijdragen tot vergrooting der beroemdheid van *Columbia-, Hartford-* en *Vedette*-rijwielen, o. a. van

J. Broese van Groenou, tuingeëmployeerde Suikerfabriek Remboen.

R. Bouwer, Stationschef te Djocja.

F. van Naerssen, post-commies te Soerabaja.

W. H. Soesman, administrateur der onderneming Melessen te Djocja.

R. van den Berg, particulier, Djocja.

Mej. S. J. F. Oudshoorn, onderwijzeres, Djocja.

W. F. van Wijk Hzn., proc. houder A. Bisschop, te Semarang.

G. H. van Suchtelen, muzick-leeraar, Djocja.

R. Raaff Jr, tuingeëmployeerde Suikerfriek Sewoe-Galoor.

H. Koot, Eerstaanw. waterst. ambt., Djocja.

Donkers Sr., particulier, Pondok, Klaten.

C. B. Lammers, geëmployeerde N. I. S. M., Djocja.

M. Vermaes, particulier, Semarang.

W. Ludwig, particulier, Semarang.

R. H. Davids, administrateur fabriek Ngladjoe Rembang.

R. H. A. van Suchtelen, particulier, Soelang.

Yap Hong Liat, particulier, Djocja.

Phoa Ik Kwan, koopman, Tjilatjap.

F. A. Leijting, particulier, Poerworedjo.

Chs. Ackerman, landhuurder, Ngargoloko, Salatiga.

B. Piera, particulier, Modjo-Agoong.

F. J. W. Hiljé, employé Staatsspoor, Djocja.

A. van Rijn, particulier, Magelang.

Raden Danoewidigdo, Wedono Wiradessa, Pekalongan.

Mr. W. F. Morpeij, Griffier, Brebes, Tegal.

C. N. Frederiks, particulier, Semarang, en vele anderen.

A. RESINK & Co.,

INGENIEURS

DJOCJAKARTA,

SEMARANG, SOERABAJA.

De geïllustreerde prijscourant wordt op aanvraag franco toegezonden.

Agent voor de Preanger-Regentschappen en Cheribon: de Heer A. G. A. BOERS, te Bandoeng.

212

GELDLOTERIJ

Van Vezelpl.	f 5.10	1ste prijs f 150.000	trekking	17 Juli '99
Madioen	„ 3.—	„ 1.500		1 Juli
Djombang	„ 3.—	„ 1.500	trekking	15 „ „
Prot. Weeshuis	„ 10.50	„ 100.000		30 Dec. „

GELDLOTERIJ

tweede Naamlooze Vennootschap

Vélodrôme, Semarang,

te Semarang.

Groot f 50.000

trekking onherroepelijk 1 Juli 1899,

1	prijs	van	f 20.000	f	20.000
1	„	„	„ 2.000	„	2.000
1	„	„	„ 1.000	„	1.000
1	„	„	„ 500	„	500
1	„	„	„ 250	„	250
5	„	„	„ 100	„	500
10	„	„	„ 50	„	500
10	„	„	„ 25	„	250
50	„	„	„ 10	„	500
600	„	„	„ 5	„	3.000
680 prijs.			TOTAAL	f	28.500

à f 1.50 het lot.

Franco en aangeteekend 20 cents meer.

Verkrijgbaar bij:

LIEM KIK HONG,
Kassier JACOBSON, Semarang.

En bij:

TJIA TJIEN GOAN,
Kranggan, Semarang.

4360

GELDLOTERIJ

Semarang	Prot. Weeshuis	1ste prijs f 100.000	f 10.50	het lot
	Vezellanten	„ 150.000	„ 5.10	
	Velo-Club	„ 12.500	„ 1.25	

Trekking 15 JULI 1899.

Franco en aangeteekend 20 cents meer.

Verkrijgbaar bij:

TING SAM HIEN,
Wijkmeester, Kranggan, Semarang.

GOEIJ NGO HOK,
Kassier SOESMAN, Semarang.

1903

Agent te Magelang,
TAN IK SIANG.

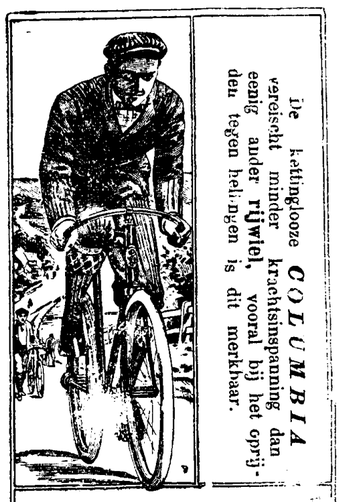
Au Tailleur moderne,

Grand choix de peigné, kammgaren et draps noir pour habit et smoking vient de recevoir grand assortiment de draperie Anglaise et Française pour pantalon fantaisie, depuis f 15, 18 et 20 par pantalon.

F. ZUGER.

Marchand Tailleur,
Oude Kerkhofstraat,
Semarang.

3444

De kettinglooze **COLUMBIA** vereischt minder krachtsinspanning dan eenig ander **rijwiel**, vooral bij het oprijden tegen hellingen is dit merkbaar.

A. RESINK & Co., ingenieurs
Djocja, Semarang en Soerabaja

612

V. BREMARD Succ.

SALON DE COIFFURE.

TARIEF:

Barbe	f 0.25
Coupe des cheveux	» 0.50
Shampooing	» 0.25
Shampooing pour Dames avec frisure	» 1.50
Location de Barbes, Perruques et masques en tous genres.	
Postiches sur commande	9655

Chevelures

Verkrijgbaar bij Mevrouw J. RUDOLPH, Salatiga.

421

SEMARANG-CHERIBON STOOMTR.-MAATSCHAPPIJ.

BUFFET TJOMAL

Elken dag verkrijgbaar:

Rijstafel á f 1.50 per couvert.
Gebraden kip met aardappelen en groenten » 1.50 » »

EN SLECHTS

Maandag, Woensdag en Zaterdag:

Biefstuk met aardappelen en groenten à f 2 per couvert, vooruit bij den conducteur te bestellen met **nadruk** op hetgeen men wenscht.

BUFFET TJOMAL.

Elken dag getrappeerde dranken
» Woensdag en Zaterdag versch gebak, etc.

2154 **TH. HOOGVELT.**

Vraagt

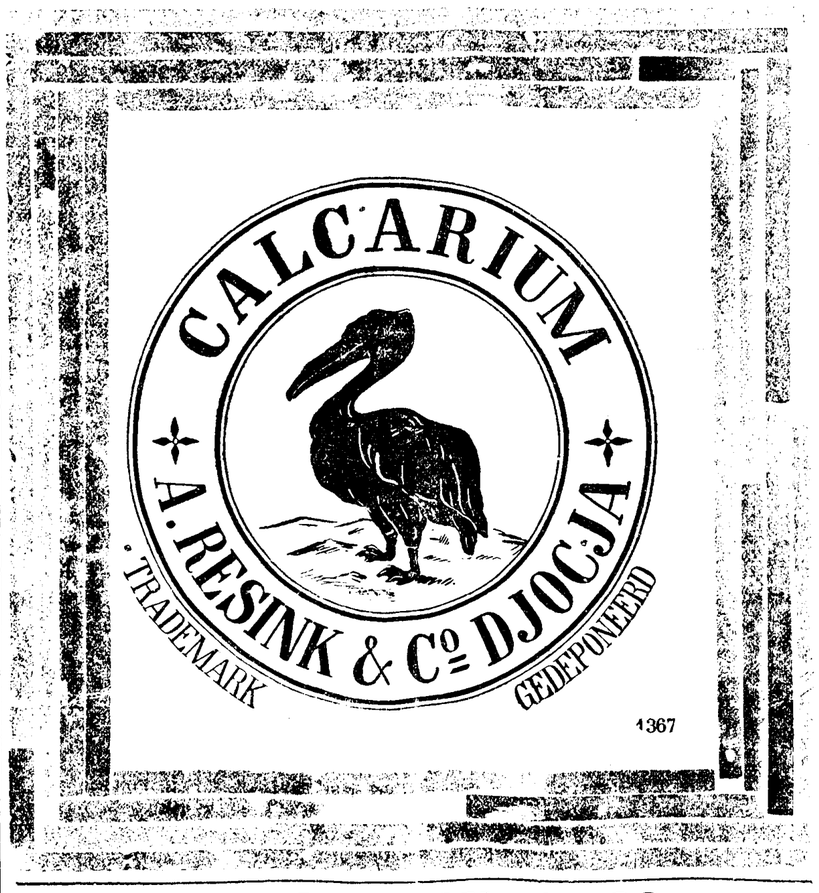
SLOT WHISKY

(Isle of Skye, bottol pendek)

verkrijgbaar bij de voornaamste **tokohouders.**

Eenige importeurs: **E. DUNLOP & CO.,**
BATAVIA—SOERABAJA.

Agenten voor Midden-Java:
JACOBSON VAN DEN BERG & Co.,
Semarang. 4590b

1367

VAN ARCKEN & CO.

HOFJUWELIERS-, HORLOGEMAKERS EN GRAVEURS.

BATAVIA en SOERABAJA.

ONTVANGEN:

MASSIEF GOUDEN GOURMETTE (schakel)

HEEREN-HORLOGEKETTINGEN,

SAUTOIRS met BRILLANTEN.

Nieuwe Elegante Colliers

HAARGARNITUREN tevens BROCHES, ONGEMONTEERDE COLLIERS en BROCHES

PRACHTIG PLATEWERK:

STELLEN LEPELS, VORKEN en MESSEN in etui.
ENKELE COUVERTS (KLEINE en GROOTE)
LEPELS en VORKEN ALFENIDE
(geheel wit metaal.) 1484. (30 r.)

408

M. van RIXTEL

PARADEPLEIN *SEMARANG*

Uniformen en Heeren Modemagazijn

Steeds ruim voorzien van:

Hemden, Boorsjes, Rejasjas en, Manchetten, Passementen, Fronts, Koord, Dassen, Ambt. Knoopen, Hoeden, Stormbanden, Chapeaux-claque, Lakens, Mutsen, Kamgaren, Petten, Tricots, Handschoenen, Flanellen, Zakdoeken, Oxfords, Sokken, Voering, Naaizijde Stellen, Knoopen, Gespen, Knoopen enz.

Billijke Prijzen-Stalen en Prijscourant op aanvraag.

1014

FABRIEK

VAN

YZEREN LEDIKANTEN,

Mevr. Wed. A. Schmid,

GATOTTAN **A. BLAVET** SOERABAJA

Bekroond te Soerabaja, Pasoeroean en Batavia
Mei 1873, Mei 1895 en November 1896

Nieuwe Prijslijst

Solide IJzeren Ledikanten met toebehooren

	slechts à Contant	of onder rembours
Een groot 2 persoons compleet zonder Klamboe	» »	» f 67.—
met Klamboe	» »	» » 81.—
Een klein 2 persoons zonder Klamboe	» »	» » 57.—
met Klamboe	» »	» » 70.—
Een persoons zonder Klamboe	» »	» » 45.—
met Klamboe	» »	» » 58.—
Een klein 1 persoons compleet zonder Klamboe	» »	» » 41.—
met Klamboe	» »	» » 52.—
Een kinder-ledikant zonder Klamboe	» »	» » 32.—
met Klamboe:	» »	» » 39.50
Emballage per ledikant met Klamboe	» »	» » 2.—
Leksteenen met stelling	» »	» 8.—
Leksteenen met idem, dubbele	» »	12.50

OOK VERKRIJGBAAR

Ledikant voorzien van den naam der firma.

PRIJS COURANT

op aanvrage gratis verkrijgbaar.

4099

Ao. 1899, No. 136. DONDERDAG 15 JUNI. XLVIIste Jaargang

— REDACTIE —
MR. P. BROOSHOOFT.
Verantwoordelijk Hoofdredacteur.

ABONNEMENTS-PRIJS PER 3 MAANDEN
Voor NEDERLANDSCH-INDIË . . f 2.50
Buiten-INDIË. . . . . f 3.—
Advertentiegelden moeten vooruit betaald worden.

HOOFDAGENT VOOR NEDERLAND
De firma J. H. DE BUSSY te AMSTERDAM.

DE LOCOMOTIEF.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Verschijnt dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

Red. Teleph. no. bureau 88. huis 185. TWEEDE BLAD. Administratie Telephoon 269.

UITGEVER en DRUKKER
Naamlooze Vennootschap
Dagblad „De Locomotief."

TARIEF VOOR ADVERTENTIËN.

Voor elke 10 woorden over de breedte der kolom geplaatst, minstens twee maal, per plaatsing 0.50

Plaatsing over dubb. kolom wordt dubbel berekend, enz. Groote letters naar plaatsruimte.
CONTANTE Betaling. Aanbieding voor 1 uur.
Desgewenscht berekening per regelaarie.

Bij abonnement ruim rabat.

Een Executie.

Oorspronkelijke Indische schets

(Geschreven voor *De Loc.*)

't Slaat twaalf uur. Als door een springveer gedreven vliegt Meneer Garnier van z'n kantoorstoeltje op, smijt z'n pen daarheen, waar het haar zal believen terecht te komen en klatst z'n kantoorboek met 'n forschen slag dicht. Hij rekt zich eens flink uit, waarbij sommige van z'n ledematen akelig knakken alsof ze van hout zijn. Dan strijkt ie z'n zwarten snor op, schiet een wit jasse aan, grijpt z'n helmhoed en is in een wip de deur uit.

Meneer Garnier gaat naar huis om te eten. Het is het warmste gedeelte van den dag, dus er juist de geschiktste tijd voor. Te zeggen, dat het snikheet is, is maar een heel flauwe uitdrukking. De lucht trilt van de hitte, de geblakerde grond weêrkaatst de bijna loodrecht neêrvallende zonnestralen oogverblindend, onverbiddelijk. Vuur in de lucht, elk stofdeeltje is een vonkje; vuur de grond, de steenhard, gedroogde, geharste kleiweg, die de eeltige voetzolen onzer bruine broeders schroeit als een gloeiende plaat.

Meneer Garnier merkt er niets van, hij fluit zelfs onderwijl hij met versnelden pas den weg naar huis inslaat.

Het is een eentonige stoffige laan met verschrompelde boompjes, tusschen rawahs en vischvijvers doorloopend, 't alles kaal en naakt, onbarmhartig in 't felle zonlicht tentoongesteld.

Maar Garnier kijkt niet naar de natuur. Die laat 'm koud. Hij verlangt nu voornamelijk naar z'n bittertje en straks z'n bordje rijst. Veel meer heeft hij ook niet om naar te verlangen. De boel is hem tamelijk onverschillig geworden, nadat zijn Marie, na acht dagen koorts, naar boven gebracht werd en na weêr acht dagen terug kwam, ja, maar om hier begraven te worden. Hij had ze niet lang gehad, zijn hartje, blond was ze. Nog geen jaar. Hij was er bijna gek van geworden, in het eerst. Maar nu is-ie er overheen. Toen ze pas weg was kon-ie het zich soms maar niet voorstellen, dat ze er niet wezen zou als-ie tehuis kwam, en soms als-ie ergens een visite bracht, stond-ie plotseling op en nam afscheid, en zei, dat ie tehuis moest wezen, het werd z'n tijd, z'n vrouw wachtte op hem. 't Was dan zoo vast bij 'm, dat 't maar 'n akelige droom was, dat ze er *wèl* was, dat-ie 't maar moest afschudden, dan zou ze er wezen en dan zou-ie zich straks uitlachen om z'n malle ideeën. Als ie dan 'n oogenblik later t'huis alles door elkaâr schopte en zich als 'n razende op de borst sloeg en »Marie, Marie" riep met een stem verscheurd en gebroken, maar doordringend als 'n doodskreet, dan werden de lui naast de deur wel eens wit om den neus, en vroegen zich af, of het geen tijd voor hen werd om te verhuizen of de politie er eens over aan te spreken, want familie had-ie niet.

Maar gelukkig was het niet noodig. Meneer Garnier bedaarde langzamerhand, en na eenigen tijd was er weinig meer aan hem te merken, behalve een zekere verstrooidheid en lusteloosheid. Hij had nog al 'n aardige betrekking, 'n driehonderd gulden 's maands 'n verantwoordelijken post aan het spoor; als weesjongen in Indië had hij voor z'n doen het nog al ver gebracht. Na Marietje's dood, liet hij echter den boel in de war loopen, vergiste zich in het een en vergat het andere. Hij werd overgeplaatst, het hielp niet. Toen kreegie 'n mindere betrekking, dat ging ook niet. Hij bleef er welgemoed onder, maar het werk ging niet beter. Eindelijk kreeg- ie bij de zelfde maatschappij een ondergeschikt baantje van weinig belang, uit kassian omdat men hem niet weg wilde sturen, en hij vóór zijn ongeluk een voorbeeldig ambtenaar geweest was. Met 'n vijfenzeventig Pop moest-ie nu rondkomen en dat deed-ie ook. Hij lachte er om als de kokki zei dat er niets meer in huis was, dan at hij maar niet. Waar z'n geld bleef wist-ie niet en kon hem ook niets schelen. Hij kwam altijd te kort. Huishuur betaalde-ie nooit. Daar dacht-ie altijd aan als het te laat was. Wat van eenige waarde was dwaalde zoo langzamerhand naar den lommerd, en zoo kwam 't dat op 't laatst bij hem geen blind paard meer schade kon aanrichten.

't Is dus niet zoozeer om zijn »zalig te huis" te bereiken dat hij zich nu voortspoedt, maar meer 't idée eens een uurtje uit te blazen van 't vervelende copiëerwerk en een hartsterking te gebruiken.

Hij heeft zijn huisje aan het eind van de laan bijna bereikt, 't ziet er, om er niet te veel van te zeggen, smerig uit. De muren roepen, neen brullen om de witkwast en eenige gescheurde aarden bloempotten met palmen, die tot in 't hart verdord zijn, dreigen elk oogenblik moedeloos uiteén te zakken. In het voorgalerijtje is niets. In de eerste kamer staat een onvertrouwbaar houten tafeltje met 'n zeer uitgewerkt patroon van bitterglaasjeskringetjes, eenige stoelen die er ook al niet uitzien of zij op de vendutie van 'n Resident gekocht zijn, verder nihil. Door 'n openstaande deur valt een ijzeren ledikant in het oog, met een klamboe, die veel overeenkomst heeft met een der standaarden, die den slag van Waterloo meêgemaakt hebben. Meer ontdekt zelfs 't meest onderscheiden oog niet.

Te gelijk met Garnier komt 'n deeleman voor het huisje aan. Twee lui stappen er uit, de eene met 'n zilver bandje om zijn pet en verzilverde knoopen aan z'n blauw jasje, de andere, netjes, met een zwarten hoed en dito jasje. Twee gevreesde personen: de schout en de deurwaarder.

Garnier blijft even staan en beziet ze met 'n vroolijken blik.

»U is Meneer Garnier?" vraagt de verzilverde.

Garnier zet z'n rechterbeen een beetje naar achteren en maakt 'n sierlijke buiging terwijl hij diep z'n hoed afneemt.

»Om u te dienen schout. Waarmeê kan ik u van dienst zijn?"

»We zijn hier om beslag te leggen op uw inboedel," zegt de deurwaarder plechtig, »wegens het niet voldoen der huishuur gedurende twaalf maanden. Hier heb ik de machtiging en hier een overvloedig een afschrift van het vonnis, dat u voorgelezen zal worden, wanneer u dat verlangt."

»Nu, God bewaar mij, dank je wel, dank je vriendelijk. Ga gerust je gang," zegt Garnier. »Ik geloof je wel, Ha! ha! ha! wel allemachtig, beslag leggen op mijn inboedel! Neen maar, die is goed! Ga je gang! Ga je gang! De heele rommel is geen vijf pop waard! — Maar kom binnen, heeren, laten we hier niet in de zon blijven staan. Mag ik u eens voorgaan?

Met groote drukte en voorkomendheid gooit hij de deur wijd open.

»Gaat toch zitten, heeren," zegt hij dringend vriendelijk en draagt 'n paar invaliede stoelen aan, »maar een beetje voorzichtig s'il vous plaît; die dingetjes zijn niet nieuw meer en ze hebben veel geleden. Ik roep er de baboe meê, ziet u; als ze niet gauw komt smijt ik een stoel tegen de deur, dan komt ze altijd op het lawaai af.

De deur vertoont de duidelijke sporen van zulk een behandeling, hij spreekt de waarheid, want de paneelen zijn gebarsten en geen ruit is meer heel.

»En wat zullen de heeren gebruiken? 'n bittertje hoop ik, want ik heb niets anders in huis. Een klein opknappertje voor u aan het werk gaat, zal niet kwaad zijn," zegt Garnier aanmoedigend.

De heeren laten zich niet bidden en een toestemmend antwoord te geven en daar er nu geen stoelen onbezet zijn roept de heer des huizes met 'n ontzaggelijke stem »baboe!"

De baboe, hoe oud, vuil en afschuwelijk ook, blijkt goed te zijn afgericht, want ze verschijnt terstond met een karaf vol pait en drie glaasjes.

Garnier neemt de honneurs waar en schenkt de onverwachte gasten een paar flinke dikkoppen in en vergeet zichzelf ook niet.

»'t Spijt me u geen sigaren te kunnen offreeren," zegt-ie beleefd. Ik rook zelf maar stroetjes. 'n Beroerde tijd tegenwoordig, alles gaat achteruit. Maar enfin wat zal j'er aan doen? Nou heeren, frissche moegen! Op onze kennismaking en Garnier neemt 'n flinken slok, maar schiet te gelijk in 'n lach, waardoor er iets van den schiedammer in 't verkeerde keelgat komt en hij een hoestbui krijgt, waarbij de schout hem welmeenend op den rug bonst om hem weêr bij adem te brengen. Als Garnier dien weêr terug heeft lacht hij nog bijgend en zweet van de pas doorstane benauwdheid. Hij lacht onbedaarlijk, zoodat de twee uitvoerders der gerechtigheid hem eenigszins vreemd beginnen aan te zien.

»Neem me niet kwalijk, heeren, maar ik moest me even doodlachen," zegt Garnier, zijn overloopende oogen en verhit gezicht afdroogende. »'t Is ook zoo eenig die beslag-legging. Die arme huisbaas! 't Spijt me voor hem. Willen de heeren nog een bittertje? Niet? Nu, laat ik u dan niet langer ophouden. U zult misschien graag gaan eten. Ik zal u een handje helpen. Hier hebt u drie nette stoelen, bois ciré, een ervan met drie pooten, waar ik op gezeten heb, men moet er meê weten om te gaan, ieder ander dan ik zou er meê omvervallen. Hier, een fraai speeltafeltje, ook te gebruiken als eettafel, bittertafel of kletstafel, naar believen. Vier prachtige potten met reuzenpalmen, goed verzorgd, keukengereedschap heb ik niet; ik ontvang tegenwoordig bij voorkeur mijn diner uit het restaurant Warong, hier om den hoek. Voorts heb ik hier een fraaie, helderbrandende hanglamp, zoo goed als nieuw, alleen de brander is kapot; staande lampen houd ik er niet op na, gevaarlijk met omvallen, weet u, 't zou jammer zijn voor mijn eenig mooi meubilair en ik ben nog niet geassureerd. Hier hebt u twee petroleumblikken, de een is leêg, in de andere is tot mijn verwondering nog 'n beetje in. Wees zoo goed die ook te noteeren, meneer de deurwaarder. Hier hebt u mijn slaapkamer. Dit soliede ijzeren ledikant mag ik geloof ik behouden volgens de wet, daar een Europeaan toch niet als een varken op den grond kan slapen. In dit lieve kleine kistje zit mijn garderobe; dat is, mijn andere, pas gewasschen, witte jas en dito broek benevens een flanelletje, wat ik u ook moeilijk kan afstaan, daar 't nog geen mode is geworden om den anderen dag als Adam voor den dag te komen. Nu hebt u alles gezien. Gaat uw gang, geneert u niet; doet alsof u tehuis waart. Ha! Ha ha! Ik zal de karaf met pait in veiligheid brengen, die behoort toch soms ook niet bij den inventaris?!

Meneer Garnier zet zich met de karaf op het lieve kleine kistje, waar zijn garderobe in zit en schenkt zich nog eens in. Zijn oogen schitteren van plezier, en hij strijkt met welgevallen zijn fraaien, zwarten snor op.

't Is nu vlug afgeloopen. Een grobak is 'n oogenblik geleden rammelend voor de woning stilgehouden, 'n paar koeli's dragen het rommeltje er in; de deurwaarder en de schout, 'n paar menschen van weinig woorden, groeten vluchtig en stappen in en de deeleman vliegt ratelend weg door stofwolken en zonneschijn.

En Meneer Garnier drinkt zwijgend nog 'n paar bittertjes; de baboe heeft 'n bord wat rijst en andere poespas binnengebracht, maar hij kijkt er niet naar.

Hij staat op van 't kistje en zet de karaf voorzichtig op den grond; dan doet hij 't kistje open en haalt 't schoone goed er uit. Op den bodem liggen een paar satijnen schoentjes, snoeperig klein, nog bijna nieuw.

Hij bekijkt ze met een wilden glimlach de tanden op elkaâr klemmend. Hij legt alles weêr netjes op z'n plaats en het deksel sluitend, staat hij op en zet z'n hoed op.

Dan roept hij naar achteren!

»Baboe."

»S ja toewan," klinkt 't flauw terug.

— »Tjari tempat lain di kampong".

Weêr »saja toewan."

Hij steekt een strootje op en gaat weêr den zelfden zonnigen stofweg op van waar hij gekomen is. Maar de zon en het stof deren hem niet, ook niet 't vooruitzicht nog vier uur in zijn snikheet kantoorhokje te moeten zitten; want hoor maar, hij neuriet onder 't voortgaan:

There is a flower within my heart, Daisy, Daisy.

V. D. H.

Opwekkertjes.

»ERFELIJK BELAST".

Johanna (tot haar galant): »Hoe kun je toch zoo tweeslachtig wezen! De eene dag ben je zoo echt mannelijk, en dan weêr zoo vrouwelijk week."

— »Dat is erfelijkheid. De eene helft van mijn stamouders waren mannen en de andere helft vrouwen."

* * *

GOEDE OPLOSSING.

Boekhouder: »Mijnheer, ik kom te hand uwer dochter vragen. Het is mij niet om haar bruidschat te doen, maar ik vereer haar schoonheid."

— »Hoor eens, vriend, mijn dochter krijg je niet, maar dan zal ik je mijn nichtje geven, die geen geld heeft maar nog veel mooier is."

* * *

IN DE KAZERNE.

Sergeant: »Hoort eens, mannen, jullie moeten straks trouw aan het vaderland zweren. Maar bedenkt, dat het geen belofte aan een keukenmeid is. Er is slechts één vaandel, maar een land vol keukenmeiden."

* * *

EEN OUDHEID.

Toosje (tot vriendin): »En je zuster heeft zich zoo met onzen notaris geëngageerd?"

— »Ja, ze had van jongs aan een liefhebberij voor oudheden."

* * *

SNELLE ZWENKING.

Mimie: »'t Is toch een juweel van een man, die rijke Trommelhagen! Hij speelt niet, hij drinkt niet en leeft in alles geregeld."

Beesje: »Ja, maar trouwen doet hij ook niet."

Mimie: Zoo? Wat een être!

De intimus der Dames.

De *Lady's Realm* heeft een rijk geïllustreerd artikel over een vertrouwd raadgever der Londensche groote dames, den Franschen costuumteekenaar GEORGES PILOTELLE. Zijn portret, het echte portret van een dameskleermaker, fatterig en min of meer onuitstaanbaar, is er bij, maar ook teekeningen naar een aantal zijner scheppingen.

Pilotelle was de zoon van een rechter, maar wilde niet in de magistratuur; evenals vroeger Cham en Gavarni, Doré, Grévin, begon hij zijn kunststudiën door tegelijk caricaturen en modeplaten te teekenen; de beide eersten gingen al spoedig den komischen kant uit, Doré — die immers ook vooral komisch begonnen was, men zie de *Contes drôlatiques*, — bleef bij historie en legende; Grévin kon de beide kunsten vereenigen en werkte zoowel voor het *Journal amusant*, als voor de féerie-theaters; Pilotelle, die eerst medewerker aan de *Charivari* geweest was en later aan *La vie parisienne* en *La caricature*, ging geheel op in de mode. Met den oorlog was hij in Engeland komen werk zoeken; hij exposeerde geëtste portretten van Disraëli, Plimsoll en Lady Dudley, en werd naar aanleiding van dit laatste door het tooneel aangezocht. Voor een Amerikaansch directeur teekende hij de costumes voor de operette *Madame Favart*, daarna voor *Claude Duval*, en voor de Gaiety te Londen kleedde hij toen *Whittington*, *Robin Hood*, *Valentine* en *Orson*. In een Kerstmispantomime, *Sindbad the Sailor*, wilde de directeur van Drury Lane, Augustus Harris, een optocht van al de Koningen en Koninginnen van Engeland hebben, ook hiervoor teekende Pilotelle al de costumen.

Dit was in 1882; sedert dien tijd bleef Pilotelle de costuumteekenaar; maar zijn oorspronkelijke kunst, het etsen, gaf hij niet op, en de aanzienlijke dames wier portretten hij maakte, Lady Warwick, de Prinses Von Piess, Lady Dudley, de Hertogin van Portland, verschaften hem de gelegenheid om zijn relaties in haar wereld uit te breiden.

Pilotelle heeft zich laten interviewen en zijn meeningen over zijn kunst ten beste gegeven. »Nooit is er beter gekleed dan tegenwoordig," zegt hij; »ik verbaas mij telkens wanneer ik het Tweede Keizerrijk als het toppunt van pracht hoor noemen, toen als eenige grondslag van het toilet de crinoline gold. Zoo zijn er meer dwaalbegrippen, bij voorbeeld dat vrouwen de mode zouden maken, of het beste modewerk leveren. Sinds onheugelijke tijden en hoe langer hoe meer, wordt alle elegante modeteekenen door mannen gedaan, evenzoo de coupe, en zelfs wat het afwerken betreft, voor het borduren, het kunstbloemen maken, zijn de bekwaamste handen niet die der werksters.

Ook kan de Heer Pilotelle niet toegeven dat de weelde in kleeren zou verminderen; hij heeft voor één dame bij één gelegenheid een stel costumes geteekend die samen 40,000 pond (480,000 gulden) moesten kosten. Soms komen daar curieuze opdrachten bij; men wilde bij voorbeeld aan een dame een paar kousen cadeau geven, die honderd pond moesten kosten; een andermaal een teagown van 1700 pond »Maar de imitatie heeft het zoover gebracht," voegde hij er bij, »dat ik deze zelfde tea-gown, op het oog nauwelijks te onderscheiden, ook voor dertig pond had kunnen leveren. In de kostbaarheid zit ook het genoegen van den artist niet, met de nagemaakte juweelen en kanten van onze dagen, in vereeniging met fraai gekleurde stoffen en fantazie is ongeveer het hoogste te bereiken."

Pilotelle ontvangt dikwijls brieven — vooral absonieme — over het al te slank teekenen van zijn prinsessen en modefiguren. »Al deed ik er moeite voor," zegt hij, »ik zal het corset niet afgeschaft krijgen; het is zoo oud als de wereld; in mijn museum heb ik corsetten van Romeinsche dames, van de Renaissance en van het Regentschap; corsetten van ijzer, of met zooveel baleinen dat ze een houten étui schenen; ze waren vooral niet minder slank dan tegenwoordig. En ik vind een slanke taille mooi. Il faut souffrir pour être belle." Hij is een beslist tegenstander van de tailormade costumen; hij noemt ze, hoe ook gewijzigd sinds het begin, nog altoos een mannencostuum, een travesti. Toch is zijn idee dat in de toekomst het verschil tusschen vrouwen- en mannenkleeding niet zoo streng zal blijven als vroeger; iets als het divided skirt, ongeveer in den vorm van het Turksche costuum, de wijde broek en de bolero, schijnt hem een der grondvormen voor de toekomst.

Wat het zoeken zijner nieuwe vormen betreft, bestudeert Pilottelle de oude platen en schilderijen, maar nog meer de natuur. In een reeks schetsen geeft hij den overgang van een orchidee tot een balletcostuum; van een Grieksch standbeeld dat het costuum dat hij in 1884 voor Lady Feo Sturt teekende, en dat zooveel sensatie maakte, dat het door vele Parijsche couturiers, zelfs door Félix werd overgenomen.

Op de delicate vraag, of men voor Engelsche dames anders moest werken dan voor Fransche antwoordde Pilotele met veel omwegen. »Iedere natie heeft haar kentschetsende trekken.... Dunoyer heeft gezegd dat: l'Angeletterre veut dire terre des anges... om de schoonheid der vrouwen... haar teint en de kleur van haar haar is onvergelijkelijk ..la tête de l'anglaise est simplement divine.., Maar, ofschoon zij het leert, het kleeden is nog haar zwakke zijde,... verwaarloost kleinigheden... elle ne sait pas se juponner!" Zooals Engeland voor de heerenkleeding, is Parijs nog onovertreffen voor de damestoiletten. »Een groote Londensche dameskleermaker beweerde vijf jaar geleden, dat hij te Weenen idées wou gaan halen, in plaats van te Parijs... Hij is er eens heen gegaan, en heeft nu zijn appartementen in de Rue de la Paix weêr! Voor twee jaar zouden de Amerikaansche dames Parijs in den ban doen;... sinds het begin van den winter zijn de bestellingen uit Amerika er precies verdubbeld. Het is omdat de kleeding er een cultus is; geen moeite of kosten zijn te groot om het volmaakte te leveren. Een groot Engelsch huis is te Chicago bekroond voor een japon, die te Parijs gekocht, onveranderd, onuitgepakt daarheen gestuurd was. Daarentegen laten alle goed gekleede Franschen hun kleeren uit Londen komen of hebben Engelsche kleermakers."

Gevraagd of hij ook leerlingen had, antwoordde Pilotelle; »Ja, maar enkel jonge meisjes, en heel weinig goede. Zij missen gewoon'lijk twee dingen, vooreerst verbeeldingskracht, en ten tweede behoorlijke voorbereiding. De meisjes die aan goede kunst-academies studeeren, achten zich te hoog voor modeteekenen; en toch, om dat goed te doen moeten ze ernstig gestudeerd hebben. Toch zou, wie gestudeerd heeft en intelligent en ijverig is, allicht 5 á 8 pond 's weeks kunnen maken, wat zij met ander artistiek werk nog zoo gauw niet heeft."

Trouw-, Geboorte- en Doodberichten uit Nederland.

GEHUWD:

Boelen Huender, J. A. en J. A. G. J. Gerritsen, Zutphen.
Boon, M. K. en F. Reinders Hoogezand.
Eek, J. C. Van en T. Tromp, Woudsend.
Ernst, H. M. en E. C. De Leth, Amsterdam.
Fokker, J. F. en A. A. Van Epenhuysen, Zwijndrecht.
Franchimont, L. H. N. L. en J. Costerus, Amsterdam.
Gellicum, V. G. A. Van en A. J. Heuff, Buurmalsen.
Hommes, S. J. en M. Grool, Amsterdam.
Jansen, W. en J. M. Hertz, Amsterdam.
Keulen, M. Van en J. Klinge, Maassluis.
Knothe, F. F. en M. Obreen, New-York.
Korteweg, A. en M. J. G. De Crome, Den Haag.
Kramers, A. en J. Schagen, Apeldoorn.
Moorrees, J. G. en A. F. Van Der Hoeven.
Oudheusden, P. J. en J. Swart, Rotterdam.
Penninк, J. F. en M. Goldenberg, Zutphen.
Plomp, H. en J. C. Ebeling, Apeldoorn.
Rogge, J. H. en H. J. Leonhard, Amsterdam.
Schrijver, N. en E. Von Geldern, Maastricht.
Verfaille, J. J. en E. Huizenga, Helder.
Zantvoort, N. J. en E. A. De Wolff, Rotterdam.

BEVALLEN:

Assendelft, J. M. R. Van—De Vries, D., Almelo.
Bakker, M.—Bakker, D., Krommenie.
Bas Backer, H. A. — Van Regteren Altena, D., Apeldoorn.
Beckeringh — Krook Van Harpen, Z., Amsterdam.
Bosschart — Becht, D., Teheran.
Broers, H. H. W.—Schlömann, D., Amsterdam.
Eyssell — Noothoven Van Goor, D., Gouda.
Honert, Van Den — Van Nauta Lemke, D., Baarn.
Lach, C. G. — Prins, D., Rotterdam.
Meynders, C. F. — Bosch, Z., Amsterdam.
Otterbeek, J. — Teubner, Z., Amsterdam.
Sandberg, M. E. R. — Van Suchtelen Van De Haare, D., Maastricht.
Sasse — Osti D., Nijmegen.
Schölvinck, W. — Westerwoudt, D., (reeds overleden), Amsterdam.
Stoppelaar, I. I. De — Van Duyl, Z., Den Haag.
Verbeek, M. J. S. De Goeyen, Z., Amsterdam.
Visser, J. G. B. — Meddens, Z., Sneek.
Vries, F. De — Polak, D., Amsterdam.
Warners, J. M. G. — Koster, Z., Amsterdam.

OVERLEDEN:

Adriani, Wed. J. L.—Keiser, 77 j., Groningen.
Arendsen Hein, L., jd., Den Haag.
Barendregt, H., 27 j., 's-Gravendeel.
Beelenkamp, Wed. A. C. H.—Kleyn, Amsterdam.
Bierman, M. H., jm., 26 j., Amsterdam.
Braber, B., 46 j., Stad aan 't Haringvliet.
Brandt, D., 59 j., Amsterdam.
Breure, S. W.—Van Hof, 75 j., Zuid-Beierland.
Brockhaus, C., 77 j., Elberfeld.
Embden, C. C. W. Van, jd., 52 j., Utrecht.
Emous, G.—Haag, 83 j., Den Haag.
Gericke Van Herwijnen, J. L. H. A. Baron, Brussel.
Giessen, Wed. G. Van Der—Wijnveldt, 75 j., Rotterdam.
Götz Wed. W.—Götz, 72 j., Amsterdam.
Gradle, B., 78 j., Frankfort a/Main.
Gras, W. H. E., Amsterdam.
Hancock, A. C.—Borrius, 65 j., Amsterdam.
Hulshoff, W. C., jm., 22 j., Wald (Zwitserl.)
Knaap, M. P., 60 j., Loosduinen.
Laan, E. E.—Carp, 47 j., Hilversum.
Leur, A.—De Vogel, 67 j., Amsterdam.
Linden, E. J. Van Der, 80 j., Zutphen.
Neurdenburg, M. J.—Jones, 75 j., Den Haag,
Noordzij, Wed. W.—Koster, 78 j., Pernis.
Oostwaard, B., 72 j., Amsterdam.
Overbosch, A. L. J., Jd., Dirksland.
Pelkman, A.—Meyer, 55 j., Rotterdam.
Pluister, N., Jd., 18 j., Winkel.
Pol, Wed. J. M.—Geerlofs, 75 j., Kampen.
Prook, L., 44 j., 's-Hertogenbosch.
Putten, Wed. L. Van—Lamarque Lewisham (Londen).
Reeser, J. M.—Roos, Amsterdam.
Ringelestein, A. Van, Jd., 39 j., Tiel.
Schaay, Wed. M. S.—Finkler, 66 j., Zandvoort.
Slotemaker, K., 74 j., Noord-Scharwoude.
Smits, J. J. C., 82 j., Deventer.
Stackman, J. H. 77 j., Ellecom.
Stamm'ler, J. W., 66 j., ?.
Streur, J. F., 87 j., Amsterdam
Terlingen, Wed. M.—Riegen, 66 j., Renkum.
Tjarda Van Starkenborgh Stachouwer, C. S.—Kappeyne Van De Coppello, 74 j., Groningen.
Turk, E., Jd., 82 j., Utrecht.
Wanraay, C. Van, 56 j., Rotterdam.
Wesseling, A. W., 54 j., Amsterdam.
Wieling, W. P. G., 63 j., Baarn.
Wierts, Wed. P. H. F.—Dingemans, 84 j., Oss.
Willigen, Wed. C. J. Van Der—Peereboom, 74 j., Tiel.
Wischerhoff, H. A. C., 46 j., Rotterdam,
Zeelt, H.—Frielink, 77 j., Amsterdam.
Z ilinga, A. E., Jm., 13 j., Amsterdam.

GEHUWD:

Everard, F. Th. M. en H. L. M. Boelaars, Djombang (Java).

BEVALLEN:

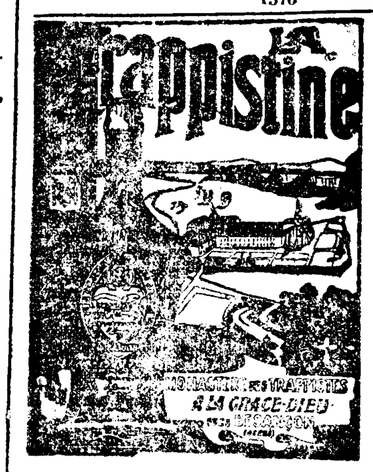
Arend, Van Den—Rahder, Z., Den Haag.
Baars, J. H.—Garvelink, Z., Krommenie.
Goedhart, S.—De Boer, D., Dusseldorf.
Kuipers, J. H.— Van Hooff, D., Amsterdam.
Wiener, B.—Weinthal, D., Middelburg.

OVERLEDEN:

Bakker, M.—Jaapies, 67 j., Zaandam.
Biegelaar, Wed. Th. M. Butjen, 81 j., Den Haag.
Bienfait, A. Ch., 41 j., Parijs.
Bouten, Wed. M.—Pos, Nijmegen.
Brusse I. B. Azn., H. J., 70 j., Rotterdam.
Collard, F. M., 73 j., Den Haag.
Does De Willebois, Vrouwe H. J. M. Van Der—Blankenheym, 28 j., Wateringen.
Doets, A.—De Heer, 48 j., Buiksloot.
Donker, C. H., jd., 25 m., Rotterdam.
Doorn, M. B. Van, jd., 59 j., 's Hertogenbosch.
Eshuys, B. M.—Hoogeboom, Den Haag.
Jurgens, Wed. Th.—Van Waardenburg, 59 j., Oss.
Kaan Cz., J., 40 j., Wieringerwaard.
Kiek, I. D., 88 j., Leiden.
Overgaauw-Pennis, A. A., 64 j., Gibsonville (Virginia N. A.)
Pohlmeyer, H. A., 44 j., Frankfort O. V. S.
Simon, J. L., 67 j., Den Haag.
Toegeren, G. J. Van, Amsterdam.
Vos, J., jd. 3 j., Rotterdam.
Weydom, Wed. G. Van — Ter Haar, 64 j., Zuidwolde.
Wierts, Wed. P. H. F.—Dingemans, 84 j., Oss.
Woortman, A. S., jd., 30 j., Amsterdam.
Wijngaarden, J. Van, 39 j., Enter.
Zeelander, Wed H.—Keizer, 66 j., Amsterdam.

Advertentiën.

Houtstapelplaats Salatiga,
Regentslaan,
van Djattie balken van diverse afmetingen.
De Agent:
W. G. H. VAN BLOMMESTEIN.
1376

De Trappistine is een Likeur bereid in het Trappistenklooster, »La Grace de Die'u te Besançon, is om haar heerlijke smaak fijn aroma en digestieve eigenschappen de meest gezochte, *„Pousse Café,"* Concessionnaristen voor Nederland en Koloniën GEBRS. ZECKENDORF, ***Amsterdm.***
1760

STUTTERHEIM & Co. Soerabaja.
Hoofd-Vertegenwoordigers der firma Vve. A. DEVAUX-Epernay.
opgericht Ao. 1846.
40 Medailles.
Vertegenwoordigers over de geheele **wereld**
Champagne Roijal Wilhelmine,
f 30 per kist van 12/ fl.
Champagne Vve. A. DEVAUX.
SILLERIJ SUPERIEUR,
f 36 per kist van 12/1 fl.
Franco à **CONTANT** Samarang,
Engros afnemers gevraagd.

G. CATTLAN,

Tailleur,

Semarang.

Beleefd aanbevolen.

1962

PRIJSCOURANT van SIGAREN

merk FELIX MERITIS,

geïmporteerd door

G. J. DE KRUIJFF--Buitenzorg.

Cigarillos	f	4.50
Ventosa Frabuquillas	»	4.50
Damitas	»	5.—
Panetelas	»	5.—
Conchas Finas	»	5.—
Reinitas	»	5.—
Infantes	»	6.—
Regalia de la Reyna	»	6.—
Trabuquillas	»	6.—
Bouquet	»	7.—
Cabanas	»	10.—
Caoba Veguerrs	»	10.—
Torpedo's	»	10.—
Trabuccas Alexandrië	»	12.—
Rica Conchas Elegantes	»	12.—
Marcella Regalia Elegantes	»	15.—
Conchitas Coquetas	»	16.—
Rose d'or Imperiales	»	16.—
Cazadores Elegantes	»	20.—
Assortiment kistjes Elvira	»	12.50
Sigarettes Egyptiennes	»	20 p. mille
idem Enchanteresse	»	22.50

PRIJZEN PER 100 dubbele verpakking hout en blik

De sigaren zijn dubbel verpakt in blikken overkisten, bij de goedkoope soorten elke honderd stuks in 1 blik, bij de dure elk kistje van 25 of 50 in blikken overkist, van af de Rica Cochas Elegantes.

Levering à contant per minstens 200 stuks franco postpakket over Java. 2730

Directeuren en Administrateurs van LAND-, TUIN- en MIJNBOUWONDERNEMINGEN worden opmerkzaam gemaakt op de bijzonder geschikte gelegenheid ter verkrijging ten allen tijde en tegen zeer billijke voorwaarden van elke verlangde hoeveelheid Chineesche koelies van elken gewenschten landaard.

Zich te wenden tot MORAUX & Co., 13 Kingstreet 31, Singapore. 3554

Bruids-,
Hand- en
Tafelbouquetten-

Lauwer- en Grafkransen.

Bloemenmandjes enz:

Mevr. v. VALKENBURG,
Zeestrand, Telephoon No. 135.
2183

LIE IK BIE & Co.,

Semarang, telefoon No. 262.

Pas ontvangen

Van de vruchtensappen fabriek

Louis Varossieau:

Witte bessen wijn, frambozen wijn, frambozen stroop, frambozen limonade, dragon azijn, prima HOLLANDSCHE HARING in vatjes 6 stuks.

Australische oter van Wood & Co. in blikken van 1, 2, 5 en 10 pond.

Eau de cologne Boldot f 1.—per flesch. 2306

CHARLOTTE JACOBS.

BATAVIA.

Pinkhof's nieuw antiseptisch mondtinctuur en tandpoeder, bereid door C. JACOBS, Apotheker.

Pinkhof's tandenborstels,

verkrijgbaar bij alle Apothekers in Ned. Indië. Let op de handteekening van H. S. PINKHOF.

Teufel's buikbanden. Overvette medicinale zeepen. Beef- and Ironwine.

Eau de quinine en shampooing volgens een nieuw recept; uitstekend tegen roos en uitvallen van het haar.

Zeer fijne Eau de cologne; geparfumeerde salicijlbedak.

Tamarindenbonbons laxeermiddel).

Granules dosimétrique van Dr. Burggraeve

Melkapparaten volgens het nieuwste systeem.

Kolawijn—bitter—elixer en— pastilles.

Rose, wit, zwart en grijs imitatieleer voor bedden en schilderwerk.

Mavodaphne, versterkendé wijn voor herstellenden en kinderen. Pomatose. Gambir-oetan pillen tegen malaria. 2829

W. F. BELLE

NOORDWIJK—WETEVREDEN naastde BATAVIASCHE SPAARBANK.

ATELIER

voor REPARATIEN aan alle mogelijke MECHANISCHE, OPTISCHE, CHIRURGISCHE en MUZIEKINSTRUMENTEN.

IJZER, KOPER en HOUTBEWERKING.

Gegarandeerd solied werk. 1683

FEUILLETON.

Een Weduwnaar.

(Uit het Engelsch bewerkt voor *De Loc.*)

36). Koekoe was echter nog niet besloten om een reeds half losgeraakt paar geheel te scheiden. Het deed haar genoegen te weten — om de gansche waarheid te erkennen — dat zij het in haar macht had een dergelijke scheiding te bewerkstelligen; maar of zij al dan niet die macht zou aanwenden bleef voor haar een open vraag. Aan den anderen kant was zij bepaald en onherroepelijk besloten zich vrij en onafhankelijk te verklaren. Het kostte haar weinig tijd om, gezeten in haar weelderig ingerichte slaapkamer, van waar zij haar kamenier had weggezonden, haar plan van handeling een bepaalden vorm te doen aannemen. Zij stond op het punt vaarwel te zeggen aan een weelde, welke haar geen geluk had aangebracht; (nooit anders dan weelde gekend hebbende, kon zij niet weten hoe verwonderlijk weelde dikwijls het geluk kan vervangen); zij hield zich overtuigd dat een begaafde musicienne als zij was, wel een onafhankelijk bestaan zou kunnen vinden en al gebeurde ook het ergste, zij zou van honger niet sterven. Zij meende in elk geval genoeg te kunnen verdienen met het geven van pianolessen, al slaagde zij niet in het geven van goed betaalde concerten en dit denkbeeld was nu niet zoo geheel en al zonder grond. Als zij wat ouder en wat wijzer geweest was, dan zou zij zonder twijfel hebben ingezien haar doel even goed te hebben kunnen bereiken zonder de dramatische wijze welke zij voornemens was te volgen; maar men moet eenige toegevendheid hebben met die jeugdige ingenomenheid voor een theatralen aftocht.

Daarom besteedde Koekoe, vóór zij zich te slapen legde, nog eenigen tijd met het opstellen en schrijven van dezen afscheidsbrief:

»Als gij dezen ontvangt zal ik Engeland »verlaten hebben om, zoo ik hoop, er nimmer »terug te keeren. Daar ik geen Engelsche »ben en ook geen enkelen Engelschen bloed»verwant heb, is er geen reden waarom ik »zulks doen zou — tenzij gij het bedrog, »waaraan ik onbewust mede gedaan heb, een »reden noemt. Gij zult moeten erkennen dat »het niet langer kon worden volgehouden, en »ik durf zeggen dat gij volkomen begrijpt »dat ik er wee van ben — en van nog andere »dingen meer.

»Wil zoo goed zijn niet te informeeren »waarheen ik gegaan ben of nasporingen »omtrent mij te laten doen, men zal mij niet »kunnen vinden en al werd ik gevonden, »dan zou niets mij kunnen bewegen tot u »terug te keeren. Trouwens gij kunt ook niet »wenschen dat ik terugkeer. Met tegenzin »hebt gij gedaan, hetgeen gij, daarvan ben »ik zeker, meendet dat het beste was wat »gij voor mij doen kondet en ik heb u te»leurgesteld zoo veel als — vergeef mij de »uitdrukking — gij mij hebt teleurgesteld »zoo doe ik het beste wat ik voor u doen »kan, als ik mij verwijder.

»Het zal u eenigszins een verlichting zijn »te vernemen dat ik geen gevaar loop van »armoede. Ik heb geld genoeg voor mijn reis »en zoodra ik op mijn bestemming ben zal »er voor mij gezorgd worden.

»Het zou mij genoegen doen als gij een »goed woord voor mij wildet zeggen aan Sir »William en Lady Wardlaw, wier vriendelijkheid ik niet vergeten zal. Ik geloof dat er »niemand anders is, die er iets om geven zou »een boodschap van mij te ontvangen. Ik moet »u natuurlijk mijn dank betuigen van mij te »hebben gekleed, gevoed en voor mijn onder»richt te hebben gezorgd. Ik zie nu in welk »een lastpost ik van het begin of voor u ge»weest moet zijn en de eenige wijze waarop »ik u mijn dankbaarheid kan toonen, is u »voor den vervolge daarvan te ontheffen".

Overlezende hetgeen zij geschreven had, moest Koekoe bekennen dat het een afschuwelijk ontstel was; maar zij had bedoeld afschuwelijk te zijn en dus was er geen reden om te aarzelen den brief dicht te maken en er een postzegel op te plakken. Zij was besloten den brief den volgenden morgen te Charing Cross in de bus te doen en voor dat hij in Ennismore Gardens bezorgd kon worden, zou zij aan den anderen kant van het kanaal zijn.

Toen kwam de quaestie — de inderdaad verschrikkelijke quaestie van kleeren en bagage. Het was natuurlijk mogelijk het huis uit te wandelen, zonder iets tegen iemand te zeggen en een kaartje te nemen naar Parijs; maar het zou afschuwelijk, bijna ondragelijk onaangenaam zijn om zoo iets te doen. In alle groote crisissen van het leven doen we de vernederende ondervinding op, dat we behalve een ziel ook een lichaam bezitten en dat de behoeften van dit laatste niet ter zijde kunnen worden gesteld uit eerbied voor de aandoeningen der eerste. Degeen, die we het meest beminden sterft, en het eerste wat de plicht van ons eischt, is een boodschap te zenden naar de begrafenis-onderneming; we nemen het wanhopige en heldhaftige besluit ons voor het hoofd te schieten zoodra we den onmisbaren revolver hebben gekocht; maar

---

Leesgezelschap

C. C. T. VAN DORP & Co.

Door vertrek, plaatsen vacant.

Nieuwste Hollandsche, Fransche romans; meest gelezen maand.- weekbladen. 1856

Mevrouw A. WOLFF-METZ,

KARANG-BIDARA, SEMARANG,

Levert alles wat tot het schoenvak behoort.

Witte en Oxford Heerenkleeren van af f 7 en hooger.

Witte en andere petten.

Spreijen, stoppen, klamboes, kabaja's, slaapbroeken enz. enz.

Belast zich zeer gaarne met naaiwerk.

Best machinegaren, beurs- en floretzijde.

Beleefd aanbevolen.

2453

PAPIERHANDEL,

Handelsdrukkerij en Boekbinderij,

W. A. VAN DER HUCHT & Co.

Apotheekstraat (Jogja).

)—(

Ontvangen:

Een keurige Collectie Kunstbloemen-benoodigdheden.

Eerste kwaliteit Bloempapier, gesorteerd in rood, rose, wit, violet, groeenz. enz. per vel 5 cent. Siergrassen gesorteerd per bosje 15 ct. Woudmos per couvert 10 ct. Rozenkelkblaadjes per doz. 20 ct. Bloemknopjes per bosje 20 ct. Makart Bouquetten in fraaie soorten gesorteerd, per stuk f 2.— Bouquet-Manchetten gesorteerd per stuk van 10 ct. tot 75 ct. Rozenbladeren doz. 25 ct. Eerste kwaliteit Fransche Mos per pakje 40 ct. Bloemdraad per rol 10 ct. Bloemdraad omwikkeld per rol 10 ct. Meeldraden gesorteerd per bosje 10 ct. Gummiestelen per Meter 15 ct. Rozenkelken gesorteerd per dozijn 15 ct. Binddraad per rol 10 ct. Bloemtangen per st. 50 ct. Bolders per st. van 10 ct. tot 50 ct. Bloemenlijm per fl. 30 ct. Bloemwerkdoozen van af f 1,50 en meer De Bloemenpost, iets nieuws in nette etui f 2.—

ENZ. ENZ.

De voorraad is niet groot.

2113

Verschenen bij

G. KOLFF & Co. te Batavia

de tweede, nog door den schrijver zelven herziene druk van

UIT DE SUIKER IN DE TABAK

door

MAURITS (P. A. DAUM)

met een fraai portret van den schrijver.

Prijs franco f 3.85.

Let wel: Zij die met ingang van 1 Juni een abonnement nemen op het Bat. Nieuwsblad prijs f 10.— per half jaar, ontvangen deze roman tot den ***verlaagden*** prijs van f 1.50. 2167

De Sumatra-Courant.

Nieuws-, Handels- en Advertentieblad.

Verschijnt dagelijks, uitgezonderd **Zon- en Feestdagen,** terwijl de **Zaterdagsche editie** kosteloos wordt verspreid. Het is het meest gelezen blad op **Sumatra** en zeer geschikt tot adverteeren.

Adres: Administratie van de ***Sumatra Courant*** te ***Padang.*** 2878

618

Steeds verkrijgbaar à Contant.

bij Mevrouw BLONDEAU, Kebon-Djerock.
Apotheek RATHKAMP, Rijswijk.
» » Insulinde VISSER, Buitenzorg
LOA POSENG, Passar Baroe. alleen

Obat Saréawan Oesoes en Bloedzuivering, Schoonheids—Water en de Bedak om de huid blank en schoon te maken en Bedak (Koelit Telor Boeroeng Darah).

DE BESTE HAAROLIE

om het haar dik en lang te maken en de

ECHTE SAREAWAN OLIE

om spruw en zwellingen uit- en inwendig te genezen zoomede alle mogelijke soorten van **Inlandsche Medicijnen.**

Men wordt verzocht er op te letten dat de flesschen omwonden zijn met Papier, waarop een Lakstempel met de letters M. T. C. W. en dat de Verpakking en de Gebruiksaanwijzing voorzien zijn van de handteekening van Mevrouw W. BLONDEAU geb. WACHTELS.

Alle geneesmiddelen, door andere personen dan de hierboven genoemde verkocht, zijn vervalscht. 2872

Olie voor het bereiden van verf ter vervanging

van gekookte lijnolie.

De Dordtsche Petroleum Mij. te Wonokromo biedt een sneldrogende mineraal olie aan ter vervanging van gekookte lijnolie bij het verven met zwart, menie, oker, doodekop, Parijsch groen en tusschen liggende kleuren en voor het vernissen van houtwerken.

Deze verfolie is aanzienlijk goedkooper dan lijnolie en droogt sneller. Prijs per kist van 27 L. f 7.— franco Wonokromo. 1485

Het Soerabaja Veem.

Wend U voor commissie, het in- en uitklaren van

Goederen, Producten, enz.

tot bovenstaand adres.

1320

De Nederlandsch-Indische ESCOMPTO MAATSCHAPPIJ

opgericht te BATAVIA in 1857,

neemt gelden à deposito, ook als borgtocht van Comptabele Ambtenaren, overeenkomstig Staatsblad 28 December 1885 No. 213.

tegen vergoeding van rente	
3 pCt. 's jaars bij 1 jaar	aan de
2½ » » » 6 maanden	terugbetaling
2 » » » 3 »	voorafgaande
1½ » » » 1 maand.	opzegging.

Opent Kassiersrekeningen, escompteert Wissels Accepten en ander Handelspapier.

Koopt en verkoopt Wissels op Nederland, Engeland, Duitschland, Frankrijk, Italië, Oostenrijk en België

Koopt Coupons vóór of op 1 Juli 1899, te Amsterdam en/of Rotterdam betaalbaar, dan wel aldaar inwisselbaar, in Nederlandsch geld.

Verstrekt Reiscredietbrieven, betaalbaar in de voornaamste plaatsen der wereld.

Opent delegatierekeningen en credieten tegen onderpand.

Verstrekt Voorschotten op Goederen, Producten en Waarden en verricht alle Bankiers- en Kas zierszaken.

BANKIERS:

HOPE & Co. te Amsterdam.
Amsterdamsche Bank te Amsterdam.
De Twentsche Bankvereeniging, B. W. BLIJDENSTEIN & Co. te Amsterdam.
Rotterdamsche Bank te Rotterdam.
Parr's Bank Limited London, Manchester en Liverpool.
B. W. BLIJDENSTEIN & Co., Londen.
Comptoir National d'Escompte De Paris, te Parijs, London, Melbourne en Sydney.
Societé Marseillaise de Crédit Industriel et Cmomercial et De Dépôts te Parijs en Marseille.
Crédit Lyonnais te Parijs, Marseille en London.
Caisse Générale de Reports et de Dépôts te Brussel.
Dresdener Bank te Berlijn, Hamburg Dresden, Bremen, Fürth en Neurenberg.
Baijerische Handelsbank te München.
Banca Commerciale Italiana te Genua Milaan, Florence en Rome.
Kais Kön: Privilegirte Oesterreichische Länderbank te Weenen en Praag.
Brown Brothers & Co. te New-York, Boston, Philadelphia.
Heeft correspondenten in de voornaamste plaatsen van Europa.
Agentschappenzijn gevestigd te Amsterdam, Weltevreden, Soerabaja en Semarang.
Kantooruren van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure

TIEDEMAN & VAN KERCHEM,
993 *Directeuren.*

N. V. VÉLODROME-SEMARANG.

De eerste aflossing der premieaandeelen in de tweede premieleening zal ***bij wijze van uitloting,*** tot het ***volle bedrag,*** zooals op de keerzijde der aandeelen staat vermeld, ***onherroepelijk*** in het openbaar plaats hebben in den Schouwburg te Semarang op

Zaterdag den 1en Juli 1899,

des ochtends om 7 uur,

en zulks ten overstaan van den Heer Notaris A. J. C. HAZENBERG.

De Directeur:
2072 A. ZIMMER

Tand-Arts.

Dr. L. GORODISKI.

Koningsplein-Oost naast de Willemskerk, tegenover het station. 4357

SPECIAAL FLUITONDERRICHT.

CH. VAN DOMMELEN,

leerling van den Hoffluitist J. DE JONG.

Adres Bat. Nieuwsblad.

2015

F. A. T. RUS VAN HOOVEN

handelt in Amerikaansche Rijtuigen, Tuigen en Rijwielen, zoomede diverse soorten Rijwielonderdeelen en Benoodigdheden.

Repareert ze ten spoedigste, solide en billijk.

3097

A. J. REIJNVAAN,

SIGARENFABRIKANT — AMSTERDAM.

Hoofd-depôt:

Sigarenmagazijn De Tabaksplant,

Semarang — Djocjakarta.

Geregeld maandelijksche versche aanvoer van:

Roseto (klein model)	50 ps.	f	2.—
Princesas » »	50—	»	2.50
Transito	50—	»	2.50
Forget me not	50—	»	2.50
Mignon	50—	»	3.—
Londres fino	50	»	3.—
Londres Extra	50—	»	3.25
Coquetas	50—	»	3.25
Trabucos	50—	»	3.50
El. de la Reina	50—	»	3.50
Flora	50—	»	3.75
St. José	50—	»	4.—
Londres grandos	50—	»	4.—
Senoritas	25—	»	3.—

VOORTS:

Russische cigaretten.

Chapsal	No 26	250 st.	f	3.50
Kremlin		100—	»	1.75
Alexandre		100—	»	2.50

Abbas cigaretten.

Cousis	à 1.50	p. 100 ps.	
Wederverkoopers flink rabat.			
Dubee	2.50	p. 100 pst.	
Excelcior	0.40	» 10 stuks.	

Rookustensiliën.

Sigarenstandaards met aschbakjes enz. van sterke compositie antique van f 10 tot f 15.

Tabakszakjes van gutta percha á f 1.25.

IVOREN, GLAZEN, WEICHSELHOUTEN, BARNSTEEN, MEERSCHUIM } Sigaren en Cigaretpijpjes

Sigarenschaartjes à f 0.60 f 1.12.

Aschbakjes.

Luciferstandaards.

Tabakspijpen.

PAUWENVEER en lederen sigarenkokers, PAUWENVEER, lederen en im: zilver cigaretkokers, Portefeuilles en sterke lederen heeren portemonnaes.

DEPOTS MAGELANG, toko v. d. ENDE.
» KOEDOES, de Heer GROOS.
» PEKALONGAN, de Heer TOPP

De Tabaksplant, SEMARANG-DJOCJAKARTA.

1352

Volksslachterij Gombong,

A. A. RICHTER.

Slacht dagelijks en verzendt per eerste treinen rundervleesch aan alle stations t/m DJOCDJA, TJILATJAP, GAROET en BANDOENG.

De Slachterij staat onder Contrôle van Gouvernements keurmeester.

Vraagt prijscourant.

Beleefd aanbevolen.

1610

Portlandcementtegel

EN

Mozaikvloerenfabriek

Soerabaia Semoet.

Geïllustreerde prijscouranten verkrijgbaar.

H. MESSER,
1131 Architect.

Particuliere Ambachtsschool

VAN

K. STROO-WESTERMAN

te SEMARANG.

Art. 5. Te allen tijden kunnen leerlingen worden aangenomen. Aanvragen om plaatsing richt men tot den eigenaar—

Directeur,
3 59 K. STROO-WESTERMAN.

Mevrouw Ch. WIEBENGA

VERLOSKUNDIGE,

In Nederland geëxamineerd, heeft zich hier gevestigd en beveelt zich minzaam in de gunst van het publiek aan.

Ook buiten de stad te ontbieden

Adres. Mevr. BURGERS.

Deventerlaan, **Soerabaja.** 4101

Wederom voorhanden de bekende lekkere

Banketthammetjes,

Ketting saucijsjes
Rookworst } p. ℔ en p. flesch
Rookspek per pond.

Beleefd aanbevolen,
2724 **A. J. SMABERS.**

S. M. SIMON,

PENELEH.

Heeft splinternieuwe Orgels voor danspartij.

Ieder Orgel met 8 rollen, w. o. Baesse Belle behoort.

BILLIJKE PRIJZEN.

Beleefd aanbevolen.

Ook voor de binnenlanden te ontbieden; inmiddels te koop. *2117*

V. BRÈMARD.

Reçu:

Blouses pour Dames avec cols, plastrons et manchettes en couleurs

à f 3.50 Pièce.

Eau de Lubin.

Poudre de riz Sarah Bernhard,

Savon, Poudre de riz et crème

Simon

et articles de toilette.

Teintures pour la barbe et cheveux.

Eponges fines et plumeaux.

2342

Zeer fraaie, artistiek uitgevoerde

Origineele Aquarellen

45 bij 65 cM.,

van den Kunstschilder **A. TERHELL,**

's Gravenhage.

Depot: **»Semarangsche Bazar Eigen Hulp."** 1142

CH. ARNOLD.

COMMISSIONNAIR EN VENDUHOUDER,

SEMARANG.

Belast zich gaarne met het houden

VAN

VENDUTIE'S.

Zoowel **hier ter plaatse** als in de **BINNENLANDEN.**

Belast zich ook met den

Inkoop en Verkoop van Goederen

onder de Hand

EN

OP VENDUTIE.

1020

TOKO MACASSAR
SOERABAJA.
Mevrouw VREES en ZUSTER.

Wederom Ontvangen:

Zoete en zoute Bagias per pond		f	1.—
Sago koekjes	»	»	0,75
Kanarie koekjes	»	»	2,50
Echte kropok oedang	»	»	1,25

Gandaria per 1/1 fl. f 1,25.

Prima kwaliteit roode vischjes per 12/1 fl. f 7, per 1/1 fl. f 0,75, per 1/2 fl. f 0,40.

Kleine roode garnalen per 1/2 fl. f 1. Groote roode garnalen per stopfl. f 3 en f 2,50. Koningsvisch per stopfl: f 3 en f 2,50. Echte macassarolie per 1/1 fl. f 3, per 1/2 fl. f 1,75 en per klein fleschje f 1. Echte kajoepoetieolie per 1/1 fl. f 2,25, per klein fleschje f 0,50. Echte sumbawaolie per 1/2 fl. f 2, en per kleine flesch f 1.

Echte minjak oerat per 1/2 fl. f 2,50 en per klein fleschje f 1. Echte singkawang olie per fleschje f 2,50, f 2, f 1,50 en f 1. Palaclie, tjenkéolie, sereholie, foelieolie, kajoekoelit, lawangolie, minjakpanas, minjakkastoerie en minjaktjindana per fleschje f 1. Echte pala-zeep per fleschje f 3, f 2,50, f 2, f 1,50 en f 1. Echte pinang-ratjik per 1/2 fl. f 1,50. Echte macassarsche pitjes per fleschje f 1. Echte geurige macassarsche stangie per 1/1 fl f 3, f 2,50, f 2 en f 1,50 en per 1/2 fl. f 1,75, f 1,50, f 1,25 en f 1.

Doepa per fleschje f 2, doepa per takje f 2, bouquetjes van doepa per stuk f 3. Mandjes van doepa per stuk f 3,50. Bereide Amber per stopfleschje f 15 en f 7,50 en Amber mentah in voorraad.

Ook verkrijgbaar soorten van droge kruiden voor de rijsttafel, zooals sambelgoreng. carry satee toesoek, satee pentool enz. enz. per kleine stopflesch f 1,15, gekruide soja per 1/1 fl. f 0,75, zuiver arrowroot per 1/2 fl. f 1. Foelie in pakjes à f 0,50 en per ℔ f 2,75. Kruidnagels en notemuskaat per pond f 1. Pijpkaneel en witte peper per pond f 0,80. Bruine sago per pond f 0,50. Witte sago per pond f 0,40.

Indische Zuren, confituren, geleien, siropen.

Vliegende vischkuitjes per 1/1 fl. f 1. Vitchig in zuur en pala in zuur f 2 per stopflesch. Jonge bamboe, jonge djagoong, ananas, uitjes, ketiemoon, worteltjes en uitjes, tjampoeradoek en krai per stopflesch f 1,50. Ook verkrijgbaar per kleine flesschen van f 0,75 en f 0,60.

Palmiet, gevulde djerook nipies, gevulde ketiemoon, gevulde kool, gevulde kraai en gevulde uien (groote) per stopflesch à f 2.

CONFITUREN: Tamarinde, tjermee, ananas, pala, manga, glibbertjes, boeah-atap, blimbing asem en gember per 1/1 stopfl. f 2,50 en per 1/2 stopflesch f 1,50.

Ingemaakte mangistans per 1/2 stopfl. f 1,50.

Tamarinde koekjes 1/1 stopfl. f 2, 1/2 stopfl. f 1,25 en per pond f 1.

GELEIEN van Tamarinde, tjermee, ananas, pala, manga, kedondong enz. per kleine stopfl. f 0,50.

SIROPEN Pala per 1/1 fl. f 1. Tamarinde, serbat en poka per 1/1 fl. f 0,75.

Prachtige Djoedjasche en Banjoemasche sarongs tegen zeer billijke prijzen.

Prachtige ongebloemde en gebloemde Macassaarsche sarongs van f 4, f 6, f 8, f 10, f 15 en f 20 per stuk.

OPNIEUW ONTVANGEN:

Prachtige Pekalongansche, sarongs goedkoope en dure

Ook slaapbroekengoed.

afelloopers.

Alsmede pokka en serbatkruiden per ½ flesch f 1.25

Versche glasie	»	pond	» 0.50
Telor Troeboe	»	stuk	» 0.50
Manisan tangkwe	»	pond	» 0.50
Gedroogde garnalen	»	»	» 1.—

WEDERVERKOOPERS:

Roode vischjes per 10 á 20 doz. f 5 per doz. fl.

VERKRIJGBAAR:

Uitstekend Middag- en avondeten buitens huis tegen zeer billijke conditiën.

Mooie gekleede poppen van f 3.50, f 2.50, f 2 en f 1.25.

Kindersabeltjes van f 1, f 0.75 en f 0,30.—

ALLES à CONTANT.

Bestellingen van buiten de stad alleen onder Rembours of tegen toezending van Remise. 1497

F. MARIOTAT.

Heden ontvangen:

Groot factuur zwarte en gekleurde vilten heeren hoeden à f 4. tot f 5.50.

Stroohoeden voor heeren, jongens en meisjes.

Gekleede dames hoeden.

Heeren parapluies en dames parasols.

SPEELGOED.

Diverse luxe artikelen. Parfumerie 1ste merken.

Badzeep à f 1.50 en f 1.75 per dozijn.

Bad sponzen, handdoeken.

Divers keukengereedschap als: koffiebranders, molens, enz., ijsmachines à 1 en 2 liter.

Odol, Sunlight zeep maijpole zeep.

Depot van Sigaren

VAN

Justus van Maurik.

---

om dien te gaan koopen moeten we ons eerst wasschen en kleeden als gewoonlijk. En zelfs een jonge dame, die besloten is van huis weg te loopen en nimmer meer iets van zich te laten hooren, moet toch ergens heen gaan en heeft op haar bestemming gekomen, behoefte om van kleeding te verwisselen. Zoo dat men er eigenlijk aan twijfelen moet of menschen, die zoo onderworpen zijn aan materieele behoeften, wel geschikt zijn voor verheven, alleen met de ziel rekening houdende rollen. Koekoe lag den ganschen nacht wakker, hieraan denkend, de vuisten ballend, knarsend op haar kleine witte tanden en voor de honderdste keer wenschend dat zijn ooit geboren was op deze ellendige, zotte, tragisch comische wereld.

Het was misschien een geluk dat James den volgenden morgen vroeg moest ontbijten en na een haastig maal de deur uit moest gaan. In elk geval werd de zaak er door vereenvoudigd en kon Juffrouw Pennant, die met de ochtendpost tal van brieven ontvangen had, haar kamenier zeggen dat zij eenige dagen de stad uitging en logeeren bij vrienden, van wie zij juist een uitnoodiging

PEUGEOT

à 160 gulden Compleet,

is de machine welke het niet noodig heeft certificaten van meer of minder waarde te produceeren.

Het navolgende bewijst dit afdoende en beter dan alle mogelijke certificaten of bluf-ferige réclames.

Grands Prix de Paris de 1895-1899.
Grands Prix de Berlin, Bruxelles, Hanovre, St. Petersbourg etc.
2 Grands Prix de Paris de Pâques 1899.

35 groote en eerste prijzen sedert Januari tot Maart 1899 behaald.

met de **machine** **PEUGEOT.**

Wij tarten iedereen uit een machine te leveren die dezelfde voordeelen bezit in afwerking, élégance, gemakkelijkheid, soliditeit en zacht rijden als de:

PEUGEOT

à 160 gulden compleet,

met dubbel pneumatique, dubbel systeem continuel, stalen velgen, dubbel rolkettingen, zadel 1e qualiteit, gecombineerde pedalen enz.

Catalogussen en alle mogelijke inlichtingen bij:

H. O'HERNE,
Agent voor Java,
SEMARANG, BODJONG.

Beleefd aanbevolen.

1758

„SEMARANGSCHE BAZAR EIGEN HULP".

SBEH Naaimachines

Zijn voor Indië beter dan andere soorten.

De SBEH naaimachine is geen passer-artikel als de meeste soorten, hier op de markt geworpen tegen te hoog opgedreven prijzen.

De SBEH naaimachine is aangemaakt op onze aanwijzingen.

De SBEH naaimachine is gebouwd aan de hand van de eischen en aanwijzingen van onze clientèle.

De SBEH naaimachine is door de keuze der materialen en hare afwerking geheel berekend voor Indi'ës klimaat en temperatuur.

DIT IN AANMERKING GENOMEN IS

de SBEH naaimachine

de goedkoopste

machine, en dit brengt haar onder ieders bereik.

De SBEH naaimachine

is de machine voor Indië.

Heden ontpakt:

een groote sorteering

KEUKENGEREEDSCHAPPEN

vertind en blauw en grijs geëmailleerd.

1833

W. Naessens & Co.,

Soerabaja. *Batavia.*

Zijn Agenten voor geheel Ned. Indië van SCHIEDMAYER STUTTGART, van wien steeds verkrijgbaar zijn **PIANO'S & VLEUGELS.**

PIANO'S 7 1/3 Octaaf, speciaal voor de tropen ingericht, in Djattihouten buitenkast en met geheel doorloopend ijzeren raam. Prijs à contant f 720.—, op crediet f 800.—

VLEUGELS (Mignon) prijs à contant f. 1170.— op crediet f 1300. **Prachtig vol geluid !!!**

Piano's Rich: Lipp & Sohn Stuttgart.

Algemeen bekend door hunne **soliditeit en enorme toonhoudendheid !!**

De prijs dezer Piano's van gewone grootte is 800.— en in **concertformaat** f 850.

Bij contante betaling 10% Reductie !!!

Piano's Julius Feurich Leipzig.

Deze PIANO'S zijn voorzien van vergulde SNAREN en antieke Djatthouten buitenkast. Prijs à contant f 720.—, op crediet f 800.—

Piano's Carl Mand Coblenz.

In de laatste 26 jaren met 26 eerste prijzen bekroond !!

Prima Fabrikaat ! Voor de tropen gebouwd! Prijs à contant f 675.—, op crediet f 750.

Piano's Crasselt& Raehse Löbau,

met verbeterde Alibertstemming, waardoor deze soort minstens *drie* maal minder stemming behoeft dan andere merken

Zeer aan te bevelen voor de Binnenlanden. Prijs à contant f 585.—, op crediet f 650.

		à contant	op crediet.
PIANO'S	Syst: **STEINWAY**	f 540	f 600
	Syst: **STEINWAY**	f 495	f 550
	Syst: **STEINWAY**	f 450	f 500

BETALINGSVOORWAARDEN gemakkelijk te regelen !!!

Op alle onze nieuwe PIANO'S geven wij met het volste vertrouwen.

6 jaar garantie!!

HUURPIANO'S van f 10.— en hooger per maand. ATELIER met STOOMVERMOGEN, waardoor wij in staat zijn REPARATIES aan alle muziekinstrumenten met groote snelheid, billijk en solide te verrichten.

Nieuw model VIOLEN met ronde kanten in kist. 1/2 f 15.—, 3/4 f 20.—, 4/4 f 25.— contant. Nieuw soort FLUITEN vervaardigd van atlas f 2.— à contant, 2.50 op crediet. Nieuwe factuur ELSAGUITAREN, de zoogewilde ACCOORDGITAREN ad f 15—à contant. Nieuwe voordrachten van CHRETIENNI enz.

Nieuwe muziekcatalogus 1898 op aanvrage verkrijgbaar.

1834

ALGEMEENE MAATSCHAPPIJ

VAN

Levensverzekering en Lijfrente,

GEVESTIGD TE AMSTERDAM.

Damrak No. 73, 75 en 76.

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 1 November 1880, No. 28.

Directeuren:

Dr. S. R. J. VAN SCHEVICHAVEN, E. W. SCOTT en J. F. L. BLANKENBERG.

Volteekend Maatschappelijk Kapitaal	f 1.000.000.—
Verzekerd bedrag ruim	» 85.000.000.—
Ontvangsten in 1897	» 4.367.000.—
Reserve op 31 December 1897 ruim	» 11.700.000.—

Hoofd-Agentschap voor Nederlandsch-Indië te Soerabaja

J. Th. ANDRIESSE, Hoofdagent
P. Th. VON HEMERT, Procuratiehouder

Agentschap te Semarang F. MEYJES.

Kantoor bovenlokaal der N. I. Escompto Maatschappij,

en **VAN HAFTEN & Co.** Kantoor Hoogendorpstraat, hoek Kerkstraat.

Inspecteurs: De Heeren V. A. F. HARLOFF, S. S. GRIGORIEFF, Jhr. W. STRICK VAN LINSCHOTEN, F. M. G. BALABREGA en J. C. VAN DE KASTEELE.

BORNEO SUMATRA MAATSCHAPPIJ

Agentschap Bandjermasin.

Offreert vrijblijvend:

Bij afname van minstens 15.000 stuks Kadjangmatten Maatschappij f 3.20
Idem. Soengei Myai » 5.85
Suikermatten f 4.75 à » 5.65
Tabaksmatten van af » 6.75
per 100 stuks.

Franco wagon station Semarang.

Monsters Gratis.

2027

Bataljons Muziek.

Elken 2en en 4en Woensdag van de maand in de vooravond

Muziek-Uitvoering

bij

2115 **A. J. SMABERS.**

---

zijn ontvangen had. Het blijft hetzelfde of men gehangen wordt voor een koe of voor een schaap en toen tusschen tien en elf uur Koekoe met een vierwielig rijtuig van Ennismore Gardens wegreed kon het aantal koffers op de imperiale bij niemand, behalve misschien bij een vrouwelijk wezen verwondering hebben gewekt. Evenwel noch de kamenier, noch de andere meiden dachten er aan, en dat de eerste achterbleef werd op rekening gesteld van de omstandigheid, dat het huis, waarheen Juffrouw Pennant ging, van de vliering tot den kelder vol met gasten was.

Tot dusver ging alles goed. Koekoe deed haar brief te Charing Cross op de post en zond een telegram naar Mevrouw Voisin te Parijs. Want zij was besloten zich voorloopig toe te vertrouwen aan Mevrouw Voisin's bescherming en alles goed beschouwd, moest haar keuze zeer verstandig worden genoemd. Als iemand haar goeden raad kon geven en op weg helpen met het verdienen van haar brood, dan was het dit bescheiden, onderhoudingrijke vrouwtje, wier geheele leven doorgebracht was in een *milieu* van artisten van beroep.

Maar Mevrouw Voisin, oud en grijs geworden, was weinig genegen — en hoe kon het anders — om de verantwoording op zich te nemen, welke men haar wilde opleggen. Zij heette haar vroeger pleegkind hartelijk welkom, de kamer, die Koekoe als kind had bewoond, werd met het meeste genoegen ter harer beschikking gesteld (er waren gelukkig weinig kostgangers) en geestelijke en lichamelijke verkwikking aan de vermoeide reizigster aangeboden. Toen echter mededeeling gedaan was van het gebeurde schudde de oude vrouw droefgeestig haar grijze krullen. *Mon enfant*, zei zij, *ces choses-là, vois tu, ne se font pas.*

Zij verklaarde eenigszins te kunnen deelen de beweegreden, welke Koekoe had geleid tot haar onbezonnen vlucht; maar het gepaste van zulk een handeling kon zij niet inzien. Nog minder kon zij toestemmen om hulp te verleenen in plannen, die als zij slaagden, het hart zouden breken van haar vriend en beschermer, Mijnheer Pennant. Het zou zelfs haar plicht zijn hem onverwijld te melden dat zijn dochter veilig en wel onder haar hoede was.

»Ik noem u zijn dochter, kindlief," voegde zij er bij, »omdat ik zeker ben dat het zijn wensch is, dat gij zulks blijft en omdat, zoo als gij zelf zegt, hij vaderlijke rechten op u heeft. Gij zegt dat hij u misleid heeft, maar de misleiding had ten doel u verdriet te besparen, en zij was trouwens geen erg wreede misleiding, voyons!" Het speet Koekoe zeer het niet met haar eens te kunnen zijn. »Hij heeft mij misleid, met weerzin,— dat recht moet ik hem laten wedervaren— om een belofte te houden, welke hij nooit gedaan zou hebben, als zijn vrouw niet stervende geweest was toen zij hem die afperste. Hij heeft de belofte niet verbroken en geloof mij, zijn hart loopt nu geen gevaar van te zullen breken. Integendeel zal zijn hart verheugd zijn, als hij ziet dat zijn pogingen om mij te vinden niet slagen; want de waarheid is dat hij mij verfoeit."

»Ah, bah!" riep Madame Voisin ongelooving uit.

»O, ik zeg niet dat hij er geen reden toe heeft. Ik ben niet het soort meisje, waarvan hij veel houden kan, en het is hem onmogelijk te houden van de dingen, evenmin als van de menschen, waarvan ik houd."

»De menschen?" herhaalde het scherpzinnige Fransche vrouwtje, met een lach. »Dat is gewichtiger— dat brengt eenigszins op den weg! Beken het maar *mon enfant*, deze *coup de tête* van je is niet zoozeer het gevolg van de ontdekking, die je gedaan hebt — een ontdekking die om het ronduit te zeggen, van niet veel gewicht is, *ma foi!* — als wel omdat uw vader den omgang met sommige menschen, misschien wel met één persoon, afkeurt.

Wie is hij, die gewichtige persoon?"

Koekoe verzette zich tevergeefs tegen deze monsterachtige misduiding van haar beweegredenen. Madame Voisin was overtuigd dat zij te doen had met een verkeerd geraden, eigenzinnig meisje, dat tegengewerkt werd in de liefde, en met die overtuiging kon zij niets anders doen dan haar gerust stellen en haar verzekeren dat alles terecht zou komen.

Dat James Pennant dien avond geen geruststellend telegram ontving, was alleen daaraan te wijten, dat Madame Voisin, die zijn adres in Londen niet wist, dit niet van haar gast te weten kon krijgen. Het was echter te voorzien dat zij wel middelen zou vinden om zich met zulk een bekend man in gemeenschap te stellen, en zij maakte geen geheim van haar voornemen.

Dus ging Koekoe teleurgesteld en ontmoedigd naar bed met de droevige overtuiging dat de eerste pees van haar boog gesprongen was.

De tweede pees bleef dus over en zij maakte den volgenden morgen zonder beraad daarvan een wanhopig gebruik. Zij voelde dat het een pees was, welke men in gebruik moest nemen, zonder beraad indien men van plan was haar te gebruiken; en alles zou beter — alles zou minder vernederend zijn — dan te worden achterhaald en weêr in de macht te komen van den man, die wettig bevoegd was tot de voogdij over zijn aangenomen dochter. Hij zou verder niet begeerig zijn, zijn recht te doen gelden, zoo dacht Koekoe met een bitteren glimlach, als het telegram dat zij aan Harry Carew had verzonden, de onvermijdelijke gevolgen gehad.

Inmiddels had de brief, welke zij te Charing Crost op de post deed, gevolgen gehad, die zij niet had voorzien. Fitzroy Pennant, Ennismore Gardens een bezoek brengende, kort nadat deze bezorgd was, ten einde aan zijn familie kennis te geven van zijn verloving, vond zijn oom zoo ontsteld, dat hij die nieuwstijding bewaarde tot gunstiger gelegenheid. Door zijn oom in het vertrouwen genomen, was ook zijn ontsteltenis groot en ongeveinsd.

»Het spijt me heel erg, maar het verwondert me niet," verklaarde hij na de verschillende onthullingen welke hem gedaan werden.

»Het verwondert u niet?" herhaalde James. »Maar dat moet het u toch wel doen!"

(Wordt vervolgd.)

Macjes Cig:-Cigaretten,

Macjes cigaretten met dekblad cyl: en Con. à 40 cent per pakje van 24 ps, zeer geurige.

D. R. Mélange geurige cig: en pijptabak à 15 cents per pakje, van elk pakje komen plm. 40 Cigaretten.

Papier Ambré en Houblon à 50 en 40 cent per mille.

H. D. MAC GILLAVRIJ
CIGARETTEN.
Djati-Roenggo, Ambarawa.

Licht en zwaar.

Cylindrisch		Conisch	
Ambré	f 7.50	Ambré	f 5.50
Id. Colorado	» 6.50	Id. Colorado	» 5.—
Id. Claro	» 5.50	Id. Claro	» 4.50
Houblon	» 6.25	Houblon	» 4.50
Id. Colorado	» 5.50	Id. Colorado	» 4.—
Id. Claro	» 4.50	Id. Claro	» 3.50

per pak van 1200 Cigaretten.

Afnemers en weder verkoopers **10%** rabat bij eene afname van plm. 20 gulden.

Bij bestelling remise of per rembours.

Djati Roenggo, Ambarawa.

1773

ANGLO-CONTINENTALE (VORM. OHLENDORFF'SCHE) GUANO WERKE.

Naamlooze Vennootschap met een gestort kapitaal van frs. 20,000,000.

London, Antwerpen, Hamburg, Emmerik.

EENIGE Importeurs van de CHINCHAS (PERU) GUANO.
CHINCHAS (PERU) GUANO van hoog gehalte tot 15% Stikstof.
CHINCHAS (PERU) GUANO is de beste natuurlijke meststof, gelijk geconcentreerde stalmest.

Gedeponeerd merk.

Hoorn van Overvloed (in roode kleur).

OHLENDORFF'S opgeloste PERU GUANO

Alle Meststoffen voor tropische Cultures.

Leveringen onder kostelooze contrôle van de Nederl. Rijks-Proefstations.

(in roode kleur). Hoorn van Overvloed

Agenten te Semarang: VAN HAFTEN & Co., Semarang, Djocja.

1934

Bataviasche Zee- & Brandassurantie Mij.

2e Agentschap **Semarang**

VAN HAFTEN & CO

Accepteeren **Brandrisicos** op:

Woonhuizen, Inboedels, Kleedingstukken, Sieraden, Goederen bij den waschman, Pakhuizen, Goederen, Producten, Ondernemingen, enz.

Zeerisicos op:

Lading per Stoom- of Zeilschepen en prauwen.

Bagage en Passage-gelden.
Kosten van verblijf in noodhaven.
Waarden aangeteekend per post.
Een en ander tegen **Concurreerende premiën.**

VAN HAFTEN & Co.,
1933 Agenten *Semarang.*

Ned.-Indische Hypotheekbank

gevestigd te **Batavia.**

VAN HAFTEN & CO.,

Agenten **Semarang,**

geeft hypotheek op solide panden, enz.

Inlichtingen verstrekken:

VAN HAFTEN & Co.
1931

4% pandbrieven te koop

Ned.-Indische Brandwaarborg Maatschappij.

VAN HAFTEN & CO.,

Agenten **Semarang,**

sluit verzekeringen op:

Woonhuizen, Inboedels, Pakhuizen, Koopmansschappen, enz. 1930

Instituut Wullings,

Huize Beresteyn,

Voorschoten,

bij Den Haag.

UITSLUITEND INTERNAAT.

Opleiding examens en den Handel. Van deze Inrichting slaagden leerl. voor versch. kl. H. B. S., en Gymn; zeevaart- en Mach. Sch; Cadet en Adelborst.

Van den cursus '98 slaagden:

2 leerl voor de 1ste en 2de kl. H B S., (aantal adsp 2)
4 leerl voor: Leerl Mach. b/d Kon. Ned. Mar (aant. adsp 4)
2 leerl.,,,,,: Kweeksch. voor Mach A'dam (aant. adsp. 2)
4 leerl.,,,,,: Cadet (aant. adsp 6)
3 leerl.,,,,,: Adelborst (aant adsp. 4).

Het Instituut wordt aanbevolen door school-autoriteiten en ouders in Indië en Holland.

Prospectus en photo's (in- en uitwendig) van Beresteyn en het daarbij behooren de bosch op aanvrage te verkrijgen bij den Heer J. G. L HOUTHUYSEN, Cand. Notaris te Semarang, die met en benevens de H. H. Dr. P. J. HIJMANS VAN ANROOIJ, Semarang.

Mr. C. L. DANKMEIJER, Semarang,
J. W. LUCAS, Ngadiredjo, Ngawi,
gaarne inlichtingen verstrekken. 2323

Turksche Regie

TABAK

ontvangen versche aanvoer.

NAZIR	per blik v. 100 gram	f 1.—
MAYVEH	» » » 100 »	» 1.50
JASMAK	» » » 100 »	» 2.—

Prima tabak van cigaretten en turksche pijpen.

„DE TABAKSPLANT",
Semarang, Djocjacarta.
22.2

Küpper Bier

(TJAP BINTANG)

van de

Wicküler-Küpper Brauerei Elberfeld.

Hoogste onderscheiding (Zilveren Medaille) voor *BIER* op de Tentoonstelling te BATAVIA in October 1893 en Gouden Medaille op de Tentoonstelling te *Chicago.*

ATTEST

Küppers export bieren zijn volgens de resultaten van het chemisch onderzoek op grond hunner physicalische hoedanigheden een voortreffelijk brouwsel te noemen Hun helderheid, volheid en frissche smaak laten niets te wenschen over. Zij zijn uit de beste normale grondstoffen bereid, vrij van conserveerende toevoegsels en surrogaten en wegens hun groote rijkdom aan koolzuur en hun sterk gehalte *buitengewoon goede dranken te noemen, die goed bekomen en aanbeveling zonder eenig voorbehoud verdienen.*

Küpper's bieren verdienen dus als export-bier de bijzondere aandacht en zijn waard een eerste plaats in te nemen.

(w. g.) Dr. C. BISCHOFF,
beëedigd chemicus bij de koninklijke gerechtshoven te Berlijn.

En detail bij alle bekende **Toko-houders**

Eenige importeurs
TUPKER & Co
2534

ATELIERS DE BOUSSU

SPECIALITEIT in het vervaardigen van **SUIKERMACHINERIEËN.**

Leveren op bestelling onder de meest uitgebreide **garantie:**

Alle Machinerieën en toestellen, betrekking hebbendo op de **Suiker, Indigo** en **Tabaksculturr**

VERDER:

IJzeren gebouwen, Kappen Bruggen en **Spoorwegmaterriaal.**

Hebben in voorraad op Java:
Een diksaprécupérateur
Systeem Dorzee, absoluut alle verliezen bij verdampingsinstallatiën voorkomend.

Prachtige resultaten werden om dit toestel verkregen op de Suikerfabrieken *Delangoe, Solo* en *Kadip thea Cheribon.*

Een Automatische Vuilsappomp, capaciteit = 250000 L. per 24 uur.

Standaard unsters, zeer aan te bevelen voor het afwegen van **krandjangsuiker.**

Bij gebruik dezer toestellen, zijn geen onderwichten door minder nauwkeurige weging meer te vreezen.

Voor verdere inlichtingen gelieve men zich te wenden tot het technisch bureau te Djocja.

Financieele Agenten:

MIRANDOLLE VOUTE & CO
Semarang.

De Techn. Agent:

M. STOK,
Djocja.

2126

IN VOORRAAD:

Prima kwaliteit witte tafelrijst per picol f 6,50,
Provisiën in blik van TIELEMAN & DROS.
Fijne Hollandsche en Manila sigaren, scherp concurreerend in prijzen, w. o. Trio, Peeters & Co, Justus v/ Maarik enz.
Russische, Egyptische, Turksche sigaretten.

VAN HOUTEN & Co.,
Passar-Besaar,
SOERABAJA.

2097

Koloniale Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij

Tweede Koloniale Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij

Brand-Assurantie-Maatschappij „De Oosterling."

BRAND-ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ „INSULINDE"

gevestigd te Batavia.

Vertegenwoordigd op alle Hoofdplaatsen van Java en de Buitenbezittingen.

TEEKENEN ALLEEN TEGEN BRANDGEVAAR.

Nemen alle risicos voor gemeenschappelijke rekening.

Werken te zamen met een KAPITAAL van *f 9405000.—*
en hebben RESERVEFONDSEN ten bedrage van *» 451.372.70*

Directeur: Jhr. A. PLOOS VAN AMSTEL. Procuratiehouder: JAN E. DE JONG

69

„Onderling Ondersteuningsfonds" gevestigd te Semarang.

Wordt bekend gemaakt,

dat de origineele bewijzen van lidmaatschap der leden

Jhr. E. H. F. LEIJSSIUS, Stamb. no. 416
J. W. BRUNNER » 749 en
R. P. F. HAGENAAR » 1135

in het ongereede zijn geraakt en in vervanging daarvan **drie** maanden na heden duplicaten zullen worden afgegeven, waardoor alsdan de origineelen waardeloos worden verklaard.

HET BESTUUR.
Semarang, 14 Juni 1899. 2319

Internationale Crediet- & Handelsvereeniging Rotterdam.

—o—

Het dividend van het boekjaar 1898 is bepaald op $32/10$ pct. of f 2 per aandeel betaalbaar te Batavia, Semarang en Soerabaja van af den 1en Juli a. s., tegen intrekking van de 33e coupon van de 1e serie, de 23e coupon van de 2e serie, en de 18e coupon van de 3e en 4e serie, mits vergezeld van nummerlijsten, welke kosteloos verstrekt worden. 2334

Meubel en Commissiehandel

VAM BEEM & Co., Sluisbrug.

Batavia.

Houden zich beleefd aanbevolen voor het HOUDEN van VENDUTIES en BELASTEN zich tevens met COMMISSIEN zoo ook met EMBALLEEREN en VERZENDEN van INBOEDELS.

Voorts:

VERHUREN, KOOPEN, VERKOOPEN geheele INBOEDELS, tegen zeer billijke voorwaarden. 2232

Sumatra-Batavia Mijnbouw-Mij.

Algemeene Vergadering op Donderdag 29 Juni 1899 des voormiddags te 11 ure in de vergaderzaal der Heeren P. LANDBERG & ZOON, Passar Pisang.

Punten van behandeling:

a. Jaarverslag.
b. Vaststelling van de Balans.

Ingevolge art. 19 der Statuten worden aandeelhouders verzocht, indien zij als Stemgerechtigden de Algemeene Vergadering wenschen bij te wonen, hunne bewijzen van aandeel minstens acht dagen te voren te deponeeren:

te Batavia en te Soerabaja ten kantore van ondergeteekenden.
te Semarang ten kantore van de Heeren MONOD en Co.

N. B. Jaarverslag en Balans liggen ter visie van aandeelhouders, en zijn gedrukte exemplaren op aanvraag verkrijgbaar.

De Directrice, E. DUNLOP & Co.
Batavia, 3 Mei 1899. *1766*

VAN HAFTEN & CO

MAKELAARS SEMARANG,

Correspondenten van LABOUCHÈRE OYENS & Co. TE AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen alle Europeesche en Indische effecten

Koopen en verkoopen producten, huizen, wissels

Sluiten beleeningen op huizen, effecten en goederen.

Teekenen voor prima Maatschappijen polissen van assurantie tegen zeegevaar, tegen brand op woonhuizen, inboedels, pakhuizen, koopmanschappen, producten, hôtels, toko's enz.

Agentschap van de Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente.

Agenten van de Vereeniging tot Onderlinge Verzekering van Paarden. 929

Verlaging van Prijzen: KAAPSCHE WIJNEN

HET **VAN RIJN**

Vine And Spirit Company, Cape Town.

Geïmporteerd door

J. H. VAN RIJN, *Djokjakarta.*

Eenig agent Ned. Indië.

Bekroond Gouden en Zilveren Medaille Antwerpen, Amsterdam en gezondheidstentoonstelling *LONDEN.*

Volgens verklaring van den beroemden Engelschen Geneesheer Dr. J. BRAXTON HICKS F. R. S. versterkend en zuiver.

Prijzen à Contant.

Hoofddepôt Djokjakarta

en in de **Depôt Midden-Java**

Ook in voorraad Bordeaux en andere Wijnen

Sherrij No. 1 per 12/1 of 24/2 fl.	f 21.—
Old Brown Sherrij	» 30.—
Madeira	» 21.—
Pontac Port No. 1 (roode)	» 24.—
White port	» 24.—
Constantia White Muscadel	» 30.—
idem Red Muscadel	» 30.—
Claret, fijne Tafelwijn per 12/1 fl.	» 15.—
Kaapsche Brendij, gestookt uit druivensap	» 30.—

Eene hoeveelheid van 12/1 24/2 flesschen of meer wordt, des verkiezende, geleverd in verschillende soorten tegen dezelide prijzen.

Afzendingen naar elders geschieden alleen bij toezending van remise of tegen rembours.

Deze wijnen en gros en detail ook verkrijgbaar.

Hoofd-Depôt Djocdjakarta J. H. VAN RIJN
» » Soerabaja J. E. KAUTZ

MIDDEN-JAVA.

Samarang SEMARANGSCHE VOLKSAPOTHEEK
Magelang P. M. JOHANNES.

Soerakarta Solosche Volksapotheek
voorheen A. MACHIELSE & Co.
Poerworedjo. C. A. JANSSEN. 679

Vendutie

wegens tijdelijk vertrek

ten huize van den Heer

W. WESTMAAS,

GENIELAAN,

op Woensdag 21 Juni 1899

van ZEd. goed onderhouden inboedel, waaronder:

Kasten in soorten, stoelen, speeltafels, spiegels, schilderijen, tafels met en zonder marmer, waschtafels met marmer, Petroleumlampen, Regulateurs, **Een fransche klok, schrijt- en teekentafels, prachtige Boekenkasten, Een kippenhok djatiehout met volièregaas,** Gymnastiektoestel.

Een Mylord Handwagen.
Een Bendiepaard, Tuigen.

Bloemen, palmen, rozen in potten en tobben.

Voorts alles wat tot een netten inboedel behoort.

DAN NOG:

En groote partij **Europeesche koper, ijzer, nikkel voorwerpen,** waaronder deursloten, deurknieren, deurhengsels, **veiligheid deurkettingen,** windhaken, Hollandsche scharnieren, **prima Amerikaansche koperen automaat deursluitingen, verguld koperen, verzilverde deurgrepen,** diverse soorten fraaie deurknoppen, **bascule kantschuiven, geslepen glasplaten** voor **deurgrepen,** westontakels, rammelschijven, moerbouten, voetenschrappers, soorten draadnagels, Bladkoper.

Mousseline vensterglas.
Geribt ijsglas, matglas en blankglas, compositiebuizen.
Een Bliksemafleider.

Roodkoper met Platina Punt en Koperen Kabel tot gebruik gereed.

Te bezichtigen 's avonds te voren van 6 tot 8 ure.

Met Commissiën belast zich
Ch. ARNOLD.
2304 Venduhouder.

HOUTVENDUTIE.

ten voordeele van den Lande

Op 26 Juni a. s.,

300 M³ onbekapte dolken van verschillende afmetingen.

300 st. M. brandhout, liggende aan den weg *Poerwodadi-Wirosari* bij de post *Tawang.*

De Houtvester van *Grobogan.*
2256 DRAYTON LEE

TOKO-VENDUTIE

Vrijdag 23 Juni

van verschillende Koopmansgoederen.

OP NIEUW ONTVANGEN:

Versche Hollandsche Hammen,

merk: H V & C.

Kwaliteit gegarandeerd.

Verdere Specificatie volgt later.

2335 Fr. SOESMAN.

Effecten-Veiling.

Op Zaterdag 17 Juni 1899,

des voormiddags ten $10\frac{1}{2}$ uur,

zullen in het Vendulokaal alhier geveild worden:

435 aand. MIJNBOUW MAATSCHAPPIJ REDJANG LEBONG groot f **100,** volgefourneerd.

Het vendusalaris ad $1\frac{1}{4}\%$ het 1 per mille voor de armen en $\frac{1}{2}\%$ courtage komen ten laste van koopers, die het verschuldigde ten kantore van DUNLOP & KOLFF moeten voldoen vóór of op 24 Juni

2279 F. A. VAN DEN BERG, Makelaar.

Tot het KOOPEN en VERKOOPEN van en het **BELEGGEN** in het algemeen van gelden in **Nederlandsche en Buitenlandsche Staats- en Andere Fondsen,** door onze tusschenkomst, ook bij telegrafische orders, hebben wij de Heeren

VAN HAFTEN & Co.,
SEMARANG,

als onze Correspondenten aangesteld.

LABOUCHÈRE OYENS & Co., Amsterdam
1'32

Bij de familie LUGT kunnen nog kostkinderen geplaatst worden, jongens zoowel als meisjes, die de school bezoeken. 1506

Exploratie Maatschappij Kolchis.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering

van Aandeelhouders

op Vrijdag 7 Juli 1899

ten 11 uur V. M.

in het lokaal der **Handelsvereeniging** te Semarang.

PUNTEN VAN BEHANDELING:

Jaarverslag en goedkeuring balans.
Verkiezing van een commissaris.
Mededeelingen van de Directie.

Semarang, 13 Juni 1899.
De Directeur,
2315 MIRANDOLLE VOUTE & Co.

Nederlandsch-Indische Escompto-Maatschappij,

In de **Algemene Vergadering** van stemgerechtigde deelhebbers op ***Zaterdag 10 Juni 1899*** ten kantore der Directie gehouden, is de balans onder ultimo December 1898, door het Bestuur opgemaakt, goedgekeurd en het dividend vastgesteld op VYF procent, zijnde Vijftig gulden per aandeel van f 1000.—; Vijf en Twintig gulden per aandel van f 500.— en Twaalf gulden Vijftig cents per aandeel van f 250.—, waarover dagelijks ten kantore der Maatschappij en hare Agentschappen kan worden beschikt.

De heer Mr. J. GERRITZEN werd als Commissaris herkozen.

TIEDEMAN & VAN KERCHEM,
Directeuren.
Batavia, 10 Juni 1899. 2328

Kost- en Dagschool

voor jonge Dames

te Soerabaja.

Gevraagd tegen 1 Juli: eene dame voor de surveillance, liefst Zwitsersche (acten onnoodig).

2314 Mej A. J. VAN LOGHEM.

Zoutvleesch!! Zoutvleesch!!

per pond f 0.60.

2242 JAN T' SAS.

Wordt gevraagd:

bij een familie op eene suikerfabriek,

een Gouvernante,

acte L. O. Salaris f 50.— en alles vrij.

Kennis van muziek strekt tot aanbeveling.

Franco brieven onder letter **B.**

2327 ***Halte Prambon.***

Een Duitscher,

bekwaam in MIJNBOUWWERKZAAMHEDEN biedt zich aan.

Adres onder nummer dezer advertentie bureau van dit blad. *2337*

Dadelijk gevraagd:

ongehuwde tweede Machinist

voor suikerfabriek ***Pangkah, Tegal,*** voorlo opig salaris **f 125** Goede certificaten vereischt, brieven franco administrateur. 2303

Gevraagd:

om dadelijk in dienst te treden, een in alle opzichten voor zijn vak berekend

Machinist.

Zonder goede referentiën aanbieding onnoodig.

Reflecteerende brieven onder de letters I. E. G. aan dit blad. 2284

Bekwaam Arts

Gevraagd

voor eenige Suikerfabrieken in het **Tegalsche,** met praktijk in de omstreken.

Inlichtingen geeft de Administrateur van Kemanglen. 2320

Gouvernante Gevraagd:

voor 3 meisjes met acte Fransch.

Brieven met referentiën No. ***2296*** Bureau Locomotief.

BOEKHOUDER GEVRAAGD, voor eene Suikerfabriek, vertrouwd met **Italiaansch boekhouden,** vlug en accuraat werkman.

Salaris f 200— en vrije woning.

Zonder zeer goede certificaten onnoodig zich aantebieden.

Brieven onder nummer dezer advertentie aan het bureau van dit blad. 2158

TE KOOP: Nieuwe SUIKERWEEGSCHALEN met en zonder gewichten

A. EATON,
2169 Kalimas.

TE KOOP:

voor f 17000 contant,

het particuliere land **PANGGOENG,** te **SRONDOL,** hoogte 800', afstand van **SEMARANG** 8 paal, groot circa 50 bouws met Administrateurs- en Opzichterswoning stallingen, goedangs etc. etc.

Het plantsoen bestaat uit:

779 vruchtdragende notemuskaatboomen.
301 **niet** » »
10239 **vruchtdragende koffieboomen.**
4592 **niet** » »
7329 **cacaoboomen.**

Water is voldoende aanwezig.

Te bevragen bij:

Jhr. Dr. H. VAN ALPHEN
Semarang.
2184

Ruime en vrije gemeubeleerde

vóór-kamers te huur.

H. J. BIJLEVELD,
2312 Bodjong.

Een Paviljoen

met drie groote kamers te huur

op PELORAN.

Te bevragen bij:

Mevr. DUDMAN.
2248

Compagnie des Messageries Maritimes.

Het Stoomschip

„LA SEYNE"

vertrekt ZONDAG 18 Juni a. s. van Semarang via Batavia naar Singapore, des morgens ten 9 ure.

Afvaart van een stoombootje van den ***Kleinen Boom*** des morgens ten 8 ure.

Adres voor vracht en passage:
KOLONIALE BANK,
AGENTSCHAP SEMARANG.
2336

Koninklijke Paketvaart-Mij.

Extravaarbeurt.

Het Stoomschip

„Speelman"

vertrekt 19 Juni a. s., namiddags ten 2 ure, rechtstreeks naar Batavia. 2325

Ao. 1899 No. 136. DONDERDAG, 15 JUNI. XLVIIIste Jaargang.

—REDACTIE—

Mr. P. BROOSHOOFT.

Verantwoordelijk Hoofdredacteur.

—)-o-(—

ABONNEMENTSPRIJS PER 6 MAANDEN
Voor NEDERLANDSCH-INDIË . . . f 20.—
Buiten-INDIË . . . . . „ 25.—
Abonnementsgelden worden vooruit betaald.

—)-o-(—

HOOFDAGENT VOOR NEDERLAND.

De firma J. H. DE BUSSY te AMSTERDAM.

DE LOCOMOTIEF.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

Verschijnt dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

Red. Teleph. no. { bureau 88. huis 185. DERDE BLAD. Administratie Telephoon 269.

UITGEVER en DRUKKER
Naamlooze Vennootschap
Dagblad „De Locomotief."

TARIEF VOOR ADVERTENTIËN.

Voor elke 10 woorden, over breedte een kolom geplaatst, minstens twee maal, per plaatsing 0.50.

—o—

Plaatsing over dubb. kolom wordt dubbel berekend. Groote letters naar plaatsruimte.

CONTANTE Betaling. Aanbieding voor 1 uur.

Desgewenscht berekening per regelaar tel

—o—

Bij abonnement ruim rabat.

De Toestand in Transvaal.

In de moeilijke dagen, die de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek weder doorleeft, binnenslands door een rumoerige bevolking van vreemdelingen onder de leiding van door hun groote rijkdom invloedrijke mannen [illegible] buitenslands, in Engeland vooral, maar ook elders in Europa door een vijandige pers bestookt, bedreigd met een inmenging van de Engelsche Regeering, door heftige Boerenhaters in beweging gebracht, — in deze moeilijke dagen, waarin alle vrienden van Transvaal met zorg de verwikkelingen van den toestand volgen, hebben wij het wenschelijk geacht het oordeel over den staat van zaken te vragen van iemand, die geacht kan worden voldoende op de hoogte te zijn en in de gebeurtenissen een juist inzicht te hebben. Wij zijn er in geslaagd ter plaatse, waar wij die zochten, die inlichtingen te ontvangen die wij wenschten, en vatten nu hieronder samen wat ons op onze vragen is medegedeeld. Al is de vorm, waarin wij deze beschouwing geven, van ons, zij is gegrond op de inlichtingen, ons van de aangeduide zijde verstrekt.

Vooreerst worde dan gezegd, dat de toestand niet zoo ernstig is, als verschillende berichten, uit Engeland of Zuid-Afrika afkomstig, dien hebben voorgesteld. Er is of was althans tot weinige dagen geleden geen sprake van een ultimatum, door den Heer Chamberlain aan de regeering der Republiek gesteld, of van iets dat daarop geleek. Dat heeft het gezantschap der Republiek trouwens al officieel bekend gemaakt en gelijke tegenspraak is in Engeland verschenen.

Ook is de kans niet groot, dat er in de tegenwoordige omstandigheden een ultimatum gesteld zal worden. Er zijn wel veel groote woorden gezegd en geschreven en men zou oppervlakkig geneigd zijn daaruit de gevolgtrekking te maken, dat het welhaast tot zoodanig uiterste zou komen, maar het is op de woorden van de verantwoordelijke staatslieden dat men in zulke zaken letten moet.

En dan nog. Men moet de woorden van den Engelschen Minister van Koloniën niet naar de letter opvatten. Zijn verklaringen in het Parlement zijn in den laatsten tijd dreigend genoeg geweest, maar de ervaring heeft geleerd, dat men er niet de beteekenis aan heeft te hechten die zij hebben zouden, waren zij door een kalmer en zijn woorden met meer zorg kiezenden staatsman geuit. Men herinnert zich de groote nota, een paar jaren geleden door den Heer Chamberlain aan President Krüger gericht. Daarin werd den President ook in zeer krachtige taal beduid, dat hij aanstonds de hervormingen had in te voeren die de Minister omschreef. Het antwoord uit Pretoria was, dat men daar deze inmenging in de binnenlandsche aangelegenheden der Republiek niet kon aanvaarden, en de Minister van Koloniën legde het daarna zoo uit, dat hij de Transvaalsche Regeering maar een goeden raad had willen geven; men scheen daarvan niet gediend; welnu, dat speet hem. En daarmede was het uit.

De Heer Chamberlain is een hartstochtelijk man, die zich in het debat, dikwijls ook onder den invloed van afgevaardigden, die hem in de lobby van het Lagerhuis met hun beklag zijn aangekomen, licht te ver laat voeren en dan dingen zegt, die hij niet waar kan maken. Ook schijnt hij in de Transvaalsche aangelegenheden niet de beste adviseurs te hebben. Getuige zijn onhoudbare stelling betreffende de suzereiniteitsquaestie, zoo krachtig en afdoende door de Transvaalsche Regeering wederlegd. (In het voorbijgaan: deze zaak is nog niet uit, en binnenkort kan men een nieuw stuk over dat geschil verwachten.) Getuige nu weder zijn bewering, dat de dynamietconcessie een schending van art. 14 der Londensche conventie zou zijn, een bewering, die de Minister, naar het schijnt, ook na het antwoord van den Heer Reitz, Staatssecretaris der republiek, nog niet loslaat.

Men heeft ook in Zuid-Afrika de teekenen gezien te zien van een aanstaande botsing tusschen Engeland en de republiek. Een telegram sprak reeds van families te Johannesburg, die zich gereed maakten het land te verlaten. Loos alarm. In dezen tijd maken zich in Transvaal zich gereed om in Natal of de Kaapkolonie een aangenamer klimaat op te zoeken. Een verschrikte journalist ziet in zijn verbeelding die menschen dan al voor den oorlog vluchten. Indien hij het al niet verzint om zijn schildering van den onhoudbaren toestand der uitlanders en zijn voorspelling van de tusschenkomst van Engeland wat kleur bij te zetten.

Men heeft ook gewezen op de versterking van de Engelsche troepen in Zuid-Afrika, en zeker geeft dat te denken, maar er uit te besluiten, dat Engeland op dit oogenblik vijandelijkheden in het schild voert, gaat niet aan. In den loop van verscheiden jaren zijn die troepen versterkt; op de Natalsche grens ligt een talrijke bezetting ook al jaren. En bovendien, alles in alles heeft Engeland in Zuid-Afrika een kleine 10,000 man. Daarmede kan het geen oorlog wagen tegen Transvaal en tegen den Oranje Vrijstaat, die zeker de zijde van de zusterrepubliek zou kiezen. Had Engeland een aanval op de republiek in den zin — want de republiek zal nooit beginnen — dan zou het nu wel troepen zenden.

In Transvaal zelf zal de opwinding, die voor een goed deel kunstmatig is en nog erger wordt voorgesteld dan zij is, wel tot bedaren komen, als President Krüger zijn hervormingsvoorstellen in den Volksraad heeft gebracht. Hij heeft beloofd, dat te zullen doen, en hij zal dit ook zeker doen. Hij wil de uitlanders zooveel mogelijk tegemoet komen en is tot concessies bereid, maar in het kiesrecht zal hij nooit zoo ver toegeven, dat de uitlanders het heft in handen krijgen. Want hij weet te goed, dat het hun eenvoudig te doen is om het geheele bewind van het land aan zich te trekken en de oude Boerenbevolking aan kant te schuiven, en dat willen de Boeren niet; zij zeggen: het land is ons en wij willen er meester blijven.

De President heeft al meer toegegeven en is tegenover de uitlanders, door Engeland gesteund, al toeschietelijker geweest dan een deel zijner burgers liet is. Maar ten slotte is het vertrouwen in Krüger's beleid zoo groot, dat men hem begaan laat. En in het kiesrecht zal hij zeker niet de eischen van de leiders der agitatie inwilligen; bijv. wil hij er aan vasthouden, dat een voorwaarde van naturalisatie het afzweren van de trouw aan een anderen staat blijft. Van Engelsche zijde tracht men gedaan te krijgen, dat alleen een eed van trouw aan de Republiek gezworen behoeft te worden, maar de Transvaalsche Regeering begrijpt te goed, dat de Engelschen niet zouden ophouden, onderdanen van Koningin Victoria te zijn, en op den steun van haar Regeering zouden kunnen blijven rekenen, als zij niet uitdrukkelijk hun trouw aan Hare Britsche Majesteit afzwoeren. Hun desondanks stem te geven in 's Lands bestuur gaat niet aan, en op dit punt zal men te Pretoria zich niet laten belezen.

Een hervorming, die zeker noodig is, is een betere regeling van de financiën, allereerst de invoering van een goed belastingstelsel, maar dat is in alle landen een zeer moeilijke zaak, en in een nieuwen staat als de Republiek niet het minst. Indien de Regeering er maar spoedig in slagen mocht, een bekwaam en gezaghebbend financier te vinden om die taak ter hand te nemen, dan ware al veel gewonnen. Maar iemand te vinden, die aan de eischen voldoet, en bereid is het moeilijke werk te aanvaarden tegen de voorwaarden, die men hem aanbiedt, is ook niet gemakkelijk.

Ofschoon onze inlichtingen hiermede niet alle verwerkt zijn, achten wij het bovenstaande voorloopig voldoende als een beschouwing over den toestand, afkomstig van iemand, aan wiens oordeel men waarde kan hechten.

(*N. R. C.*)

Fanny.

Naar het Duitsch.

— Henriette, wees nu toch verstandig en laat mij »Fanny" verkoopen; 't dier slaat en de stalmeester heeft mij onlangs verteld dat het tusschenbeiden ook bijt. Je zult zien, we krijgen nog last er meê.

De schoone, jonge vrouw, tot wie deze woorden gericht werden, schudde het mooie kopje en keek niet eens op van het boek, waarin ze verdiept scheen.

— Wil je niet?

— Neen, Felix! Wij hebben met jou rijpaard al geld verloren, en we zouden nu weêr verliezen. Dat gaat niet.

Felix haalde de schouders op als een echtgenoot die geleerd heeft aan eigen autoriteit te twijfelen. Daarmeê was 't gesprek uit; Felix ging heen, Henriette schikte zich nog wat gemakkelijker op den divan, legde den ronden, blanken arm onder haar hoofd en ging voort met haar Ohnet, alsof er heelemaal geen gesprek had plaats gehad.

Een paar dagen na dit gesprek ging meneer — een Berlijnsch bankier — voor zaken naar Hamberg.

Er zijn vrouwtjes, wier teederheid voor haar man toeneemt als hij ver van haar is, en wellicht behoorde Mevrouw Henriette tot die soort.

— Hij heeft eigenlijk gelijk, die goede Felix, bekende zij zichzelf in haar eenzaamheid; wij moeten dat paard zien kwijt te raken. 't Zou een mooie verrassing zijn, als hij terugkomt. Ik kon 't wel eens probeeren...

De monoloog besloot hiermeê, dat zij aan haar sierlijk schrijfbureautje neêrstreek, waar nauwelijks plaats was voor een mappe, een inktstel en eenige volmaakt onbruikbare »schrijfgereedschappen", en op 't afgescheurde, onbeschreven blaadje van een brief de volgende annonce schreef:

»Dames-rijpaard, vosmerrie, zeer mak en vertrouwd, is, wegens omstandigheden, terstond te koop. Te bezien aan de stallen van den Tattersall."

Zij las de advertentie tweemaal over, corrigeerde die nog een beetje en was met haar kunststuk zeer tevreden.

Een ervaren menschenkenner, tevens philosoof, heeft beweerd, dat alle vrouwen een meer of minder ontwikkelde neiging bezitten voor geheimhouding, leugentjes en — een philosoof mag alles zeggen — bedrog. Douanen kennen den hartstocht van dames voor smokkelen; zij doen het niet uit winzucht, maar uit liefhebberij voor het bedriegen; en het huishoudgeld zou menigmaal ook toereikender zijn, als niet... doch dit zijn delicate zaken, waarmeê wij nu niet te maken hebben. Wij blijven bij ons verhaal.

De annonce verscheen den volgenden morgen in een sportblad, drie dagen later kwam de stalmeester van den Tattersall bij Mevrouw Henriette, om haar met lachend gezicht meê te deelen, dat een officier de lastige »Fanny" bezichtigd en tot den koop besloten had. Hij haalde uit een hennipenveloppe een pakje biljetten van honderd mark en garneerde daarmeê den rand van het schrijftafeltje.

Het jonge vrouwtje jubelde inwendig; zij dacht: »Zoo vlot zou Felix het niet hebben afgedaan!" en 't scheen haar gepast, den stalmeester een ongeöpend kistje sigaren, 't eerste het beste, dat ze in de werkkamer van haar man vond, als een bewijs van tevredenheid te vereeren.

De gelukkige saluëerde heel beleefd, beval zich aan voor verdere diensten en verdween. Henriette bekeek de briefjes nog eens aandachtig en deed ze toen in een geparfumeerde enveloppe, waarop ze; »Fanny" schreef, met heel sierlijke letters,

Spoedig waren de zaken van den bankier te Hamburg afgeloopen en keerde hij terug in de armen zijner schoone vrouw.

Na de eerste vreugde van het wederzien, kreeg zijn gezicht plotseling een verlegenvroolijke uitdrukking; hij begon: — Henriette, ik heb geen vergeefsche reis gedaan; de zaken zijn erg meêgevallen, en daarom wou ik je een pleiziertje doen... ik heb een paard voor je gekocht...

— O, Felix!

— Met »Fanny" ging het toch beroerd! meer; ik zou niet meer gepermitteerd hebben, dat jij je waagde aan dien lastigen knol. Nu kunnen wij ons gerust overal wagen, ondanks stoomtrammen en automobielen; het nieuwe is een volmaakt mak beestje — net iets voor jou. Maak je over »Fanny" geen zorg; wij worden dat paard wel kwijt; er zijn wel slechtere nog aan den man gebracht. Ik zal er dadelijk werk van maken.

Henriette zag Felix aan met een heel ondeugend gezicht. Zij genoot de onschuldige en weldadige blijdschap van iemand, die bevrijd is van een zorg, welke den ander nog drukt.

—Het is niet noodig! zei ze, hoofdschuddend.

Felix vroeg ernstig: — Wat?

— Dacht je, dat ik hier stilgezeten had? Neen, ik heb wel ingezien, dat je gelijk had, en dat om zoo te zeggen elke dag voer aan dat paard een schadepost maakte. Ik heb »Fanny" verkocht en goed verkocht ook; den prijs zeg ik je pas morgen, anders is het pleizier dadelijk op.

— Henriette, ben je mal? Hoe kom je daartoe? zei Felix lachend — Naar den prijs ben ik niet al te nieuwsgierig; ik ben overtuigd, dat ze je daarmeê bedrogen hebben!

— O ho! dat zal je zien! riep Henriette, zich trotsch oprichtend.

Haar man legde vriendelijk de handen op haar schouders en sprak op vroolijken toon: — Je bent een uitstekend vrouwtje!... En hij kuste haar eens hartelijk.

Daar werd gebeld.

De jongelui stoven uit elkaâr als een verrast vrijend paar.

Kort daarop verscheen Bernhard, een jong luitenantje, een neef van Felix. Hij kuste zijn nicht galant de hand en schudde krachtig die van haar man. Ook hij zag er uit als iemand, die moeite heeft een prettig bericht voor zich te houden. Hij knipte met de oogen en trachtte zijn neef iets in 't oor te fluisteren.

— 't Is goed, zei Felix, hem een stoel toeschuivend, ze weet het al. Ja, Henriette, Bernhard heeft expres verlof genomen en is naar Berlijn gekomen om den koop voor mij te sluiten... van het paard namelijk. Ik heb hem er heen gestuurd.

— Waarheen? vroeg Henriette.

— Naar den Tattersall. O ja, dat heb ik je nog niet gezegd. Ik ben op 't spoor gekomen door een advertentie; daarin werden juist de eigenschappen opgegeven, die men van een ideaal-paard verlangt: mak en vertrouwd...

Henriette luisterde niet meer; zij keek strak den officier aan, die vol zelfbehagen glimlachte... en haar gelaat drukte plotseling groote bezorgdheid uit.

— Ja, ja, een mak beestje, een echt damespaard! bevestigde de luitenant. Ik heb maar niet zoo dadelijk toegehapt, maar flink gemarchandeerd; je kunt er meê tevreden zijn: een kapitale vos!

— Hoe heet hij? vroeg Felix

— Zeg liever: zij, lachte Bernhard, — het is een vos-merrie. Een bijzonder beroemden naam heeft ze niet; enfin, je kunt haar altijd omdoopen.

— Maar hoe heet ze dan? vroeg Henriette nogmaals, heel zacht, en haar vingers speelden zenuwachtig met de gesp van de ceintuur.

— Och, hoe is het ook?... o ja: »Fanny"!

Henriette gaf een gilletje.

De luitenant haalde intusschen een uitgeknipte advertentie uit zijn portefeuille en gaf die aan zijn nicht.

— O, Felix! riep het vrouwtje, beschaamd en boos te-gelijk, — dat is mijn advertentie!

Haar man deed een schrede achteruit.

— Is dat onze »Fanny", die vervl... knol?

Henriette knikte; de tranen stonden in haar oogen. Doch beide heeren lachten zoo luid, dat de zonneschijn spoedig ook bij haar terugkeerde.

— Zie je, zei Felix, — ik wist wel, dat wij er zouden inloopen... En daarvoor komt die arme Bernhard nog al van Naumburg hier!

— O, tot je dienst, als het nog eens noodig is!

Zie verder hierachter op de tweede bladzijde.

Advertentiën.

Buitenzorg.

Voor 't maken van GRAFZERKEN, MARMEREN NAAMBORDJES, NETJES en VLUG afteleveren, tegen zeer billijken prijs, houdt de ondergeteekende zich beleefd aanbevolen.

Neemt ook werk aan voor andere plaatsen.

J. A. RIJNDERS,
793 Opziener Begraafplaats.

MIJNBOUW.

De ondergeteekende belast zich tegen vergoeding van reiskosten en nader overeen te komen voorwaarden met ONDERZOEKEN van concessies, uitbrengen van RAPPORTEN over bestaande mijnbouwondernemingen en concessies, het SUPERINTENDEEREN van exploraties, enz.

H. W. VERLOOP,
geoloog.
1862 *Halte Lawang SS. O/L.*

De Ramos koffiedroger.

De nieuwste, zuinigste en met het meeste succes bekroonde koffiedroogmachine in gebruik op plantages in Brazil en Mexico.

CAPACITEIT van 35 picols tot 150 picols HS. per 24 uren.

Voor verdere inlichtingen omtrent prijzen etc. zich te wenden tot de

LIDGERWOOD MF'G CO. LIMITED
1420 *Soerabaja.*

The Engelberg Rice Huller.

Eenige Agenten voor Java
THE LIDGERWOOD MF'G CO. LIMITED,
Soerabaja.
1421

ARBEID ADELT.

Werkinrichting voor MEISJES en VAKSCHOOL voor fraaie en nuttige HANDWERKEN.

Beveelt zich vriendelijk aan voor het maken van alle LINNENGOED, JAPONNEN en KINDERJURKJES met en zonder bijlevering der STOFFEN.

WIT KATOEN, SITSEN en JAPONSTOFFEN zijn per stuk en per el verkrijgbaar; ook begonnen en geheel afgewerkte HANDWERKEN en HANDWERKS FOURNITUREN, KEURIG NAAIWERK en SOLIDE STOFFEN. Al het werk wordt uitsluitend door MEISJES verricht.

Vraag *monsters* en *prijslijsten*.

Mevr. L. ZEIJDEL,
441 Goenoengsarie, Batavia.

Van der Putten & Co,

Piano- en Muziekhandel
Telefoon No. 234.
Agenten van J. BLUTHNER.
» » J. FEURICH.
» » MASON & HAMLIN,
Steeds voorhanden:
ZITHERS, VIOOL, CELLO, GUITAAR en ZITHERSNAREN, STEMFLUITEN, enz.
Stemmen en repareeren van alle MUZIEK INSTRUMENTEN.
3503

PROTTEL & Co.

Aloon-Aloon, SOERABAJA.
Groot Magazijn
voor het inrichten van huizen.

Berekening van den benoodigden stof voor een portière.

Hoogte van de deur 2 maal genomen, breedte 3 maal.

Voor eene rijke draperie is de breedte van de deur drie maal te nemen.

Portière stangen en kroppen, Europeesch fabrikaat, Goude n en Zilveren knoppen, gouden Leeuwen koppen, Consoles en gouden stangen, geciseerde lijsten.

Gebeel compleete garnituren f 12, f 16 f 20.—

Loopergoed met bloemen en streepen van f 0.80 af in crême blauw en roode fond.

Axminter carpetten en alcatieven

133 maal 200 ctm f 25
167 » 295 » » 36
300 » 295 » » 52 Saxonia carpetten 200 maal 300 ctm. f 30.
170 » 345 » » 75
350 » 415 » » 95

Stof voor Staatsiegordijnen breed 140 ctm, per el f 0.70.
Gekleurd 150 ctm. f 1.50
» 150 ctm. per el —

Vitrages wit en écru, Bloem enpatronen van af f 0.20
Antieke modellen van af » 0.40
Gekleurde met bloemen » 0.60

Lampen, Lampen, Lampen! Hanglampen.

Triumfbranders, deze lampen zijn tot nog toe door geen ander soort lampen in lichtsterkte overtroffen

koper
Hanglamp 33 ctm. kap 20 lamp, brander 11 en f 12 zilverbronce
» 35 » » 20 » » f 15 » » 16
koper
» 45 » » 30 » » f 28 tot 3
stiver:
45 » » 30 » Springveeren kantrol f 32.

Staanslampen, met blikken kap f 6,— en f 7,50 tot f 8,50.

Muurlampen 20"' met brander compleet f 12 en f 14 per stuk.

Kamerstolpen van f 2,75 blauw en geel barnsteenkleur.
» » f 3,50 » » 8"' brande
» zeer rijk van af f 8 tot f 14.

Kleine muurlampjes f 0,75.

Staande Lampen Kap met Zijde.

geheel bronzen f 20 en f 22 per stuk.

Hoogte van de lamp tot aan den brander 68 en 75 ctm

Do Do bronzen met majolika hoogte 45 en 55 ctm f 18, 21, 22, 27.

Do Do Geémailleerd met bronzen voet hoogte 65 ctm. f 24.—

Do Do met voet en reservoir chanchan glas 68 ctm. 24,—

Bronzen kantoorlampen met witten kap van f 6 tot 13,75.

Nickelen kantoorampen van f 3,25 tot f 5.—

Wagenlantarens rond en vierkant met geslepen glas van f 7.50 tot f 18 75, geheel pleet met adelaar f 30.— per paar.

Lampenglazen 20" Blitzbrander st. f 0,45 dz. f 3,60
30"' » » f 0,50 » f 4.—

Triumflampen glazen
20"' Triumfbrander 0 45 » f 3.60
30"' » f 050 » f 4,—

Lampenkappen 33 ctm. per stuk f 2.— doz. f 18,—
35 » » » f 2,50 » f 24.
40 » » » f 3,— » f 30.
45 » » » f 3,50 » f 36.

Ballons voor muurlampen stuk f 2,50 doz. f 24
Lampen kousen voor Blitz en Triumflampen 20" 0,20 30"' f0,25.

Lampen op standaards in diverse fantasie modellen. Deze lampen rusten op een stang welke verschuifbaar is en kunnen de lampen tot op een hoogte van 2 meter verheven worden.

De prijzen varieeren naar gelang meer of minder rijke decoreering en groote van f 26 tot f 50

Zijden kappen hiervoor worden extra berekend en zijn in voorraad van af f 4.— tot f 25.—
3514a

Maatschappij Voor Uitvoer- en Commissiehandel

Agentschap-Semarang.
Eenig importeur van:
VAN VOLLENHOVEN'S STOUT.
Men gelieve er op te letten
dat de flesschen voorzien zijn van het onderstaande etiket

DJAGA BAIK BAIK
APA SOERAT TJAP PAKEI NAMA
VAN VOLLENHOVEN & Co
LET GOED OP, DAT HET ETIKET VOORZIEN ZIJ
VAN DEN NAAM DER BOVENSTAANDE FIRMA

Bovendien zijn in alle kurken het fabrieksmerk de gekroonde Valk en de naam van VOLLENHOVEN & Co. Amsterdam gebrand.

Wijnen van BAAK & BOISSEVAIN:
St. Julien Médoc.
St. Estèphe Médoc.

Steeds in voorraad:

Brandkasten, Geldkastjes, Geldkisten.

Bascules met stellen gewichten in kilo's, katties en Amsterdamsche ponden.

4009

PORTWIJN en SHERRY STEUR.

Van af heden hebben wij den alleenverkoop van onzen Portwijn en Sherry *opgedragen aan de* Handelsvereeniging »Amsterdam" *te Batavia, Semarang en Soerabaja, voor geheel Nederl. Oost. Indië, Penang en Singapore.*

Maassluis, 26 Juli 1889. Gebrs. STEUR.

Imitaties *van ons merk zijn in den laatsten tijd herhaaldelijk in den handel gebracht en maken wij het publiek er speciaal op attent dat alleen* Portwijn en Sherry *merk Gebrs. Steur, drugende een gekleurd pauwetiket op groen veld, waarop de naam* Handelsvereeniging »Amsterdam" *voorkomt, van ons afkomstig zijn.*

Maassluis, 26 Juli 1889. Gebrs. STEUR.

En detail verkrijgbaar in alle Societeiten en Hotels, alsmede bij alle bekende Europeesche en Chineesche tokohouders.

Handelsvereeniging
685 „Amsterdam."

NAMAAK

Portwijn en Sherry Gebr. Steur Maassluis.

Het publiek wordt ernstig gewaarschuwd tegen allerlei bedriegelijke namaaksels van onzen echten Portwijn Steur, onder soortgelijke etiketteering, welke, zoowel in de kamp, als door de klontongs, consumenten worden aangeprezen en opgedrongen.

Portwijn en Sherry Steur zijn alleen echt, indien op de etiketten, behalve een pauwtje met uitgespreiden staart, de naam voorkomt van

Handelsvereeniging
1912 „Amsterdam."

Patent-slag,

een ijzersterk en onverslijtbaar materiaal, voor vloeren van fabrieken, droogschuren en goedangs, duurt jaren en jaren

Algemeen bekend bij Suikerfabrikanten in den Oosthoek en Midden-Java.

Per vat inhoudende 3½ cub. voet: f 7,50
» 10 vaten » » » » » 7,25
» 50 of meer » » » » » 7,—
» 100 of meer » » » » » 6,75

geleverd franco reede Semarang of Soerabaja (vrij van invoerrecht). Levering 10 dagen na datum Order.

Eenige Agenten voor Ned. Indië:
Anglo-Java Trading Company Limited, voorheen MYER & Co.,
BATAVIA.
Sub-agent voor Midden-Java: F. RAAT, Soerakarta,
» » » den Oosthoek C. VAN VLIET & ZONEN, Soerabaja.
3491b

Het Administratiekantoor VAN HEUSDEN & MEES,

te Batavia,

belast zich met het beheer van ondernemingen, boedels en bezittingen, het incasseeren en overmaken van gelden, het in- en verkoopen van effecten, het waarnemen der belangen van vennootschappen, firma's en personen, den inkoop, verkoop en afscheep van produkten voor rekening van derden.

Voorts bestaat bij dit kantoor gelegenheid tot het doen inrichten, controleeren, bijwerken en bijhouden van administratiën, opmaken van balansen en likwideeren van zaken.
1103

KOERSNOTEERING
van
INDISCHE FONDSEN.

Deze Koersnoteering is opgemaakt door de Handelsvereeniging te Batavia van 5 Juni 1899.

Banken en Geld-Instellingen.				
Java'sche bank	—	—	175	175
Certif. Ned. Handel. Mij	—	—	155	—
N. I. Escompto Mij.	—	—	103½	—
Ned. Ind. Handelsbank	—	—	88	88
Koloniale bank	—	—	—	—
N. I. Hypotheekbank	—	—	—	—
N. I. Cred. & Bank Vereen	—	—	—	—
Soerabaja'sche Hulpbank	—	—	—	—
Java'sche Hypotheekbank (pandbrieven)	—	—	—	—
N. I. Effectenbank aandeelen	—	—	105	—
» » » (4 % pandbrieven)	—	—	100	100
Vennootschappen van Handel en Scheepvaart				
Koninklijke Paketvaart Mij.	—	—	185	—
Int. Cr. en Hand. Verg. »Rott".	—	—	—	—
Handels. Verg. »Amsterdam"	—	—	110	—
Padangsche Handel Mij.	—	—	115	—
Winkel Mij. »Eigen Hulp"	—	—	100	—
Mij. Onderlinge Hulp.	—	—	82½	82½
Scheepsleverantie Mij.	—	—	—	—
Spoorw. en Tramw. Mij.				
Ned. Ind. Spoorweg Mij.	—	—	—	216
Deli Spoorweg Mij.	—	—	—	—
Ned. Ind. Tramweg-Mij	—	—	—	—
Sem.-Joana Stoomtram Mij.	—	—	187½	187½
Kediri » »	—	—	—	—
Probolinggo » »	—	—	—	—
Malang » »	—	—	108	—
Sem.-Cheribon » »	—	—	143½	143
Serajoedal » »	—	—	142½	—
Oost-Java » »	—	—	—	—
Assurantie maatschappijen.				
N. I. Levensv. & Lijf. Mij.	—	—	405	—
Java'sche Zee & Br.-Ass.-Mij.	—	—	100	—
Bat. Zee- & Br.-Ass.-Mij.	—	—	100	—
Oost-Ind. Zee- Br.-Ass.Mij.	—	—	105	—
Nederlandsche Lloyd	—	—	100	—
N. I. Zee- & Br.-Ass.-Mij.	—	—	185	—
2de N. I. Zee- & Br.-Ass.-Mij.	—	—	155	—
Kol. Zee- & Br.-ass.-Mij	—	—	150	—
2de Kol. Zee- en Br.-Ass.-Mij.	—	—	140	—
Br.-Verzek.-Mij. Mercurius	—	—	177½	—
Br.-Ass.-Mij. de Oosterling	—	—	150	—
Brand-Ass.-Mij. Insulinde	—	—	230	—
Br.-Waarbg.-Mij. Ned.-Ind.	—	—	182½	182½
Br.-Waarb.-Soc. »Securitas"	—	—	100	—
Br.-Ass.-Mij. »Unitas"	—	—	100	—
N. I. Brand-Waarborg Mij.	—	—	—	—
Sem. Zee- & Br.-Ass.-Mij.	—	—	140	—
2de Sem. Zee- & Brand-Ass. Mij.	—	—	—	—
Brand Ass.-Mij. Padang	—	—	50	—
Brand Ass.-Mij. »de Merapi"	—	—	95	95
Br.-Ass.-Mij. de Oosthoek	—	—	—	—
Br.-Ass.-Mij. de Westhoek	—	—	—	—
Br.-Ass.-Mij. Noordhoek	—	—	—	—
Br.-Verzek.-Mij. Kalimaas	—	—	—	—
Br.-Ass.-Mij. Veritas	—	—	132½	—
Br.-Ass. Mij. »Ardjoeno"	—	—	140	—
Br.-Ass.-Mij. Sumatra	—	—	—	—
Prauwenveren.				
Bataviaasch Prauwenveer	—	—	127½	—
Nieuw Prauwenv. te Bat.	—	—	147½	—
Tagalsch Prauwenveer	—	—	180	—
Nieuw Sem. Prauwenveer.	—	—	165	—
Semarangsch Stoombootveer	—	—	—	—
Part. Prauwenveer te Soerab.	—	—	100	—
Oost-Java Prauw-Mij.	—	—	—	—
Soerabajasche Prauw Mij.	—	—	—	—
Nieuw Prauwv. (Soer.)	—	—	175	—
Nieuw Padang Prauwenveer	—	—	—	—
Nieuw Probolinggo en Java Oosthoek Prauwenveer	—	—	—	—
Assam Thee ond. »Wanasoeka"	—	—	100	—
» » » »Singapparna"	—	—	100	107½
» » » »Pasir Salam"	—	—	—	—
N. I. Getah Pertjah Mij.	—	—	—	—
Assam Thee Ondern. Goenoeng Soesoeroeh.	—	—	—	—
Cultuur-Mij Goenoeng Tjempaka.	—	—	—	—
Cultuur-maatschappijen.				
Bogelen Thee & Kina Mij.	—	—	60	—
Mij. Suikerfabriek »Tjoekir"	—	—	—	—
Cultuur Mij. Pagottan.	—	—	—	—
Cultuur Mij. »Tjiogreg"	—	—	—	—
Bina Mij. »Kertamana"	—	—	100	—
Cultuur Mij. »Perbawatie"	—	—	202½	202½
Cultuur Mij. »Gealpara"	—	—	175	—
Kertasoera Cultuur Mij.	—	—	—	—
Landbouw Mij. »Melattie"	—	—	—	—
Cultuur Mij. »Boenga Meloer"	—	—	85	80
Cultuur Mij. Artana	—	—	105	—
Assam Thee Ondern »Gedeh"	—	—	120	120
Mij tot Expl. van Ngatiander	—	—	—	195
Assam Thee Ondern. »Malabar"	—	—	100	—
Cultuur Mij. Ramawatie	—	—	—	—
Telephoon-maatschappijen.				
Ned. Ind. Telephoon Mij.	—	—	160	—
Intercommunale Telephoon Mij	—	—	100	—
Telephoon Mij. der Vorstenlanden.	—	—	100	—
Semarang. Telephoon Mij.	—	—	115	—
Algemeene Telephoon Mij.	—	—	100	100
Telephoon Mij. Insulinde	—	—	—	—
Mijnb. Maatschappijen.				
N. I. Mijnbouw Mij	—	—	75	70
Mijnbouw Mij. »Martapoera"	—	—	—	—
» Mij. Belang"	—	—	95	95
Algemeene Exploratie Mij	—	—	—	—
Mijnbouw Mij. »Matinan"	—	—	35	—
» Mij. »Totok"	—	—	100	100
Goud Exploratie Mij. »Redjang Lebong	—	—	112½	155
Exploratie Mij. »Riam Kanan"	—	—	—	—
Goud Exploratie Mij. »Benkajang"	—	—	250	210
Exploitatie Mij. Balangan	—	—	—	—
Batavia Japara Petroleum Exploitatie Mij.	—	—	—	—
Goud Expl.-Mij. Kebajang	—	—	135	120
Exploitatie Mij. Kolchis	—	—	—	—
Goud Expl.-Mij. Pinogo	—	—	65	—
Goud Expl.-Mij. Batjan.	—	—	—	—
Mijnbouw Mij. Monano	—	—	97½	200
Mijnbouw Mij. Soepajang	—	—	—	—
Semarangsche Mijnbouw Mij.	—	—	—	—
Mijnbouw Mij. »Ajeh"	—	—	—	—
Goud Exploration Mij. »Bone"	—	—	—	—
Exploratie Mij. »Doda"	—	—	—	—
Wijnhoopsbaai Exploratie Mij.	—	—	—	—
Mijnbouw. Mij. Batavia Borneo	—	—	95	95
Mijnbouw Mij. Sonder	—	—	50	—
Sumatra-Batavia Mijnb. Mij.	—	—	40	—
Mijnbouw Mij. Tilamoeta	—	—	—	—
» » Pagoejaman	—	—	95	90
Mijnb. Exploratie Mij. Batavia	—	—	—	—
Centraal Celebes Mijnbouw Mij.	—	—	—	—
Mijnbouw Mij. Tomini	—	—	—	—
» » Bwool Lonoe	—	—	—	—
Mijnbouw Mij. Barma Sawah	—	—	300	300
» » Pariet	—	—	—	—
Diversen.				
Ned. ind Gas. Maatschappij	—	—	—	—
N. I. Electriciteit Mij.	—	—	—	—
Mij. tot expl. Rijtuigfabriek en handel in paarden F. J. Fuchs	—	—	—	90
Koffie Pel- en Sorteer inrichting Kalimas.	—	—	—	—
New Singapore distilled Waterlee Coy. Lmd.	—	—	—	—
Java Veem	—	—	—	—
N. I Spoorweg Mij.	—	—	100	—
Bandongsche Kininefabriek	—	—	85	—

De eerste kolom van de noteeringen bevat de koersen waartoe tot en met den datum van de laatste Prijscourant het laatst werd verkocht, de drie volgende de koersen waartoe sedert dien datum werd afgedaan.

Handelsvereeniging voorheen C. MOLL,
Semarang, Oude Stadhuisstraat, Telefoon no. 336.

Prijsverlaging.

Zwavelzure Chininepillen	per	100	stuks	f 0.60
»	»	1000	»	» 5.25
Zoutzure	»	100	»	» 0.75
»	»	1000	»	» 7.—

5148

Deutsch Australische Dampfschiffs Gesellschaft.
Java-Amsterdam-Hamburg (viâ Suez-Kanaal.)

Sedert medio October 1898 is een geregelde vierwekelijksche dienst van Java naar Amsterdam en Hamburg in werking gesteld.
Terugvaart van Hamburg viâ Antwerpen, Kaap de Goede Hoop, Freemantle, Adelaide naar Java.
Voor vracht en verdere inlichtingen gelieve men zich te wenden tot de Agenten:

DE KOLONIALE BANK, Semarang
MAINTZ & Co, Batavia en Soerabaja
VAN HOUTEN STEFFAN & Co
2448 Padang.

KONINKLIJKE PAKETVAART MAATSCHAPPIJ.
Vaarbeurten van Semarang.

JUNI 1899.

MAETSUYCKER	Vrijdag	9 » 3 N.	naar Soerabaja; met overscheping aldaar naar Boeleleng, Ampenan, Makassar, Bima, Nangamessi, Endeh, Savoe, Rotti, Koepang, Alor, Timor-Deli, Atapoepoe, Larentoeka en Maoemeri en naar Bawean en naar Bandjermasin; met overscheping te Bandjermasin naar Kota-Baroe, Koetei, Berouw en Donggala.
MAETSUYCKER	Maandag	12 » 4 N.	naar Pekalongan, Tegal, Cheribon, Batavia, Telok-Betong, Kroë, Benkoelen, Padang, Oelee-Lheue (Olehleh), Segli, Telok-Semawé en Edi; met overscheping te Batavia naar Pelembang en naar Singapore en, *voor passagiers alleen*, naar Muntok, Riouw en Belawan-Deli; met overscheping te Belawan-Deli naar Edi en naar Bengkalis, Siak, Paneh, Bila en Asahan.
VAN IMHOFF	Vrijdag	16 » 3 N.	naar Soerabaja, Makassar, Paré-Paré, Donggala, Toli-Toli, Palehleh, Kwandang, Amoerang, Menado, Gorontalo, Ternate, Batjan en Boeroe; met overscheping te Soerabaja naar Soemenap en Bandjermasin; met overscheping te Bandjermasin naar Kota-Baroe, Koetei, Donggala, Boelongan en Berouw.
GENERAAL PEL	Maandag	19 » 2 N.	naar Soerabaja, Boeleleng, Ampenan, Makassar, Amboina, Saparoea, Banda, Toeal, Gisser, Sekar, Skroë, (Fak-Fak) Larat, Doho, Sileraka en Elat; met overscheping te Soerabaja naar Bawean en naar Soemenap, Panaroekan, Banjoewangi, Sumbawa, Tambora, Bima en Laboe-n-Hadji.
REAEL	»	19 » 4 N.	naar Pekalongan, Tegal, Cheribon, Batavia, Muntok en Palembang; met overscheping te Batavia naar Telok-Betong, Engano, Benkoelen, Padang en Bintoehan (via Padang) en naar Billiton en Pontianak; met overscheping te Padang naar Poeloe-Tello, Siboga, Baros, Singkel, Troemon, Tampat-Toean, Soesoe, Analaboe en naar Singapore en naar Belawan-Deli; met overscheping te Belawan-Deli naar Asahan, Paneh en Bila.
BOTH	Vrijdag	23 » 3 N.	naar Soerabaja; met overscheping aldaar naar Bandjermasin.
VAN OUTHOORN	Zaterdag	24 » 2 N.	naar Soerabaja, Boeleleng, Ampenan, Makassar, Bonthain, Boelekomba, Saleier, Sindjai, Palima, Paloppo, Boeton, Kendari, Salabangka, Losoni en Bonerate; met overscheping te Soerabaja naar Soemenap, Bandjarmasin en naar Bawean; met overscheping te Makassar naar Donggala, Toli-Toli, Boessak, Bwool, Matiuan, Palehleh, Soemalata, Kwandang, Menado, Belang, Totok en Gorontalo.
BOTH	Maandag	26 » 4 N.	naar Pekalongan, Tegal, Cheribon, Batavia en Singapore; met overscheping te Batavia naar Telok-Betong, Kroë, Benkoelen, Padang, Oelee-Lheue (Olehleh) Segli; Telok-Semawé en Edi en naar Muntok, Palembang, Moeara-Saba, Simpang en Djambi en, *voor passagiers alleen*, naar Belawan-Deli; met overscheping aldaar naar Asahan, Paneh en Bila.
DE CARPENTIER	Vrijdag	30 » 3 N.	naar Soerabaja; met overscheping aldaar naar Bandjermassin en naar Soemenap, Panaroekan, Banjoewangi, Boeleleng, Ampenan, Laboean-Hadji, Bima, Tambora en Sumbawa en naar Bawean, Bandjermasin, Kota-Baroe, Balik-Papan, Moeara-Djawa en Koetei en naar Makassar, Banda, Amboina, Boeroe, Batjan, Ternate, Gorontalo, Menado, Siauw, Taroena, Soemalata en Bwool; met overscheping te Amboina naar Wahaai, Gani, Patani, Saonek, Sorong, Sumate, Doreh, Roon, Ansoes, Djamna en Humboldtsbaai.

Adres voor vracht en passage bij de Agenten Scheepsagentuur
voorheen J. DAENDELS & Co.
Telefoon No. 87.

In de vaarbeurten kan naar omstandigheden wijziging worden gebracht, waar voor beleefd verwezen wordt naar de dagelijksche advertentiën in de plaatselijke dagbladen. 786

Levensverzekering Maatschappij „Dordrecht"
Gevestigd te *Dordrecht*.

Maatschappelijk kapitaal 2.000.000 gld.

SLUIT TEGEN DE voordeeligste voorwaarden en nieuwste tarieven verzekeringen van:

KAPITALEN BIJ OVERLIJDEN, kapitalen betaalbaar na een bepaald aantal jaren of bij vroeger overlijden, weduwpensioenen, uitzet- en studiefondsen enz. enz. tegen tijdelijke, verminderde, opklimmende of afdalende premiebetaling, met opklimmende uitkeeringen, in **EEN WOORD** alle verzekeringen op levens- en sterftekansen gegrond, spaarkasverzekeringen enz.

Inlichtingen voor gemelde verzekeringen zijn te bekomen bij:
De Generaal Agenten voor **Oost-Indië** en de **Straits E. DUNLOP & Co. Batavia, en bij de H. H. Agenten:**

E. DUNLOP & Co.,	te Soerabaja.	E. KRUYSBOOM,	te Blitar.
A. A. VAN BLOMMESTEIN,	Salatiga.	J. F. BRANDON,	Malang.
Ch. F. VAN DEN ENDE,	Magelang.	C. P. TONJES,	Pasoeroean.
Firma Wed. J. A. KOCKEN,	Djocja.	J. S. ROECH,	Koedoes.
A. RUSCHE,	Solo.	Jhr. F. C. DE SERIÈRE,	Djoana,
Th. LOZE,	Banjoemas.	H. BRANDENBURG v. D. GRONDEN,	Pekalongan.
H. VEERMAN,	Soekaboemi.	F. G. VOORBIJ,	Tegal.
NED.-IND. SIGAREN MAGAZIJN,	Bandong.	E. WOLFF,	Cheribon.

D. J. CUYKENS, Agent Semarang. 1590

Rijwielen.

Prima merken, goedkooper dan elders, van af f 100.— en hooger.

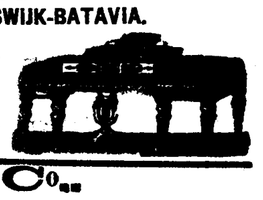
ROYAL ENFIELD	EAGLE
ENFIELD No. 1	PATEE
MIDLAND	ECLYPSE
VOLANT	SIMPLEX
CLEVELAND	NIAGARA

Banden, zadels, lantarens, hoorns en andere onderdeelen.

M. TROMP,
Pangoeng,
Soerabaja.
967

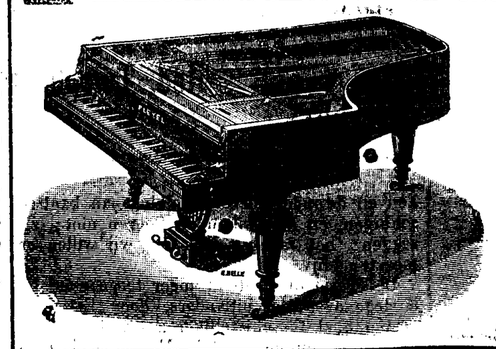
Ch^s. de Busschère
Kleermaker,
MAGELANG.
UNIFORM en CIVIELE KLEEDING.
Ruime keuze van stoffen tegen concurreerende prijzen.
Beleefd aanbevelen 46 6

Bekker-Lefèbre
RIJSWIJK-BATAVIA.
PIANO en ORGEL Magazijn.

2869

BIEHLE & Co.,
Pianoforto en Orgelfabrikanten, Magazijn van alle Muziekinstrumenten en onderdeelen daarvan.

Wegens uitbreiding van onze zaak, wordt deze van af

1 JULI a. s.,

overgebracht in de **lokalen** vroeger geöccupeerd door de firma

ADLER & BR.
2080 Paradeplein.

Firma Wed. R. Meijer,
tegenover de Handelsv. voorheen **C. MOLL.**
Heeft ontvangen:

Damesboorden en manchetten,
Sportdassen en zijden lavallières.
Veeren boa's.
Wit, zwart en gekleurd geribd ceinturelint.
Witte en zwarte ceintures.
Valenciennekanten van 1 t/m 6 c/m breedte en entredeux.
Donkerblauw Cheviot, zwart gebrocheerd stof en alpaca.
Wit flanel van f 0,50, f 0,60 en f 0,75 de el.
Zwarte kleurhoudende heeren- en kindersokken.
Kleurhoudend bleu- marin percale.

N. B. Ter voorkoming van verwarring wordt beleefd verzocht voortaan brieven enz. te willen adresseeren: Firma Weduwe R. MEIJER.
654

Antimalaria Pillen
Beproefd en onfeilbaar middel,
alleen echt verkrijgbaar in de *Preanger Volks-Apotheek, Bandoeng.*

Om het namaken tegen te gaan worden ze niet meer in depôt gegeven, doch zijn alleen te ontbieden aan de Fabriek van bovenstaande Apotheek.
De prijs is *f 1.50* per busje bij vooruitbetaling of waar mogelijk per rembours.

CHININEPILLEN PRIJSBEPALING.

1000	pillen van	1½	grein	f 5.—
1000	»	1	»	» 4.—
1000	»	1	» in 10 fleschjes	» 4.50
10000	»	»	»	» 35.—

Tengevolge der verhoogde kinine-prijzen, zijn de prijzen tijdelijk met f 1.— de 1000 van 1 grein en f 1.50 de 1000 van 1½ grein verhoogd.
Deze pillen zijn geheel met eene machine, daarvoor pas uit Europa ontvangen, vervaardigd, zoodat de bewerking niet meer door de handen van Inlanders geschiedt.
Voor de door mij afgeleverde pillen wordt uitsluitend de zuivere Chinine Editio III gebruikt uit de Chinine fabriek te Paroeng Koeda.
Voor de aanmaak van meerdere pillen voor groote Ondernemingen wordt gaarne accoord getroffen.
De Directeur Apotheker,
913 S. JACOBS Azn.

Bij den Uitgever
H. Buning,
DJOCJA,
IS VERSCHENEN:
Wat zullen de Indische Jongelui worden?
Een vraagbaak voor ouders en voogden in Indië
DOOR
H. M. VAN HAFTEN
Hoofdonderwijzer.
Prijs franco per post f 4.50.
336

TRIO SENORITAS
MADE FROM THE FINEST TOBACCO

„TRIO SENORITAS".

Het was steeds een behoefte voor H. rookers om eenige trekjes aan zeer fijne tabak te kunnen doen, wanneer de tijd te kort is om een sigaar te rooken.
Hierin nu is voorzien door de invoering van de »TRIO SENORITAS" die wij als iets zeer fijns kunnen aanbevelen. Dit sigaartje is uit de hand bewerkt.
Prijs f 3.50 per kistje van 100 stuks (verpakking in pakjes van 5 stuks onder oranje etiquet).
Eenmaal gerookt, zijn de „TRIO SENORITAS" gebleken voor elken rooker onmisbaar te zijn.
Van deze sigaartjes komen veel **Imitatiën** voor, on derverschillende etiquetten. **Men lette daarom op ons gedeponeerd merk.**
En detail bij alle bekende Tokohouders. 5034

Utrechtsche Loodwit en Menie-Fabriek
firma G. GREVE, Utrecht (Holland).
telegramadres: Loodwitfabriek, Utrecht.

Levert tot Concurreerenden prijs:

Prima Chem. zuiver *Hollandsch Loodwit* en prima Chem. zuivere *Menie*, in stevige voor export geschikte vaatjes van 12½, 25 en 50 KG.
Verder prima ZINKWIT en YZERMENIE, LOODWIT in HOLLANDSCHE LIJNOLIE gemalen, in bussen van 25 en 50 kg.
Hollandsche rauwe en gekookte *Lijnolie in bussen* van Ca. 20 Liter.
Prima *Fransche Terpentijn* in bussen van Ca. 20 Liter.
Leverancier van verschillende Indische Spoor- en Tramweg-Maatschappij en en Cultuurondernemingen. **Uitsluitend prima waar. Vraagt Prijscourant.**
3089

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

HOTEL DES INDES

Soerabaja

VOORHEEN

MARINE HOTEL

met

WAGENVERHUURDERIJ.

Geheel op nieuw ingericht en gerestaureerd

BADKAMERS MET DOUCHES.

W. C. met zelfwerkende waterclosets geheel naar de eischen des tijds.
Gunstige ligging in de nabijheid van de Kaliemaas, Kantoren, Comedie en Societeit.
Gemakkelijk voor stoombootreizigers, daar bagage zonder veel kosten kan afgevoerd worden.

Rijtuig bij aankomst van alle treinen.

Goede tafel, vlugge en nette bediening gegarandeerd.

Beleefd aanbevolen.

De administrateur,
J. HOOGENDIJK.
981

Hôtel Kali-Taman

SALATIGA.

KAMERS, zoomede twee PAVILLOENS, disponibel.

Abonnementen per kamer, per persoon, per maand f 90.— f 100.— f 110.—
do. » » v/twee » » » » 150.— » 165.— » 175.—
met familiën worden schikkingen getroffen.
Logés van KALI-TAMAN hebben VRIJ BADEN in de KALI-TAMAN.

Beleefd aanbevolen
De Hôtelhouder,
203 **C. M. LEVERKÜHN**

GEZONDHEIDS-ETABLISSEMENT „SELABATOE"
TE SOEKABOEMI.

RECONVALESCENTENGESTICHT en HOTEL. VRIJE GENEESKUNDIGE BEHANDELING.
KAMERS DISPONIBEL. BILLIJKE PRIJZEN en ABONNEMENTEN.

Beleefd aanbevolen.

445 **DE DIRECTIE.**

Uitstekende Tafel. *Gezonde Ligging.*

Batavia

Hôtel du Lion d'or, voorheen Cavadino,

dit **Hôtel** beveelt zich aan door MOOIE LIGGING groote KAMERS en keurig gemeubileerde

PAVILJOENS.

Billijke Prijzen. Goede Bediening. 1086

Hotel Ketabang,

Soerabaja, **Genteng,**

Schoonste en koelste ligging.

Familie-hotel le Rang

Kamers van 4, 5 en 6 gulden. Schikkingen worden getroffen bij langdurig verblijf en voor families.
Hotel-Wagen bij aankomst ***Goebeng.***

2150 **W. PELTZER.**

---

le RANG.

Hôtel WILHELMINA,

Bandoeng, Preanger.

2200 voet. Zeer Riant gelegen, 2 minuten gaans v/h. **station.**
Ruime luchtige Kamers. Zeer groot erf en speelplaats, uitstekende tafel, nette bediening alles onder bekwaam Europeesch toezicht. Rijtuigen aan het **Station.**

Billijke prijzen. 2429

COMMENSALENHUIS „BODJONG"

VAN

MEJUFFR. E. M. MENTEL

te *Karang-Tengah — Semarang.*

Ruime, droge kamers en paviljoens, nette en vlugge bediening, uitstekende tafel.
BILLIJKE PRIJZEN.
Voor families worden arrangementen getroffen. 1860

Uitstekende tafel. **Ruime kamers.**

Hotel Wisse

Riantste uitzicht van Weltevreden.

Goede bediening. **Billijke prijzen.**

3286

1ste rang

Hôtel Homann, Bandong,

gelegen in een gezond en droog bergklimaat, 2200 voet hoog, uitstekende tafel en bestiering, ruime vrije Pavillioens, groote speelplaats voor kinderen. Keuken en tafel onder Europeesch toezicht. 4303

Hôtel Oengaran.

Van af heden wederom kamers

DISPONIBEL.

Beleefd aanbevolen,

De Directrice,
Mevr. **MONTANARI**
2110

Pension Salatiga

Kamers disponibel ook voor doortrekkenden.

3527 VAN BLOMMESTEIN.

COMMENSALENHUIS

Blakang-Kebon.

Paviljoen en Kamers met kost.
Doortrekkenden f 2.50 daags.
Mej. E. KUIPER.
419

Hôtel Mevr. RICHTER

Gombong.

Goede tafel, met vlugge bediening en billijke prijzen.

Beleefd aanbevolen.
1611

LOGEMENT EN CAFE

Abonnement **f 2.—** per dag.
Senin — Weltevreden,
2203 **HOFFMAN.**

Gezondheids-établissement

Langensari te Bandoeng.
Dr. DEIJE, Geneesheer. Mevr. VAN VIEGEN, Verloskundige,
2010

Hôtel Ch. van Horck,

GAROET

—)o(—

Gelegen op 2200 voet hoogte

PAVILJOEN SYSTEEM

GROOT PARK

MET

SPEELPLAATS

voor kinderen.

Een ruime Billard- en Speelzaal.

TAFEL EN KEUKEN

onder toezicht Europ. Kok. 1029

Hôtel Weduwe FOCKE

POERWOREDJO.

Centrum Kotta, kamers disponibel voor doortrekkende en vaste logé's.

3056

Hôtel Tawang-Plein,

Centrum Semarang.

Kamers van ***45, 50*** en ***f 60.—*** per abonnement 's maands. Doortrekkenden ***f 3.—*** daags. Bijzondere overeenkomsten voor families.
Ook verkrijgbaar zuivere **koemelk** en eten buitenshuis.

1325 **ANDREAS.**

HOTEL MOERAH MAOS.

RUIME LUCHTIGE KAMERS,
HEERLIJKE TAFEL, PROMPTE BEDIENING
Beleefd aanbevolen.
3772 J. ROOIJAKKERS.

Hôtel - Mataram

Djokja-Toegoe

1e rang.

Keurige luchtige kamers; gunstige ligging nabij het **Station.**
Vast en billijk tarief.
3617 Mevr. BLAAUW

Hôtel Salatiga.

Opnieuw gerestaureerd; ruime kamers, goede tafel en billijke prijzen.

Beleefd aanbevolen:
2497 Wed. VAN KLEEF.

Hôtel Molenvliet,

te Molenvliet, Batavia,

Wordt het reizend publiek minzaam aanbevolen.
Goede tafel, nette bediening, concurreerende prijzen, met families worden schikkingen getroffen.
Middag-en avond-eten buitenshuis ***f 60.—*** s' maands.

2681 Eigenaar F. A. MEERTENS.

Gezondheids-Etablissement „TOSARI".

Tengergebergte-Pasoeroean,
hoogte 6000 voet, droog klimaat

Prachtig Panorama.

Straat van Madoera, Kawi en Ardjoeno,
Temperatuur 45° tot 65° F.

Geneesheer en Apotheek in het Hôtel.

Riljard, Piano, Orgel.

Leesbibliotheek, Dagbladen.

Gymnastiektoestellen, Tennis en Croquetspelen.
Inrichting voor Amateur-Photografen enz. enz.

Eenig oord voor malaria, buiklijders en kleine kinderen.

Abonnementen zeer billijk.

Reisroute:

van ***Pasoeroean*** tot ***Poespo*** per as in $3^1/_2$ uur prijs ***f 5.—***
Van ***Poespo*** tot ***Tosari*** per tandoe of rijpaard in 2 uur resp. ***f 3.60*** of ***f 2.—***
Informatiën:
2248 **DE LA RIVE BOX**

Soerabaja Hôtel

te Soerabaja, Gatottan,
logies f 3,50 per dag.
Beleefd aanbevolen.
Mevr. v. BATENBURG.
4750

Commensalenhuis

Stailan Arsenaal- of Sibergstraat

SEMARANG.

Voor Doortrekkenden f 3.50 per dag.

Abonnementen billijk.
Ook Eten Buitenshuis verkrijgbaar.
1158

Het welbekende

HOTEL RUITENSCHILD,

Madioen,

beleefd aanbevolen.
161

Uitstekende tafel,
Ruime Kamers.

Hôtel Kali-Taman, Salatiga,

geheel gerestaureerd.
Beleefd aanbevolen.
2629 **C. M. LEVERKÜHN.**

RIJSWIJK **BATAVIA.**

Café Restaurant du Commerce.

De ondergeteekende maakt bij deze het geachte publiek bekend, dat hij bovengenoemd café heeft overgenomen en opnieuw gerestaureerd.

Electrisch verlicht.
GOEDLOOPENDE BILLARDS.
Uitstekende Dranken.
BILLIJK TARIEF.

Van af 1 Juli a. s. verkrijgbaar aan het daarbij verbonden restaurant
Middag- of Avondtafel à f 1.— per couvert.
Abonnement op Middag- en Avondtafel f 45.— per maand.
Eten buitens huis f 40.— per maand.
Gelegenheid voor Logies à f 60.— 's maands.
Logies per dag f 2.50.
HARING in ZOUT.
GEMARIONEERDE HARING, BOKKUMS, alle soorten van worst, ZOETEMELKSCHE en KOMIJNE KAAS, ROLPENS etc. etc.
Gelegenheid tot houden van vergaderingen en kan op verzoek een der localen worden gereserveerd.
Belast zich met commissies en expeditie.
De Eigenaar, H. CRAMER,
2324 Commissionnair-Expediteur.

HERSTELLINGSOORD.

Hotel Nongko Djadjar,

TENGER.

Op 4300 voet hoogte, klimaat Nizza tuisschen 55° en 75° F, op 15 paal van Lawang via Poerwodadi (in 3 uur te bereiken).

Imformaties bij
2322 **A. WEIJRICH**

Hôtel Loze,

MAGELANG.

Ruime luchtige KAMERS heerlijke tafel, prompte bediening.

Beleefd aanbevolen,
Mejuffr. PELLIS.
3812

Geöpend,

Hôtel Rembang,

met een nieuw Gemeubileerd Paviljoen,

VAN

J. F. Van Greuningen.
2731 BELEEFD AANBEVOLEN.

Verbazend-Succes

hebben de
Gezondheids-Etablissementen

Poespo en Tosari

in het afgeloopen jaar gehad, ruim 400 personen vonden er genezing, waaronder 58 malaria-lijders die te vergeets elders herstel zochten.

LOGIES

per dag f 6.— abonnement f 5 H. H. Officieren en Ambtenaren tegen verminderd tarief 33

ADELPHI HôTEL

COLEMAN STREET, SINGAPORE.

Het reizend publiek wordt bovenstaand hôtel beleerd aanbevolen.
Bezoekers vinden er alle mogelijke comfort, een uitstekende tafel en de beste dranken, wijnen van QUIEN & Co. Hollandsche Sigaren.
Men spreekt Engelsch, Hollandsch en Duitsch.
Gelegenheid tot 't nemen van warme baden.
Aan 't Hôtel zijn huurrijtuigen te verkrijgen. 3560

Hôtel Vogel,

Tassikmalaja.

Beleefd aanbevolen.

Adres Telegram
3204 „Hôtel Vogel".

Hôtel Centrum

(voorh een Kedoe), Magelang.

Gelegen in het midden der stad.
Ruime luchtige kamers.
Heerlijke tafel.
Prompte bediening.
Wagens van en naar het station vrij.
Beleefd aanbevolen.
1805 Ch. F. VAN DEN ENDE.

A. SAKIR,

Karangbidara, naast de tweede school.

Boekbinder en lijstenmaker, ook verkrijgbaar schriften à 50 cts. per stuk.
1413 BELEEFD AANBEVOLEN.

Cursus in Teekenen,

tweemaal per week $1^1/_2$ uur,

à f 4.— 's maands

per leerling.

W. S. BAZENDIJK,
2108 ***Pontjol.***

BLOEMENHANDEL

te Malang.

Bouquetten	gelegenheids-	van af f 2.50	EN HOOGER
	verlovings-	» » » 5.—	
	bruids-,hand-	» » » 10.-	
Losse bloemen) witte		» » » 4.—	
(Snijbloemen)) bonte		» » » 2.—	
Grafkransen		» » » 5.--	
Plantjes van chevelures		» » » 0.50	
Beaumontia, 1 Tjankokan.		» » » 2.50	

Eene bestelling wordt gerekend vergezeld te gaan van remise per postwissel of aangeteekenden brief; geschiedende anders de verzending onder rembours. Voor voorschotten van emballage en brengen naar het station S. S. of naar de begraafplaats albier gelieve men bij de prijzen f 0.50 te voegen voor elke zending. Voor verzending wordt verzocht duidelijke opgave van naam en woonplaats, eventueël ook v/d. agent.

HONDIUS.

Mei 1899. 1861

Naamlooze Vennootschap Ontspannings- en Herstellings-oord „Merbaboe",

hoogte 4500 voet; gemiddelde Temperatuur 55° — 75° Fahrenheit, zeer droge koude zacht glooiende wandelwegen, kristal helder brouwater. Bij uitnemendheid geschikt voor ***Malaria-, zenuw*** en ***buiklijders*** zoomede voor ***hartziekten.*** Reisroute van Magelang-Hôtel Loze of van Ambarawa-Hôtel Ambarawa per wagen naar Grabak kost f 6.—
Van Grabak per tandoe of paard in twee uren, kost f 1.50.
Van Salatiga-Hôtel Kali Taman per tandoe of paard, in vier uur, kost f 2,50.
Bij verblijf van een week wordt het transport van bovengenoemde plaatsen gerestitueerd en bij verblijf van een maand ook het transport terug.

De Directeur-Administrateur,
4558 G. N. VERLOOP, ***„Merbaboe"-Ambarawa.***

Premieleening der Maatschappij VOOR DE CULTUUR VAN VEZELPLANTEN,

GROOT f **500.000.**

Alle aandeelen worden bij uitloting afgeloot in 15 trekkingen met premiën van f 150.000, f 50.000, f [illegible] C, f 1000, f 500, enz.

De eerste trekking is

Onherroepelijk Vastgesteld,
op MAANDAG 17 JULI 1899.

Bij [illegible] 600 aandeelen uitgeloot en afgelost als volgt:

	aandeel met	f 10000	f 10000
	» »	» 1000	» 1000
2	aandeelen elk met	» 500	» 1000
10	» » »	» 100	» 1000
20	» » »	» 50	» 1000
40	» » »	» 25	» 1000
100	» » »	» 10	» 1000
426	» » »	» 7.50	» 3195
600	aandeelen te zamen met		f 19195.

De **2**de, **3**de en **4**de trekkingen zijn onherroepelijk vastgesteld op **17 Augustus, 18 September, 18 October 1899,** telkens met bovengenoemde premiën.
Loten à ***f 5.10*** verkrijgbaar bij:

de Heeren **VAN HAFTEN & Co.,** Semarang.
den Notaris **HAZENBERG.** id
» Heer **E. RUDOLPH,** id
» Chinees **LIEM KIK HONG** id
» » **TJIA TJIENG GOAN,** id
» Notaris **TOLLENS,** Salatiga.
» » **STEINMETZ,** Magelang.
en Notaris **GRAAFLAND,** Madioen.
den Chinees **SIE DHIAN HO, Solo.**
» Notaris **CARPENTIER ALTING,** Toeban.
» » **BARKMEIJER, Bodjonegoro.**
» Heer **HANA MULLEMEISTER, Pekalongan.**
» Notaris **VAN OLDEN, Tegal.**

469

AUSTRALISCHE BOTER

VAN

WOOD DUNN & CO,

MELBOURNE.

Verkrijgbaar bij de voornaamste tokohouders.

ASPIN MILLER & Co.,
Soerabaja.
Eenige Importeurs.
1902

Fabriek van Stoom- en andere Werktuigen „WILHELMINA".

te BATAVIA.

Telegram adres HERING, Technisch Bureau.
Grofsmederij; Koper-, IJzergieterij (5 tons capaciteit); Ketelmakerij; Bankwerkerij; Draaierij.

Belasten zich met het uitzenden van machinerieën uit Europa en Amerika, waarvan zij de opstelling op zich nemen.
Werken met Waterkracht, waardoor uitsparing van exploitatiekosten en scherpe concurrentie mogelijk is.
Specialiteiten in Suiker en Koffie machinerieën en boormateriëel.
IN VOORRAAD: Stalen Amerikaansche riemschijven (splitpulleys) bijzonder licht, sterk en goedkoop.
Hebben steeds technisch personeel voor H. H. PLANTERS beschikbaar voor het opmaken van begrootingen en opnemen van bestellingen.

De Chef Administrateur,
335 **P. J. HERING.**

Allgemeine Elektricitäts-Gesellschaft

te Berlijn.

Door bovengenoemde Maatschappij tot hare vertegenwoordigers voor geheel Nederlandsch-Indië aangesteld, houden ondergeteekenden zich voor de levering van alle op de electrotechniek betrekking hebbende materialen aanbevolen, en zijn op aanvrage gaarne bereid, informaties te verstrekken, begrootingen optemaken, enz. enz.

Een zaakkundig ingenieur, die de leiding van een door ons opterichten technisch bureau op zich zal nemen, wordt door ons binnen kort verwacht.

MAINTZ & Co.,
165 BATAVIA en SOERABAJA.

De Werkplaatsen van SOERJA SOEMIRAT

te Semarang.

Leveren:

1. Dames-, Heeren- en Kinderschoenen, Bottines, Pantoffels, Sloffen, Rijlaarzen, Rijknapen, Slobkousen, Dansschoenen, Tuin- en Bergschoenen, gymnastiekschoenen, Lawn Tennisschoenen, Sandalen, Kneipscheer; opgemaakt worden Dames-, Heeren- en Kinderstoffen
Het benoodigde leder wordt geregeld om de 3 maanden uit Europa versch aangevoerd.
Bij eene eerste bestelling gelieve men goed passenden maatschoen te zenden; de maat blijft alsdan steeds bewaard.
De baasschoenmaker kan te Semarang aan huis worden ontboden.
2. Marmeren grafzerken en naambordjes met zwarte of vergulde letters. Zinken naambordjes ad f 1.50 per stuk. Groote uithang- en reclameborden. Bureauplankjes met »Uit" en »Boven." Marmeren privaatbrillen. Bronzen van lampen en verder alles, wat tot het schildersambacht behoort.
Ook belast zich deze werkplaats met het plaatsen van grafsteenen op het kerkhof te Semarang.
De baas-schilder en steenhouwer kan aan huis worden ontboden.
3. IJzeren ledikanten in vijf diverse vaste afmetingen met en zonder toebehooren, zooals bultzakken, kussens, rottanmatten en klamboes.
Slechts 1e soort-kapok wordt verwerkt.
Op aanvraag worden ook ledikanten van andere afmetingen aangemaakt.
Grafhekken, tuinhekken, tuinbanken, tuintafels, tuinstoelen met of zonder voetenbankjes odjonhs, tuinharken, schaffels, ankers, bouten, moeren in alle afmetingen, gymnastiektoestellen, remmen, fietsstandaards ad f 6.— per stuk.
De baas smid is aan huis te ontbieden.
4. Wagentuigen, Bendytuigen, eenvoudige trektuigen, Postpaardentuigen, Longeertuigen Bokkentuigen, Machinedrijfriemen in alle afmetingen, Zadels model Kamerling, Rijhoefdstellen en singels, stijgbeugelriemen, Staart- en Borstriemen, Halsringen, Stalharsters, Sprongteugels, Strijklappen, Galloneerkousen, Opzetteugels, Disselboomriemen, Trekstrengen, Paardenbroeken, Leidsels voor 1 en 2 paarden, revolverholsters, Paardenkleeden, Trek- en onderhamen, Halsbanden voor Honden, Paktassschen Off. modei, Schooltasschen. Ceintures, Karwatsen, Chabrakken voor rijzadels f 2.— f 11.
Verder vilten kleedjes voor het zitvlak van vélocipèdes f 2.— en f 2.50 per stuk.
De baas-zadelmaker kan aan huis worden ontboden.
5. Badkuipen, Zitbadkuipen, Kinderbadkuipjes, Muurlonteintjes, Dakgoten Trommels in alle afmetingen Brieventrommels, Waterketels, IJsbussen, Gieters, Irrigators, Timbas, Gajongs in verschillende afmetingen, Trechters, Petroleumkannen, Petroleumpompen, Broodtrommels voor Kinderen. Flesschenfoudraals' voor ajer blanda, Gebakvormeu, Vuilnisblikken, Spuwbakjes, Lampenuitblazers, Regenmeters, Raspen, groote en kleine zinken bakjes voor dispenskasten, enz.
Alles wordt vervaardigd van 1e kwaliteit zink, of desverkiezend van geïmporteerd blik.
Beleefde kennisgeving, dat de vereeniging zich ook belast met het op nieuw bekleeden van biljarten ook in de binnenlanden.
Goederen die verzonden moeten worden op de beste manier geëmballeerd.
Prijscourant worden op aanvraag gratis toegezonden.
Bij de opgegeven prijzen der Ledikanten gelieve men vooral de AFMETINGEN dezer ledikanten, die in de prijscourant vermeld staan, in aanmerking te nemen.
Alle reparatiën die in onze werkplaatsen kunnen worden verricht worden aangenomen.

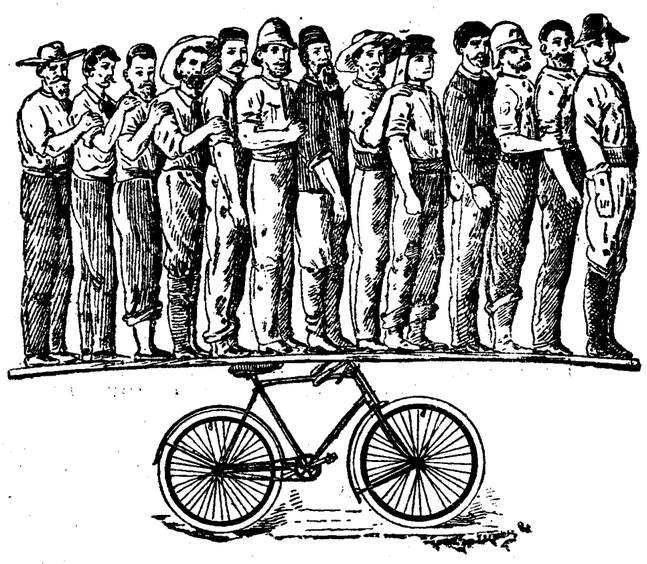
2704 **HET BESTUUR.**

EERSTE NEDERLANDSCH-INDISCHE RIJWIELFABRIEK,

SEMARANG.

INSULINDE RIJWIELEN!! HET SUCCES VAN HET SEIZOEN!!

De Elite van Java berijdt een Insulinde Vélocipède!!!

Men kan zeer zeker geen grooter succes verwerven dan wanneer de concurrentie zelf moet bekennen, dat de Insulinde-Vélocipèdes sierlijk, solide en deugdzaam zijn en zij tegen denzelfden prijs onmogelijk een Vélocipède kunnen leveren, welke de Insulinde evenaart.

Zelfs moeielijk te bevredigen wielrijders, die reeds de fijnste Europeesche Merken bereden hebben, waren enthousiast, toen ze ons rijwiel »Insulinde" ontvingen, onderzocht en beproefd hadden.

Kenners van Rijwielen verklaren dan ook eenparig, dat men wel een ***duurder*** doch geen ***beter*** rijwiel dan een

Insulinde Rijwiel

kan koopen.

Ten overvloede, hierbij eenige attesten, welke ons, ongevraagd, door de zeer voldane koopers van onze »***Insulinde***" rijwielen werden toegezonden.

De ondergeteekende verklaart hierbij gaarne dat het aan hem geleverde rijwiel ***Insulinde*** in alle opzichten buitengewoon voldoet.

Het loopt: ***zeer licht*** en ***zonder geluid.*** Model, émaille en vernikkeling zijn prachtig; de constructie van trap- en wielassen strekken op zichzelf al tot aanbeveling.

(w.g.) THALDLAI 3EN, Ingenieur.

Semarang, 30/6 1898.

Na ruim een jaar gebruik verklaarde genoemd heer, dat de Vélocipède nog in de beste conditie was.

Gaarne verklaar ik over het geleverde Insulinde Rijwiel ten zeerste tevreden te zijn. De geheele afwerking is in werkelijkheid zeer netjes en met de grootste zorgvuldigheid geschied, en zal ik niet nalaten uwe firma ten zeerste te recommandeeren.

Magelang, 5/1 1899.

(w. g.) CH. DE ROCHEMONT Off. der Genie.

De toegezonden Insulinde Dames Vélocipède mocht ik ontvangen en kan niet anders zeggen, als dat ze er zeer fraai uitziet. Uw werk is wel waard gerecommandeerd te worden. De machine is hoogst licht en geruischloos.

Majoeng, 21/1 1899.

(w. g.) H. BRUINS-LICH.

De door U vervaardigde lichte toermachine mocht ik in orde ontvangen. Zij draagt mijne volle tevredenheid weg. Het is een mooi stuk werk, loopt zeer licht en zonder het minste geluid en kan uw werk gerust een ieder aanbevelen en is de prijs van f 175.— zeer zeker niet te duur betaald.

(w. g.) DE CHAUVIGNIJ DE BLOT, waard. Resident van Krawang.

De mij toegezonden Dames Vélocipède »Insulinde" in de prijscourant aangegeven onder de benaming »Minerva", mocht ik in den besten staat ontvangen en heb ze door een deskundige laten onderzoeken.

Tot uwe eer moet gezegd worden dat het geheel er kleurig en netjes uitziet, en ben ik ten zeerste tevreden en dankbaar, voor de moeite die U hieraan besteed heeft, en zal ik niet nalaten U bij mijne vriendinnen en kennissen te recommandeeren.

Magelang, 9/3 1899.

(w. g.) Mejuffrouw A. C. H. ROMBOUTS.

In dank ontving ik het door mij bij U bestelde Insulinde Dames Rijwiel (Minerva). Het is keurig afgewerkt en inderdaad een sierlijk Rijwiel.

Mijn zuster vindt het zoo mooi, dat zij er ook een bij U zal bestellen.

Magelang, 1/3 1899.

(w.g.) Mejuffrouw L. HALEWIJN.

Evenals het door U voor mijne zuster vervaardigde Rijwiel Insulinde, is ook het mijne mij ten zeerste bevallen.

Ik ben er erg meê ingenomen en kan niet nalaten, U mijn oprechten dank te betuigen.

Magelang, 10/3 1899.

(w. g.) Mejuffrouw J. HALEWIJN.

Mijn hartelijken dank voor de royale wijze van behandeling in zake de geleverde rijwielen mijner dochter en zal het mij aangenaam zijn uwe fabriek te kunnen recommandeeren.

(w. g.) G. HALEWIJN, Kolonel der Infanterie.

Magelang, 18/4 1899.

Het is mij hoogst aangenaam U te kunnen mededeelen, dat het door U aan mij geleverde Rijwiel „***Insulinde***", lichte road-racer, mijne hoogste tevredenheid wegdraagt.

Ruim tien jaren beöefen ik de Rijwiel sport en heb gedurende dien tijd diverse Rijwielen bereden, o. a. Mac Gregor, Humber, Rover, Royal Enfield enz., enz., en moet ik tot Uwe eer bekennen, dat Uw Insulinde Rijwiel voor bovengenoemde fabrikaten in geenen deele behoeft onder te doen.

De afwerking is werkelijk voorbeeldeloos, de machine loopt verbazend licht en geruischloos en kan ik er zeer gemakkelijk mijn spurt mede krijgen.

In één woord het is een mooi stuk werk en zal ik niet nalaten, U bij mijne vrienden en sportkennissen aantebevelen

(w. g.) P. Th. MARIANO, Engeneer.

Semarang, 10/4 1899.

Mits deze heb ik het genoegen, aan mijn sedert lang gekoesterd voornemen te voldoen, door U mijne hoogste tevredenheid te betuigen over de door U aan mij en mijne echtgenoote geleverde Rijwielen.

Wij hadden ons eerst dure Dürkopp machines aangeschaft; deze waren, wel is waar, niet slecht, doch reden verbazend zwaar en vermoeidden ons zoo zeer, dat wij niet konden begrijpen, hoe het mogelijk was, dat men in Indië het fietsen zoo zeer roemde, als middel om zich gemakkelijk en vlug te verplaatsen.

Doch thans, nu ik mij een Insulinde Rijwiel uit Uwe fabriek heb aangeschaft, ben ik geheel van opinie veranderd, want deze Insulinde machines zijn werkelijk spelend licht en hoewel ik eenigzins op jaren ben, vermoeit mij het fietsen met Uwe machines volstrekt niet en kan ik er mij verbazend vlug en gemakkelijk mede verplaatsen.

Het rijden op Uw Insulinde Rijwiel is thans voor mij eene ***uitspanning***, op het Dürkopp Rijwiel was het eene ***inspanning***.

Met mijne echtgenoote is het eveneens het geval. Zij dweept met het keurige fietsje (Minerva), dat Uwe fabriek voor haar gemaakt heeft, dat bovendien veel goedkooper is dan de kar die zij vroeger bereed.

Ook de Heer RIJNENBERG en Mejuffrouw T. die op mijn advies hunne Rijwielen in Uwe fabriek lieten aanmaken, zijn dan ook ten zeerste daarmede ingenomen.

Ik moet dan ook volmondig bekennen, dat de **Insulinde Rijwielen** uit de

Eerste Nederlandsch-Indische Rijwielfabriek, te Semarang,

met de fijnste en beste Europeesche fabrikaten in één adem kunnen genoemd worden, en dat de prijs daarvoor betaald, bespottelijk goedkoop is.

Gaarne zal ik U dan ook ten allen tijde recommandeeren.

Hoogachtend:
(w. g.) ZIMMER.

Semarang, 20/4 1899.

Bovenstaande attesten zijn slechts eenige uit de honderden, welke wij voor de hand wegnamen en verzoeken wij zeer beleefd onze dankbare koopers, van wie wij eveneens eene tevredenheidsbetuiging mochten ontvangen, het niet-vermelden hunner attesten, in geen geval als een blijk van mindere waardeering te beschouwen.

Wij zeggen U allen onzen oprechten gewaardeerden dank en hopen steeds op Uwen steun en medewerking te mogen rekenen.

Onze nieuwe geïllustreerde prijscouranten, welke wij in afwijking van andere, zoo practisch mogelijk inrichten, zoodat deze als eene kleine handleiding voor eerstbeginnende wielrijders kan beschouwd worden, zenden wij, op aanvraag, een ieder gratis toe.

De uniform prijs onzer rijwielen is f 175.— en is geldig, zoowel voor den slanken baan-racer van ± 9½ à 10 kilo, als onze sierlijke toermachines van 12 kilo gewicht.

Alle bestellingen op nieuwe Vélocipèdes worden met den meesten spoed en accuratesse ingevolge opdracht uitgevoerd.

Voor speciale orders vragen wij ± acht dagen levertijd.

Op elke afgeleverde machine wordt *TWEE JAREN* garantie verleend, ingaande op den dag dat zij de fabriek verlaat.

Eerste Nederlandsch-Indische Rijwielfabriek
INSULINDE, *Semarang.*

1482

Spoormateriaal

uit de fabrieken van ORENSTEIN & KOPPEL

te Berlijn en Dortmund.

DRAAGBAAR EN VAST SPOORMATERIAAL
van elke gewenschte spoorwijdte.

HOUTEN EN YZEREN WAGENS
voor vervoer van Suikerriet, suiker, koffie, hout, tabak, ertsen enz.

LOCOMOTIEVEN
voor alle doeleinden en spoorwijdten.

D. R. G. M. 102067 **ROLLENASPOTTEN** D. R. G. M. 102067

Besparing aan trekkracht tot 50% door aanwenden van de gepatenteerde Rollenaspotten!

Steeds groote voorraden

van VAST en DRAAGBAAR SPOOR, WIELEN met en zonder ASSEN, ASPOTTEN, KIPWAGENS, LASHPLATEN, BOUTEN, RAILSPYKERS, WISSELS, enz.

bij de Hoofdagenten voor Java:
N. V. Soerabajasche Machinenhandel voorheen BECKER & Co., Soerabaja.

N. B. De ingenieur der fabriek is steeds disponibel voor plaatselijke besprekingen.

430

Steeds voorradig prima kwaliteit

Mannheimer Cement,

Maatschappij „DE VLIJT",

Semarang.

1573

COUSIS SIGARETTEN,

verkrijgbaar bij

J. A. VERMEULEN & CO.

1903

F. W. KRAPP,

PASAR BESAR, **SOERABAJA.**

Modemagazijn, Atelier voor 't aanmaken van bruids-, wandel- en baltoiletten.

Een groote bezending *opgemaakte Dames* strooheden van af f 3.50 fl. per stuk.
Engelsche sport matelots.
Onopgemaakte strooien dames matelots.
Lint en veeren voor hoedengarnituren.

Strooien Hoeden voor jongens en meisjes van af f 1.65.

Baby hoeden en Kapertjes van stroo en batist, gegarneerd met Kantjes van af f 1.85 fl. per stuk.

Strooien Heeren Hoeden stuk 85 en 95 cent.

Veerenboas, verschillende kleuren, stuk f 4.25 fl.

Dames Hemden met wit borduursel per stuk f 3.50, f 3.75, f 4.25 fl.
drie stuks f 10, f 10.50, f 12.25 fl.

Dames Hemden met blauwe of roode borduursel per stuk f 2.71, f 3.25, f 4.25
drie stuks f 7,65, f 9.25, f 12.25.

Dames Pantalons, indisch façon, per stuk f 1.75, f 2.—, f 2.60
drie stuks f 5.—, f 5.75, f 7.—

Meisjes Pantalons, Indisch Façon,
lang 40, 45, 50, 55, 60, 65 cm.
per stuk 90 c. f 1, f 1,20, f 1,30 f 1,50, f 1,65.

Sportkragen en ***Manchetten,*** wit ***Garnituur,*** 75c.
Staande Kragen en ***Manchetten, Rose*** en ***Licht Blauwe,*** per ***Garnituur*** 50c.
Gemoest per ***Garnituur*** 45c.
Schotsch per ***Garnituur*** 60c.
Geborduurde Serviteurs met Kragen en das voor dames stuk 85c.
Onderrokken voor dames met Kant en borduursel stuk f 6, f 8,50 en f 9,50 fl.
Dames Kragen, Staande Witte, stuk 15c.
dozijn f 1,50 fl.
Piqué voor ***Japonnen,*** wit, rose, crême, geel beige, licht blauw en marine per el. van af. 40c.
Gedrukte Katoentjes, Lieve Monsters, per el 35c.
Kleine serviteurs voor ***Heeren,*** wit geborduurd schotsch en rose en blauw gekleurd, zonder kraag, stuk 45, 55 en 65c.

Japonnenstofjes.

»Zephora" bal kleuren per el. 75 c.
»Croix", voor smokings zeer geschikt, per el 1.25 fl.
»Thibet", zwart per el. 90c. f 1,10 fl. en 1.35.
» wit » » 1.25.

Voeringgoed.

Satinet, 60 verschillende kleuren, el 45 c.
Reversible, percal en satinet, aan een kant zwart, andere kant grijs gedrukt per el 35 40 en 45 c.
Voeringgaas van af 25 c. per el.
Mooie **Spaansche Kantendoekjes** tot f 2,25 fl. p stuk.
Een groote keuze **Imitatie Linnenkant** wit en gekleurd van af 2 c. p. el.
Een mooie sorteering **Zij- en Empire Kammetjes.**
Tand-, nagel-, haar- en kleerborstels.
Onbreekbare Badpoppen per stuk 2 f 2,25, f 2,50, f 4, f 6,35 en f 9.
Brietkaarten met Gezichten van Java doz. 1 fl. netto.

595

H. W. MEIJER-HILLERSTRÖM.

DAMES-MODE-MAGAZIJN.

Pas ontvangen:

PRACHTIG FACTUUR DAMES-, MEISJES-EN KINDERHOEDEN.

Zijde en Japonstoffen.
Garnituren en Galons.
Sportblouses.
Kragen en Manchetten.
Corsetten.
Zwarte en Gouden leeren Schoentjes.
Kanten.

BELEEFD AANBEVOLEN.

1613